ALGILANAN EBEVEYN TUTUMUNUN GENÇ YETİŞKİNLERDE EGO FONKSİYONUNA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Maide Kübra Şahin
19180125

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Psikoloji Anabilim Dalı
Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı
Danışman: Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Eylül, 2021

ALGILANAN EBEVEYN TUTUMUNUN GENÇ YETİŞKİNLERDE EGO FONKSİYONUNA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Maide Kübra Şahin
19180125
Orcid: 0000-0003-3827-0965

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Psikoloji Anabilim Dalı
Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı
Danışman: Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Eylül, 2021

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli "*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*" ile bildirilen 6689 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI

Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli "*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*" ile bildirilen 6689 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

TEŞEKKÜR

Bana birçok konuda yardımcı olan ve önerilerde bulunan tez danışmanım Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz' e, psikoterapi eğitimi aldığım Prof. Dr. Doğan Şahin' e, hayatımda önemli bir rol model olmuş olan değerli öğretmenim Nurcivan Kahraman' a, tüm eğitimim boyunca beni stresli olduğum tüm zamanlarımda destekleyen ve gülümsemeleriyle rahatlatan sevgili dostlarım Seda Analı, Serap Analı ve Ahsen Kurt'a, çocukları olduğum için kendimi çok şanslı hissettiğim; eğitim hayatım boyunca beni cesaretlendirerek umutlandıran aileme ve eşime ayrı ayrı kucak dolusu sevgilerimle teşekkür ederim. Çalışmamı sizlere ithaf ediyorum.

Maide Kübra Şahin

Eylül, 2021

ÖZ

ALGILANAN EBEVEYN TUTUMUNUN GENÇ YETİŞKİNLERDE EGO FONKSİYONUNA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Maide Kübra Şahin
Yüksek Lisans Tezi
Psikoloji Anabilim Dalı
Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı
Danışman: Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz
Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2021

Bu araştırmada algılanan ebeveynlik tutumları ile bireyin geliştirdiği ego gücü arasındaki ilişki araştırılmıştır. Bununla birlikte ego gücü düzeyinin bazı demografik değişkenlerle olan ilişkisi incelenmiştir. Çalışmanın örneklemini 18-28 yaş arasındaki gönüllü genç yetişkinler oluşturmaktadır. Veri toplarken kişisel bilgiler formu, J. Young'un geliştirdiği 72 soruluk Young Ebeveynlik ölçeği (1994) ve göre Bellak (1973) tarafından geliştirilen 120 soruluk Ego Fonksiyonları Ölçeği kullanılmıştır. Yaptığımız araştırma, "ilişkisel tarama modeli" doğrultusunda yapılmıştır. Çalışma evreni İstanbul'da ikamet eden 170 kişiden oluşmaktadır. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında parametrik iki grup arasındaki farkı analiz etmek için iki bağımsız değişken testi olan T-Testi kullanılmıştır. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında parametrik çoklu grup arasındaki farkı analiz etmek için ANOVA testi kullanılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişki Pearson Korelasyon analizi ile test edilmiştir. Araştırma bulguları sonucunda ego fonksiyonları ve algılanan ebeveyn tutumu cinsiyete, yaşa, ailenin çocukluktaki maddi durumu, eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Ailenin durumu değişkenine göre algılanan ebeveyn tutumu anlamlı farklılık göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: ego fonksiyonları, algılanan ebeveynlik, ego gücü.

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF PERCEIVED PARENT ATTITUDE ON EGO FUNCTION IN YOUNG ADULTS

Maide Kübra Şahin
Master Thesis
Department of Psychology
Clinical Psychology Programme
Advisor: Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz
Maltepe University, Graduate School, 2021

In this study the relationship between percieved parental attidues and ego functions are examined. Also, the correlation of ego function level with some demographical variables are analayzed. The sample of the study is for volunteer young adults aged 18 to 28. While collecting data, the personal information form, the 72-question Young Parenting Scale (1994) developed by J. Young and the 120-question Ego Functions Scale developed by Bellak (1973) were used. Our research was carried out in line with the "relational screening model." The working universe consist of 170 people residing in İstanbul. T-Test, which is two independent variable tests, was used to analyze the difference between the two parametric groups in comparison of quantitative data. ANOVA test was used to analyze the difference between parametric multiple groups in comparison of quantitative data. The relationship between the scales was tested with Pearson Correlation analysis. As a result of the research findings, ego functions and perceived parental attitude differ significantly according to the variables of gender, age, financial status of the family in childhood, and educational status. Perceived parental attitude differs significantly according to the family status variable.

Keywords: ego function), perceived parenting, ego power.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI ii
ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI iii
TEŞEKKÜR iv
ÖZ v
ABSTRACT vi
İÇİNDEKİLER vii
TABLOLAR LİSTESİ ix
ÖZGEÇMİŞ xii
BÖLÜM 1.GİRİŞ 1
BÖLÜM 2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR 3
2.1.Gelişim Kuramları 3
2.1.1.Bilişsel Gelişim Kuramı 3
2.1.2. Psikanalitik Kuram 4
2.1.3.Psikososyal Gelişim Kuramı 5
2.1.4. Evrimsel Gelişim 7
2.1.5. Mahler'in Gelişim Kuramı 8
2.1.6. Bağlanma Kuramı 8
2.2.Algılanan Ebeveyn Tutumları 9
2.2.1. Ebeveyn Tutumları 9
2.2.1.1.Otoriyer Ebeveyn Tutumu 9
2.2.1.2.Demokratik Ebeveyn Tutumu 9
2.2.1.3. İzin veren/ İhmal Eden Ebeveyn Tutumu 10
2.2.1.4.Aşırı Koruyucu Ebeveyn Tutumu 10
2.2.2. Ebeveyn Tutumlarının Önemi 10
2.3. Ego Kavramı ve Temelleri 12
2.3.1.Nesne İlişkileri Kuramı 13
2.3.2.Otto Kernberg'in Kuramı 14
2.3.3. Kendilik Psikolojisi (Heinz Kohut) 17
2.4. Araştırmanın Amacı 18
2.5. Araştırmanın Önemi 19
2.6. Araştırmanın Varsayımları 19
2.7.Araştırmanın Sınırlılıkları 20
BÖLÜM 3. YÖNTEM 21
3.1. Araştırmanın Modeli 21
3.2. Evren ve Örneklem 21
3.3. Veri Toplama Araçları 21
3.3.1 Kişisel Bilgi Formu 21
3.3.2.Ego Fonksiyonları Ölçeği 21

3.3.3. Young Ebeveynlik Ölçeği 22
3.4. İşlem 23
3.5.Verilerin Analizi 23
BÖLÜM 4. BULGULAR 24
BÖLÜM 5. TARTIŞMA VE SONUÇ 73
5.1. Ego Fonksiyonlarına Yönelik Bulguların Tartışma ve Yorumu 73
5.2. Ebeveyn Tutumlarına Yönelik Bulguların Tartışma ve Yorumu 76
BÖLÜM 6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER 82
EKLER 84
KAYNAKÇA 93

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 4. 1 Örneklem Grubunun Demografik Örneklem Grubunun Demografik Değişkenlere Göre 24
Tablo 4.2 Örneklemin Yaşa Göre Betimsel İstatistikleri 25
Tablo 4. 3 Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Alt Boyutlarının Betimsel İstatistikleri..... 25
Tablo 4. 4 Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne ve Alt Boyutlarının Betimsel İstatistikleri 26
Tablo 4. 5 Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba ve Alt Boyutlarının Betimsel İstatistikleri 27
Tablo 4. 6 Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Alt Boyuları Puanlarıyla Yaş Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları..... 28
Tablo 4. 7 Young Ebevyenlik Ölçeği-Anne ve Alt Boyuları Puanlarıyla Yaş Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları..... 30
Tablo 4. 8 Young Ebevyenlik Ölçeği-Baba ve Alt Boyuları Puanlarıyla Yaş Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları..... 31
Tablo 4. 9 Örneklemin Cinsiyet Değişkenine Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları İçin Uygulanan Bağımsız t-Testi Analizi Sonuç Tablosu..... 32
Tablo 4. 10 Örneklemin Cinsiyet Değişkenine Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne ve Alt Boyutları Puanları İçin Uygulanan Bağımsız t-Testi Analizi Sonuç Tablosu..... 35
Tablo 4. 11 Örneklemin Cinsiyet Değişkenine Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba ve Alt Boyutları Puanları İçin Uygulanan Bağımsız t-Testi Analizi Sonuç Tablosu..... 37
Tablo 4. 12 Örneklemin Ailenin Çocukluktaki Maddi Durumu Değişkenine Göre Ego Fonksiyonları Ölçeği Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları 39
Tablo 4. 13 Örneklemin Ailenin Çocukluktaki Maddi Durumu Değişkenine Göre Young Ebevyenlik Ölçeği-Anne Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları 43
Tablo 4. 14 Örneklemin Ailenin Çocukluktaki Maddi Durumu Değişkenine Göre Young Ebevyenlik Ölçeği-Baba Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları 47
Tablo 4. 15 Örneklemin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Ego Fonksiyonları Ölçeği Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları 51
Tablo 4. 16 Örneklemin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları..... 54
Tablo 4. 17 Örneklemin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları..... 57

Tablo 4. 18 Örneklemin Aile Durumu Durumu Değişkenine Göre Ego Fonksiyonları Ölçeği Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları 60
Tablo 4. 19 Örneklemin Ego Fonksiyonları Ölçeği ile Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne Puanları Arasındaki İlişki İçin Pearson Korelasyon Analizi Sonuç Tablosu 64
Tablo 4. 20 Örneklemin Ego Fonksiyonları Ölçeği ile Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba Puanları Arasındaki İlişki İçin Pearson Korelasyon Analizi Sonuç Tablosu 69
Tablo 4. 21 Örneklemin Young Ebeveyn Ölçeğinin(Anne) Ego Fonksiyonları Ölçeğine Etkisini Ölçmek İçin Yapılan Çoklu Regresyon Analizi 71
Tablo 4. 22 Örneklemin Young Ebeveyn Ölçeğinin(Baba) Ego Fonksiyonları Ölçeğine Etkisini Ölçmek İçin Yapılan Çoklu Regresyon Analizi 72

KISALTMALAR

KBF **:** Kişisel Bilgi Formu

YBEÖ **:** Young Ebeveynlik Ölçeği

EFA **:** Ego Function Assessment Scale, Ego Fonksiyonları Değerlendirme Ölçeği

DSM IV **:** Mental Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı

ÖZGEÇMİŞ

Maide Kübra Şahin

Psikoloji Anabilim Dalı

Eğitim

Derece	*Yıl*	*Üniversite, Enstitü, Anabilim/Anasanat Dalı*
Y.Ls.	2021	Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı/Klinik Psikoloji
Ls.	2018	İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Psikoloji Anabilim Dalı
Lise	2013	Kartal Ticaret Meslek Lisesi

İş/İstihdam

Yıl	*Görev*
2020-	Psikoterapist. Dünya Danışmanlık Merkezi
2018-2020	Psikoterapist. Q Psikoloji Danışmanlık Merkezi

BÖLÜM 1.GİRİŞ

Yaşamın ilk yılları hem nörolojik hem fiziksel hem de psikolojik gelişmenin hızla yaşandığı karmaşık zamanlardır. Bebeğin çok boyutlu bir gelişim sürecinde olduğu bu ilk yıllar çevresel, duygusal, sosyal ve fiziksel etkilere son derece açık olması bakımından çok hassastır. Bu önemli dönemde yaşanan tüm deneyimlerin sadece fiziksel gereksinimlerin bir sonucu olmadığı aynı zamanda kişiliğin gelişmesinde önemli bir rolü olduğu görüşü yaygındır (Yörükoğlu, 2000). Bebeğin tepkilerinin nedeninin (örn. Ağlamak) fiziksel veya duygusal nedenler gibi hangi uyarıcılardan kaynaklandığını ayrımsayabilmek bu dönemde bebeğin ihtiyacının nedenlerinin iç içe geçmiş olması bakımından ayrımının yapılmasını güçleştirilmektedir (Iwaniec, 2007). Bebek dünyaya geldiği ilk andan itibaren fiziksel gereksinimler duyumsar; bakım veren kokusu, dokunuşu ve varlığıyla bebeğe bir çerçeve oluşturur (Hannush, 2012; Erikson, 1986). Aynı zamanda iç uyaranları düzenleme konusunda henüz bir becerisi olmayan bebeğin kendisini dehşete düşüren açlığını gidererek bebeğin ebeveynini kendinin bir parçası olarak görmesine yol açtığı bir evre geliştirmesine neden olur. Bebeğin annesini emmesinin kendisine sağladığı gıda alma veya bağışıklık sisteminin güçlü olması gibi çeşitli sonuçların yanı sıra emme eylemi bakım verenle geleceğe aktarılacak önemli bir ilişkinin kurulmasına yol açar (Manly vd., 2001; Yavuzer, 1990).

Kişilik gelişiminin başlamış olduğu ilk 1 yılda annenin memesi veya bakım verenin varlığı bebeğin temel haz kaynağı olan oral ihtiyaçların doyuma ulaştırılmasına hizmet eder. Bebeğin tek doyum kaynağı olan ağzı ve meme arasındaki ilişki bebeğin anneye/memeye bağımlılık duyduğu bir dönemin oluşmasına yol açar. Bebek tarafından kendisini her istediğinde doyuran ve besleyen memesi ‘iyi’, ihtiyaç duyduğunda orada olmayan memesi ise ‘kötü’ meme olarak içe atılır. Böylelikle bebek libidinal arzularıyla ölüm arzusunu birbirinden ayrı tutmak için çeşitli savunmalar kullanır; çünkü primer nesnenin iyi veya kötü şekilde algılanışı bebeğin kendini algılaması üzerinde de yordayıcı olur. Normal gelişim sürecinde egonun bu birleştirmeyi yapabilecek düzeye gelmesi

gerekmektedir (Klein, 2002). Gelişimin ilerlemesiyle anne/bakım veren ve bebek arasındaki ilişki artık beslenme üzerine olmaktan daha dinamik bir yapıya evrilir. Bakım verenle bebek arasındaki bu ilişki bebeğin yetişkinlik dönemi boyunca sürdüreceği kendilik ve öteki algısının zeminini atmış olur (Freud, 2019).

BÖLÜM 2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

2.1.Gelişim Kuramları

Öncelikle diğer kuram ve çalışmalara değinmeden bu konu ile ilgili çalışmaların yapılmasına zemin oluşturmuş olan bilişsel, psikoseksüel ve psikososyal gelişim kuramlarından bahsetmek gerekecektir. Aşağıda kısaca bu teori ve çalışmalar özetlenmiştir:

2.1.1.Bilişsel Gelişim Kuramı

Piaget'in (1936) geliştirmiş olduğu bilişsel gelişim kuramı insanın gelişiminin yaşam boyu olduğunu ve uyumlanma/adaptasyon amacı taşıdığını savunur. Zihnin çevreyi algılayamaya çabasının şemaları oluşturduğunu ve ilgili şemaların eşgüdümle bir araya gelmesi ile bilişsel süreçlerin oluştuğunu ortaya koymuştur. Piaget çocuğun bilişsel gelişim aşamalarını somuttan soyuta olmak üzere 4 aşama içerisinde toplamıştır. Çocuğun kendini diğer nesnelerden ayırt edemediği, refleksif tepkiler verdiği, bakım verene bağımlı olduğu ve çeşitli hareketlerle çevreleriyle ilişki kurmaya çalıştıkları ilk dönem olan duyu- motor dönemi (0-2 yaş) ile başlamaktadır. (William-Stern, 1924, Yavuzer, 1990). Bebeğin anneden ayrışma ihtiyacı duyması ile bu konuda girişimleri olur. Duyu motor dönemini takip eden ikinci aşama, çocuğun nesnelerle olan ilişkisine sembolleri entegre ettiği, animizmin ve egosantrizmin görüldüğü, akıl yürütme denemelerinin yapıldığı 2 ila 7 yaşı kapsayan işlem öncesi (pre-operational) dönemdir. 3. Dönem 7 ila 11 yaşı kapsayan somut- işlevler (concrete-operational) dönemidir; bu dönemde çocuklar gördükleri nesneleri birbirleri ile kıyaslayabilir ve mantıksal düşünebilirler. Önceki dönemdeki egosantrik yapının yerini diğer insanların düşüncelerinin farkına varmaya, empati yapmaya bırakmakta olduğu gözlemlenebilir. 4.dönem ise Soyut işlevler dönemidir (11 yaş ve sonrası), çocuk artık varsayımlarda bulunarak mantık yürütebilir, bir konunun üzerindeki farklı değişkenleri değerlendirebilir, sistemik yaklaşımları algılayabilir ve uygulayabilir (William-Stern, 1924).

2.1.2. Psikanalitik Kuram

Freud' un ruhsal yapıyı açıklamak için geliştirdiği psikanalitik ekolde çeşitli yaklaşım ve kavramları kullanmıştır. Topografik model zihnin bilinç, bilinçdışı ve bilinç öncesi olmak üzere 3 katman üzerinden incelemiştir. Freud ruhsal yapıyı bilincin üstte olduğu bir buz dağına benzetmiştir, buz dağının altı da bilinçdışını ifade etmektedir. İnsanların davranış, düşünce ve emosyonlarının nedenlerini çözümlemek için sadece buz dağının görünen kısmı ile ilgilenmenin insanı anlamak adına yetersiz olacağını savunmuştur (Geçtan, 1966; Bellak, 1988).

Yapısal model ise insanın ruhsal yapısını id, ego ve süper ego üzerinden anlatır. İd insanın arzu ve gereksinimlerini, ego gerçekliği değerlendirme yetisini sürdürerek, id ile süper ego arasındaki dengeyi sağlama, uyumlanma ve adaptasyon işlevini görür. Süper ego id'deki dürtüler ile çelişen yasaklar ve toplumsal kuralların bütünüdür. Süper ego tamamen gerçeklik ilkesi prensiplerine göre çalışır. Böylelikle serbest çağrışım, hipnoz ve rüya analizi gibi araçlar kullanarak insanın gerçek düşünce, duygu, çatışma ve arzularına zihnin direncinin olmayacağı yöntemlerle erişilip çalışılabileceği görüşünü ortaya çıkmıştır (Sandock & Sandock 2007).

Psikoseksüel gelişim modeli kişinin deneyimlediği erken çocukluk dönemi ile yetişkinlik dönemi arasında kuvvetli ilişkiler açığa sunmaktadır. Freud' un geliştirmiş olduğu psiko-seksüel gelişim kuramı 5 evreyi içermektedir (Gençtan, 2007):

	Erojen Bölgeler	Tutum	Fiksasyon
Oral Evre (0-12 ay)	Ağız bölgesi	Oral uyarıcı arayışı	Alkol/madde bağımlılığı, immature kişilik, yeme bozuklukları

Anal Evre (1-3 yaş)	Anal Bölge	Dışkıyı tutma ve bırakmadan haz duyma	Katı tutum, sadistik süperego, cimrilik, temizlik takıntısı ve obsesyonlar.
Fallik Evre (3- 6 Yaş)	Cinsel Organ	Cinsel organı uyarma, karşı cins ebeveyne ilgi duyma	Cinsel isteksizlik veya aşırı cinsel aktivite, ödipal suçluluk
Latent Evre (6-11 Yaş)		Sosyal gelişime yatırım	
5.Genital Evre (Ergenlik ve üstü)	Nesneler	Yetişkin cinsel fanteziler	

Tablo 1. Psikoseksüel Gelişim Evreleri

Freud bu evrelerden herhangi birinde yaşanabilecek olumsuz deneyimlerin kişinin o dönemde saplanmasına (fiksasyon) ve bu durumun kişide gelişim geriliğine neden olacağına vurgu yapar. Güven veren bir nesneye dair geliştirilen fiksasyon kaygının önüne geçme amacına hizmet eder. Bir gelişim dönemine fiksase olmak ile ego gelişiminin ilişkili olduğu görüşünü savunmuştur. Kişinin karakteri ve kullanacağı ego savunmalarının düzeyini gelişim dönemlerinde yaşanan duraksama ile açıklamıştır (Gençtan, 2997; Ardalı ve Erten, 1999).

2.1.3.Psikososyal Gelişim Kuramı

Erikson' a göre (1968) kişilik yaşam boyu gelişmekte olan bir olgu olsa da yaşamın kritik yıllarında fiziksel gereksinimlere ek olarak, insan yavrusunun hayatta kalabilmesi için çeşitli psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarının da karşılanması gerekir.

Yaşamın önemli bir zamanı temel görevlerden olan kimlik duygusu geliştirmek ve derinlikli sosyal ilişkiler kurmaktan geçer, bu çaba insanın hayatı boyunca devam eder. İnsandaki ruhsal dünyanın oluşumunu, kendini ve hayattaki varlığını anlamlı hale getirme çabasını düşündüğümüzde, bu yapının tamamlanabilmesinin ancak ötekinin varlığıyla giderilebilecek, giderilmesinin de kişinin işlevselliğini sağlayabilmesi ve bütünlüklü bir kimlik geliştirmesi için zorunlu olan bir ihtiyaç olduğunu görmekteyiz. Erikson'a göre insan yaşamı ana olarak 8 aşamadan geçer. Bunlar(Erikson, 1968; Goldstein,1995):

Güvene karşı güvensizlik: Çocuğun hayattaki ilk yılında annenin çocuğuna yönelik istikrarlı, sıcak ve kapsayıcı tutumu çocuktaki dünyaya dair temel güven duygusunu oluşturur.

Bağımsızlığa karşı utanç: Bu evre psikoseksüel dönemdeki anal evreye tekabül eder, irade geliştiren çocuk birbirleriyle çatışan duygu ve arzuları dengelemeye aynı zamanda bağımsızlaşmaya çalışır. Çocuğun desteklenmemesi utanç duygusunun gelişmesine yol açar.

Girişkenliğe karşı suçluluk: Çocuk kendi sevdiği ve sevmediği şeyleri keşfeder, özerkleşme hamlelerinde bulunur. Cezalandırılmak veya kendi benliğinin ebeveyn tarafından görülmemesi çocuğun patolojik düzeyde suçluluk hissetmesine yol açabilir.

Becerikliliğe karşı aşağılık: İlkokul yaşlarına karşılık gelen bu dönemde, çevreleriyle etkileşime geçerler, sosyalleşmeyi öğrenirler ve rollerini keşfederler. Çocuğun bu evrede desteklenmemesi veya yetersiz bulunması çocuğa aşağılık hissettirebilir.

Kimliğe karşı rol karmaşası: Ergenlik dönemine karşılık gelmektedir, bu dönemde kimlik krizi yaşanır, kişi kendi rollerini ve çevresini sorgulamaya çalışır.

Samimiyete karşı izolasyon: Bu dönem genç yetişkinlik evresinin başladığı zamandır; kişi kendi kimliğini inşa etmiştir ve yakın ilişkiler kurma ihtiyacı duyar. Bu evrede yaşanan sorunlar kişinin kendisini iş, eş gibi yakın ilişkiler kurulması gereken alanlardan izole etmesine neden olmaktadır.

Üretkenliğe karşı durağanlık: Orta yaşlara karşılık gelen bu evrede kişi kendi hayatını zenginleştirmek veya gelecek nesillere yatırım yapmak için bir itki duyar. Kişinin çökkün ya da verimsiz olması halinde durağanlaşacağı düşünülebilir.

Ego bütünlüğüne karşı umutsuzluk: Bu evrede kişinin geçirmiş olduğu tüm gelişim dönemlerinde kazanmış olduğu becerileri bütünleyebilmesi ve tutarlı bir kendiliğinin oluşması beklenir. Ölümden korkmanın kişide umutsuzluk yaratabilmesi riskine karşılık hayatı iyi ve kötü yönleriyle algılayarak kişinin yaşamına dair olumlu hissiyatının olması ego gücünü yansıtır.

Bu aşamalar belirli bazı becerilerin geliştirilip geliştirilememesi esasına dayandığından birbirleriyle çatışma halindedir. Egonun güçlenmesine bağlı olarak her bir aşama kendinden sonrakinin temelini atar. Erik Erikson'un psikososyal gelişim teorisi aynı zamanda evrimsel psikolojinin sorularına açıklık getirir. Evrimsel teori ve psikoloji insanın gelişimini ve hayattaki çeşitli motivasyonlarının kökenini tanımlama çabasındadır.

2.1.4. Evrimsel Gelişim

Darwin'le başlayan türün kökenlerini ve hayvan davranışlarını tanımlama üzerine yapılan çalışmaları zemin alan çağdaş kuramcılar bu bilgileri insanın sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarını tanımlamada da kullanmışlardır. Üremenin türün devamlılığına olan etkisinin yanı sıra bir çocuğa bakmanın ve büyütmenin çokça enerji ve de ebeveynlik yatırımı gerektirdiği aşikardır. Türün devamlılığını sağlamakla birlikte insan türü pek çok ortak ihtiyaca sahiptir; Erikson'un gelişim evrelerinde açıklamış olduğu üzere, üretmek ve birinin kendine ihtiyaç duymasına dair duyulan ihtiyaç yaşamın ilerleyen evrelerinde önemli bir yer edinmektedir (Hannush, 2002). Üretmek, bu anlamda, kişinin ortaya çıkarttığı ile ilgilenmesi sürecini kapsamaktadır. Kişinin hem ihtiyaç duyulmaya dair olan ihtiyacının karşılanması hem de kendi ideoloji, genetik mirası ve kendisi ile alakalı olan diğer bencil ihtiyaçlarının karşılanması bakımından çocuk yapmanın sağladığı çözümler söz konusudur. İnsanın kendisinin devamlılığını sağlamaya dair duyduğu bu gereksinim anne-babanın çocuğuna yönelik tutumlarının çocuğun dış dünyayı algılama şekline etkisi bakımından nesne ilişkileri perspektifinde bakım veren- bebek arasındaki ilişkinin önemli faktörlerinden görülür (Yavuzer, 1990).

2.1.5. Mahler'in Gelişim Kuramı

Margaret Mahler çocuğun hayattaki ilk 36 ayını içeren bir gelişim kuramı geliştirmiştir. 'İnsan Yavrusunun Psikolojik Doğumu' isimli kitabında psikanalitik yönelimli bir perspektif ile bakım veren ile çocuk arasındaki ilişkinin niteliklerini ele almıştır. Bebeğin dünyaya geldiğinde uyumlu olmadığını, psikolojik olarak uyumlanması için çeşitli gelişimsel evreleri tamamlaması gerektiğini söylemiştir. Bebek bu süreç içerisinde annesi ile ilişkisindeki imgeleri toplayarak kendilik ve nesne imgelerini oluşturmaktadır. Gelişinin ilk basamağı olan normal otizm dö nemi bebeğin hayattaki ilk aynı karşılık gelir. Bu dönemde bebek annesini kendi uzantısı olarak algılar, anne de bebeğin iç uyaranlarını düzenler. Bebek gün geçtikçe dış dünyanın kendinden farklı olduğu algısına bir adım daha yakınlaşmış olur, annenin varlığıyla iyi ve kötü olanın farklılığını birbirinden ayırt etmeye başlar. Bu dönemi takip eden normal sembiyosis döneminde, anne ve bebek arasında duygusal bağ inşa edilir (Gençtan, 2007). Bebeğin kimlik duygusunun zemini oluşur. Üçüncü aşama kendi içinde 4 farklı alt başlığa ayrılır. Bu evrelerde sırasıyla bebeğin bireyselleşmesi, annesinden farklı bir varlık olduğunu algılaması, egonun bütünleştirici gücünün gelişmesi, kimlik ve cinsel kimlik oluşumunun başlaması aşamaları takip edilir. Son olarak, çocuk ilkel düzey ego gücüne kıyasla artık daha bütünlüklü bir hal alan ego gücünü geliştirmiş olur. Ebeveynlerin ve çevrenin isteklerinin farkına varılmasıyla süper ego gelişimi başlamaktadır. Ebeveynlerle özellikle de anne ile olan olumlu ve olumsuz yaşantıların kişinin gelecekteki yaşamında pek çok farklı şekilde gözlemlenebileceği roller artık oluşmuştur (Mahler ve ark., 1975).

2.1.6. Bağlanma Kuramı

Hayatta kalmak için fiziksel ihtiyacın yanı sıra doğumun ilk anından itibaren varlığını gösteren en önemli ihtiyaç bağlanma ve ilişki kurma üzerinden kendini göstermektedir. Bowlby biyoloji ile bağlanma arasında karşılıklı ilişki olduğunu savunmuştur. Bağlanmanın bebeğin hayatta kalabilme şansını arttırdığı görüşü ile birlikte bakım verenle kurulan güvenli ilişkinin bebeği ayrışma bireyselleşme sürecinde cesaretlendireceği ve davranış tutumlarını değiştireceği görüşünü ortaya koymuştur. Ebeveynlik stililleri ebeveyn ve çocuk arasındaki ilişkinin niteliğini açıklayan tutum, davranış ve sözsüz ifadelerin tamamını içermektedir. Ainsworth, bebeklerin anneleri ile

ilişkisini gözlemleyerek yaptığı çalışmalarda geliştirdiği Yabancı Ortam tekniğiyle bebeklerde *kaygılı-kararsız, kaçıngan-dirençli ve güvenli* olmak üzere 3 farklı bağlanma stili olduğunu ve bu bağlanma stilinin bakım verenle kurulan ilişkiye göre değişkenlik gösterdiğini keşfetmiştir. Erken dönemde kurulan ilişki ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkiyi sunması bakımından alan yazına önemli bir katkıda bulunmuştur (Ainsworth, 1979).

2.2.Algılanan Ebeveyn Tutumları

2.2.1. Ebeveyn Tutumları

Baumrind çocuklarla çaptığı çalışmalarla ebeveynlik stillerini ve önemli etkilerini ortaya sunmuştur. Demokratik, otoriter, izin verici ve aşırı koruyucu olarak 4 farklı ebeveynlik stili olduğundan bahsetmiştir.

2.2.1.1.Otoriyer Ebeveyn Tutumu

Yanlış yaptığında çocuğun cezalandırıldığı, sertçe susturulduğu, yasakların nedenlerinin açıklanmadığı ebeveynlik tutumu otoriter ebeveynlik tutumudur. Bu stilde ebeveynler çocuklarıyla fikir alışverişi yapmaz ve kendi görüşleriyle uyuşmayan düşünceleri kabullenmezler. Bu çocuklar iç dünyalarını diğer insanlarla paylaşmada, kendi görüşlerini ortaya koymada, sosyalleşmede zorluk yaşama gibi çeşitli belirtiler yaşamakta olup otoriteye boyun eğme ile otorite yokluğunda kendini düzenleme arasında gidip gelirler. İtaat ile saldırganlık arasında seyreden davranış tutumları vardır.

2.2.1.2.Demokratik Ebeveyn Tutumu

Demokratik ebeveynlik tutumunda ise otoriter ebeveynlik tutumunda olduğu gibi ebeveynlerin kendi kurallarına uyulmasını beklediği ancak biraz daha esneklik gösteren bir yaklaşım söz konusudur. Demokratik ebeveynler çocuklarının ihtiyaç ve sorunlarını dinledikleri; sıcak, kapsayıcı ve destekçi bir tutum sergilerler. Çocuk bir hata yaptığında cezalandırmak yerine daha tolerant bir yaklaşım gösterirler. Bu ebeveynlik tutumunda yetişen çocukların bağımsızlaşabildikleri, güvende hissettiklerini, davranış ve adaptasyon sorunlarını yaşamadıkları gözlemlenmiştir (Yavuzer, 1990; Aquilino ve Supple, 2001).

2.2.1.3. İzin veren/ İhmal Eden Ebeveyn Tutumu

İzin verici/ihmalkar olan ebeveynler çocuklarına disiplini ve kendini kontrol etmeyi/düzenlemeyi öğretmezler, çocuğun her talebine hoşgörüyle karşılık verirler. Çocuğun istediği zaman okula gittiği, arkadaşlarıyla görüştüğü, uyuduğu vb. gibi bir düzen mevcuttur. Ebeveynin çocuğuna gösterdiği ilgi çok azdır. Bu çocuklarda dürtü kontrol bozukluğu, düşük akademik başarı, görev alma ve görevi sürdürmede zorluk yaşama görülmektedir (Yavuzer, 1990; Aquilino ve Supple, 2001).

2.2.1.4.Aşırı Koruyucu Ebeveyn Tutumu

Aşırı koruyucu ebeveynler çocuklarının gelişim düzeyi ne düzeyde olursa olsun ona hala bir bebekmiş gibi davranır; tüm ihtiyaçlarını gidermeye, çocuğun kendine yetme çabalarını bertaraf etmeye çalışırlar. Çocuklarını kendilerine bağımlı olduğu şekilde tutmaya ve çocuklarının bireyselleşmesini engellemeye yönelik davranan aşırı koruyucu ebeveynler çocuklarını büyümüş olmalarına rağmen kendilerinin bir uzantısı niteliğinde görürler (Yavuzer, 1990; Aquilino ve Supple, 2001).

2.2.2. Ebeveyn Tutumlarının Önemi

Bebeğin doğumundan itibaren ilk ve de uzunca bir süre yalnızca temas halinde olacağı kişiler anne ve babasıdır. Çocuğun yaşayabileceği davranış ve uyum sorunları gibi problemler çocuk için ilk sosyalleşme basamağı aile olduğu için çoğunlukla anne-baba-çocuk ilişkisi ile alakalı görülmüştür. Bakım verenin sıcak ve destekleyici veya engelleyici ve cezalandırıcı olması gibi çeşitli senaryolar çocuğun gelişimiyle doğrudan ilgilidir. Çocuğun dış dünyayla ve ebeveynleriyle arasındaki ilişkinin belirleyici unsuru anne-babanın çocuğa yönelik tutumlarıyla alakalıdır. Anne-babanın davranışlarının ne şekilde olduğunun yanı sıra, yaşantıların ve kişilerin çocuk tarafından nasıl algılandığı çocuğun kendisi ve çevresi ile ilişkisinin nasıl olacağı yönünde oldukça belirleyici olmaktadır. Kişilerarası ilişkilerin bireyin düşünüş ve davranış şekillerini temsil ettiğine dair pek çok çalışma bulunmaktadır (Bem ve McConnell, 1970; Markus, Moreland ve Smith, 1985). Çocuğun bakım vereniyle kurduğu ilişki ebeveynle kurulan özdeşim gibi nedenlerden ötürü bu anlamda en güçlü etken olmaktadır. Çocuğun nesneyi algılama ve

yorumlama şekline göre bazı ‘anlar’ gelecekteki karakterinin temelini atar (Yörükoğlu, 2000).

Bağlanma ile alakalı önemli çalışmaları olan Stern’ e göre (1924) 0 ile 6 yaş aralığında bakım verenle kritik bağlar kurulmaktadır; bebek bakım verenle kurduğu ilişkinin dinamiklerinin kendiliğini ve çevresini şekillendiren güçlü etkisiyle oyunla başlayan kendi hareketlerini ve çevrenin kendisine verdiği dönütleri anlamlandırma evresine giriş yapar. Kelimeleri kullanma, kendini ifade etme, bağımsızlaşma, karar verme, ilişki kurma ve sürdürme gibi çeşitli aşamaları takip eden bu evrelerde içselleştirilen ebeveyn ve oluşan kendilik imgelerinin yansımaları gözlenir. Ruhsal yapının denge işlevi mekanizması olan ego çocuğun ve gelecekteki yetişkinin arzu ve isteklerini kontrol etmesini, gerçeği, iç ve dış uyaranları doğru algılamayı etkiler, uyumlanmayı düzenler ve ilişki kurabilmeyi, uygun savunmalar kullanmayı sağlar (Freud, 2016).

Bartholomew ve Horowitz’in dörtlü bağlanma modelinde göstermiş olduğu gibi birey diğerleriyle kurmuş olduğu ilişki üzerinden (olumlu/olumsuz) kendi benliğini de değerlendirmektedir; Bartholomew ve Horowitz (1991) bunu dört farklı bağlanma stili ile açıklamıştır. Diğerleriyle korkulu ve saplantılı ilişki kurmuş kişilerin sosyal ilişkilerinde ve benlik gelişiminde güvenli ve kayıtsız bağlanan kişilere kıyasla zorluklar yaşadıklarını ifade etmişlerdir (Bartholomew ve Horowitz, 1991).

Bağlanma kuramcılarının da vurgulamış olduğu üzere çocuklukta yeteri kadar karşılanması gereken kendini güvende hissetme, dış dünyayı güvenli bir yer olarak algılama, kendi otonomisi üzerine kontrol hissi, spontane davranabilme, duygu ve düşüncelerini diğerlerine özgürce ifade edebilme gibi ihtiyaçlar söz konusudur. Erken dönem çocukluk ihtiyaçlarının karşılanmadığı veya örseleyici geçen çocukluk dönemlerinde erken dönem uyumsuz şemaların temeli atılmış olur. Örseleyici tutumlar fiziksel ve duygusal olmak üzere ikiye ayrılır. Ebeveynin çocuğu duygusal olarak kötüye kullanımına çocuğu istenmemiş, değersiz, sevilmemiş hissettirmesi, aşırı koruması ya da korumasız bırakması, yüksek beklentileri, dışlaması ve suiistimal etmesi örnek olarak verilebilir. Aynı zamanda çocuğa yönelik düşmanca davranışlar veya onun özgüvenini/benlik saygısını düşüren aitlik, başarılı olma, diğer insanlar tarafından sevilebilir olduğuna dair inancını zedeleyen tutumlar da çocuğun duygusal olarak kötüye

kullanımını göstermektedir (Iwaniec ve ark, 2007). Young ve arkadaşlarına göre (2003), erken dönem uyumsuz şemaların oluşmasında çevresel faktörlerin etkisi olmakla beraber anne-baba ile kurulan ilişkinin niteliği kadar etkili görülmemiştir. Örseleyici çocukluk yaşantıları olan çocukların yoğun derecede öfkeli oldukları ve ego güçlerinin yetersiz olduğu bulunmuştur (Manly, Kim, Rogosch, & Cichetti, 2001). Duygusal olarak kötü muamele gören yetişkinlerde ise depresyon, somatizasyon, yeme bozuklukları, düşük benlik saygısı, intihar düşünceleri, psikiyatrik semptomlar ve cinsel problemler gibi sorunlar olduğu bulunmuştur (Gross & Keller, 1992). Bununla birlikte ebeveynleri destekleyici olan grubun ebeveynleri destekleyici olmayan gruba kıyasla akademik başarılarının daha iyi olduğu, kimlik ve ego gücünün gelişmiş olduğu, bu kişilerin verdikleri kararların sorumluluğunu alabildikleri anlamlı ölçüde daha iyi görülmüştür (Aquilino and Supple, 2001).

2.3. Ego Kavramı ve Temelleri

Kişilik, biyolojik ve çevresel faktörlerin etkileşimi ile gelişen tutum, biliş ve duygulanım kümesi olarak tanımlanmaktadır. Kişinin kendini ve diğer insanlarla olan ilişkilerini tutarlı bir şekilde algıladığı, tahmin edilebilir olduğu, organize bir benliğe sahip olma durumunda bütünlüklü bir ruhsal yapının varlığından bahsedilir (Sandock, 2007). Bütünlüklü bir kimlik gelişiminin ne anlama geldiğini anlayabilmek için öncelikli olarak egonun ne anlama geldiğini anlamak ve oluşum sürecini öğrenmek gerekmektedir. Psikanalitik çalışmaların yapılmaya başlandığı ilk yıllardan bu yana ego pek çok farklı şekillerde açıklanmıştır ancak genel olarak egonun arzuların doyuma ulaştırılması, uygun savunma mekanizmalarının kullanılması, iç dünya ile dış dünya arasındaki ilişkinin kurulması ve gerçekliğe bağlı kalınmasından sorumlu olduğu yönünde fikir birliği mevcuttur. Anlaşılacağı üzere kişilik, kimlik ve ilişkilerimizin tamamına dair olan süreçleri kapsayan temel ruhsal yapı egodur. Karakterin gelişmesi, ahlaki davranışlar ve dürtü kontrolü egonun işlev kapasitesini yansıtmaktadır. Sosyal kurallara uyum, bilinçli hareketlerde bulunma, kişilerarası ilişkilerdeki tutumlar, sorumluluk alma ve bağımsızlaşabilme ego işlevlerinin düzeyini göstermektedir. Federn'in öne sürmüş olduğu ego-sınırları kavramı temel olarak iç ve dış sınırları ayrımsayabilme yetisine vurgu yapmakla beraber egonun işlevlerini yerine getirebilmesi için egoya yapılması gereken libidinal yatırımdan bahsetmektedir. Dış sınır ego ile dış dünya arasındaki sınırı

algılayabilme; iç sınır ise bilinçdışı uyaranların bilinçteki uyaranlardan ayrıştırılması sürecini kapsar. Dış sınırların ayrıştırılamaması bireyin gerçeklik algısını tehdit ederken, iç sınırların korunamaması ego durumlarını belirlemektedir (Dereboy, 2000). Freud'un egoyu id'in devamı niteliğinde olan tanımlamasına karşıt Anna Freud ego'nun id'den farklılaşmış bir yapı olduğu görüşünü öne sürmüş ve bu da ego psikolojisi yaklaşımını doğurmuştur. Böylelikle ego kavramı yalnızca gerçekliği dengelemekten çıkıp, kişilik işlevselliğinin önemli belirleyicilerinden görüldüğü bir aşama evirilmiştir.

2.3.1.Nesne İlişkileri Kuramı

Çocukluk çağına dair çalışmalar yapan bir diğer psikanalitik yönelimli kuramcı Melanie Klein'dir. Psikanalitik kuramın bir çeşidi olarak karşımıza çıkan nesne ilişkileri kuramının kurucusu olarak görülen Klein, temelde Freud'un yaklaşımına benzer düşünceleri savunsa da, Freud'un yaklaşımını detaylandırmış ve geliştirmiştir. Klein'in yaklaşımı biyolojik dürtülere ve kişiler arası ilişkilerin önemine vurgu yapmaktadır. Nesne ilişkileri kuramındaki nesne kavramı kişileri, cansız nesneleri değil, bireyin genellikle annesinin, babasının ya da birincil bakıcısının olduğu kişilerin bir parçasını (meme gibi) veya kişilerin sembollerini ifade etmektedir. Buradaki temel nesne kavramı genellikle birincil bakım veren olan anne yerine kullanılmıştır. Klein, ilk nesneyle yani anneyle/memeyle kurulan ilişkinin bebeğin gelecekteki kişiler arası ilişkilerinin dinamiklerini yordayacağı görüşünü temel alarak nesne ilişkileri kuramını yapılandırmıştır. Nesneler bir kişi veya kişinin meme gibi bir parçası olabileceği gibi, dış nesnelerin içsel temsilleri de olabilmektedir (Freud, 2016; Klein, 2002)

Klein nesne ilişkileri teorisinde ilk 4-6 ayın kritik bir dönem olduğunu ve bu dönemde anne-çocuk arasındaki ilişkinin baba-çocuk arasındaki ilişkiye kıyasla daha önemli olduğunu söylemektedir. İnsanın temel motivasyon kaynağının diğer inanlarla temas etmek ve ilişki kurmaktır, bu yüzden çocuk dünyaya geldiği ilk anlardan itibaren nesne arayışı içerisine girmektedir. Klein teorisini, bebeğin doğumundan itibaren başlayan fantezilerine dayandırmaktadır; bebekler nesneler aracılığıyla, emerek veya nesnelerin bir parçasıyla ilişki kurarak anksiyetelerini inhibite etmektedirler. Bilinçaltındaki id'in dürtü ve arzuları bilinç düzeyindeki fantezilerle karıştırılmamalıdır; id'in arzuları dürtülerle ilişkilidir; gençlerde veya yetişkinlerde görülen düşlerle kıyaslanmamalıdır (Klein, 2002).

Klein, çalışmalarının önemli bir kısmını küçük çocukların oyun ve oyuncaklarla iletişimi role-playing'ler üzerinden gözlemleyerek ilerletmiştir. Klein'ın fikirlerine göre küçük çocuklar kaygılarını oyun oynarlarken oyuncaklar veya nesnelerin bir parçası üzerinden sembolize etmektedirler; böylelikle kaygı oyun esnasında söndürülmektedir ancak kaygı zaman zaman agresyon olarak da sembolize edilir ve tüm bunların amacı yalnızca rahatlama değil kendisini onarma ihtiyacını da barındırmaktadır. Oyun terapisinin gidişatı oluşturan bu fikirler, çocuğa ifade özgürlüğü ve özerklik verildiğinde kaygılarının azaldığı sonucunun bulunmasına yol açmış oldu. Bebek bu kaygı ve öfkesini henüz sözcükleştirebileceği bir evrede değildir yalnız temeldeki iyi ve kötünün ayrımını yapabilir; bu ayrım midesinin dolu olduğu zamanlardaki iyi, aç ve sancılı olduğu zamanlardaki kötü memeye karşılık gelir. Yaşamın ilk 4-6 ayı çocuğun paranoid şizoid dönemde olduğu bir aşamaya denk gelmektedir. Klein, bu aşamada yansıtma ve özdeşimi ortaya koyduğu temel kuramsal kavramları geliştirmiştir; çocuk doğduğu andan itibaren içten gelen saldırgan ve kötü olan 'kötü' yü, dış dünyadaki 'iyi' ile yer değiştirmeye çalışır. Bu ayrım da doğuştan itibaren bölme savunma mekanizmasının kullanımını vurgular (Gençtan, 1996; Klein, 2002).

2.3.2.Otto Kernberg'in Kuramı

Kişilik örgütlenmeleri kimlik bütünlüğü, kullanılan savunmalara ve dış gerçeklik ile iç gerçeklik arasındaki farkı ayrımsayabilme düzeyine göre sınıflandırılmıştır. Kernberg (1977), kişilik örgütlenmelerini üç ana başlık altında toplamıştır, bunlar: Nevrotik, Borderline ve Psikotik kişilik örgütlenmesidir. Kişinin ruhsal yapının hangi düzeyinde olduğu dış dünyayı gerçekçi değerlendirmesi, kullandığı savunmalar, bütünlüklü bir kendilik ve öteki, algısı üzerinden değerlendirilir. Savunmalar kişinin içsel ve dışsal uyaranların zorluğuna göre verdiği psikolojik tepkilerdir. Bu defansların işlevi kişinin emosyonel deneyimini değiştirmeyi amaçlamaktadır. Spektrumun bir ucunda esnek ve sağlıklı savunmalar yer aldığını düşünürsek diğer bir ucunda da katı ve patolojik savunmaların bulduğunu söyleyebiliriz. İç ve dış gerçekliğin deforme edilmeden algılandığı ve içselleştirildiği, uyum sağlayıcı savunmalar olgun tepkiler olarak değerlendirilmekte, algılanan gerçekliğin hasar gördüğü kişinin dış dünyaya uyumunun

bozulduğu savunmaları ise alt düzey savunmalar olarak kategorize edilmektedir (Gençtan,1996).

Kernberg (1977), Nevrotik, Borderline ve Psikotik kişilik örgütlenmelerini aşağıdaki gibi tanımlamıştır;

Nevrotik düzey yapı, ruhsal yapının en üst basamağında yer alır; kişide bütünlüklü bir kimlik algısı gelişmiştir, üst düzey savunmaları kullanmaktadır ve gerçekliği tam anlamıyla değerlendirebilmektedir. Ego sınırlarının gelişmiş olduğu nevrotik yapıda kişi iyiyi ve kötüyü birbirine entegre ederek bütünlüklü şekilde algılayabilir. Kaygıyı tolere edebilme, hazzı erteleme, diğerlerine empati yapabilme, dürtülerini kontrol edebilme ve diğerleriyle ilişkide güçlü bir kendilik duygusuna sahip olma gibi ego işlevlerini yerine getirebilir.

Nevrotik düzeyde olan kişi libidinal yatırımını üst düzey savunmaları kullanmaya yapmaktadır. Gelişimin önceki dönemlerine kıyasla kişi bastırma, rasyonalizasyon, yer değiştirme, entellektüalizasyon ve reaksiyon formasyon gibi gelişmiş savunma düzeneklerinden yararlanır. Nevrotik yapının temel savunma mekanizmalarından olan represyon ile istenmeyen düşünce ve emosyonlar bilinçten uzak tutulur, böylelikle egonun çatışmayı bilinçten uzaklaştırması ile kaygının önüne geçilmiş olur.

Borderline yapı nevrotik yapıdan kimlik dağınıklığının olması, gerçeği parçalanmış öznel deneyime göre algılama ve bölme temelli savunmalar kullanma bakımından farklılaşmaktadır. Borderline düzeyde kişinin tutumları, duygulanımı, kendini ve ötekini algılayış şekli tutarsızlaşmaktadır. Önceki gelişim döneminde kullanılması bakımından ilkel savunmalardan olan bölme, nevrotik yapıdaki çatışmalı biliş ve emosyonu bilinçten uzaklaştırmak yerine birbirleriyle mesafeli olan bölümlere ayırır. Böylelikle görünen nesne ilişkisine onunla çatışan başka bir nesne ilişkisi eşlik etmiş olur. Borderline düzeyde kullanılan diğer ilkel savunmalar inkar, yansıtmalı özdeşim, primitif idealizasyon ve primitif devalüasyondur. Yalnız kalmaya ve terk edilmeye karşı aşırı hassasiyetin görüldüğü bu düzeyde kişi dürtü ve duygulanımında dramatik değişiklikler yaşar. İlgili nesne ilişkisinin tetiklenmesiyle ruhsal çatışma yaşamaktan kaçınmak amacıyla diğer zamanlardaki nesneyi algılama şekli, o an nesnenin bambaşka şekilde algılanması ile bölmeyle birlikte inkar savunma mekanizması da kullanılmış olur. Ego bilinci çatışmalardan korumak için nesneyi tamamen iyi veya kötü

olarak böldüğü yada nesneyi tamamıyla tümgüçlü veya değersiz gördüğü defanslar kullanır. İlkel bölme ve inkarın kullanılmasıyla zayıflayan ego işlevleri nedeniyle hastalarda kronik boşluk duygusu, dürtü kontrolsüzlüğü, kişisel arası ilişkilerde dağınıklık ve kendine zarar vermeye yönelik davranışlar görülmektedir. Böylelikle kendilik ile nesne arasında sınırların belirsizleşmesi söz konusu olmaktadır (Goldstein, 1995). Psikotik düzeyden farklı olarak gerçeği değerlendirme yetisini korumakla beraber kendine yabancılaşma, hezeyanlara kapılma ve psikotik çözülmeler yaşamalarından nevroz ile psikozun arasında konumlandırılmıştır.

Psikotik yapı, ruhsal yapının en altında bulunup psikopatoloji bakımından en ağır basamağı oluşturmaktadır. Gerçekliği değerlendirme yetisinin, disosiyasyonun, iç uyaranlar ile dış uyaranlar arasındaki sınırların kaybolması halidir. Bu düzeyde içe atma ve içe alım savunmaları görülür.

Bakım verenle güvenli, destekleyici ve sıcak bir ilişki kurulamaması durumunda gelişimsel bir duraklama yaşanır, bu bebekte nesne sürekliliği evresinin tamamlanmasının önüne geçer. Bu evrede yaşanan duraklama algılanan bakım verenin fiziksel olarak varlığının orada olmadığı durumlarda o kişiyle kurulan ilişkiye dair zihninde bir imge oluşmamasına neden olur. Rene Spitz' in bebekleri gözlemlemeye dayalı olan çalışmasında yetimhanede fiziksel olarak ihtiyaçları giderilen bebeklerin duygusal olarak ilişki kurabilecekleri birinin yoksunluğunda kaldıkları taktirde gelişimsel gerilemeler yaşadıklarını, kendileriyle fiziksel ve ilişki temas kuran bir olmaması durumunda psikolojik potansiyelin gelişemeyeceğini ortaya koymuştur. Bu çalışma hem nesneye yapılan libidinal yatırım kavramına farklı bir boyut kazandırmış hem de erken çocukluk döneminin önemini pekiştiren bilgiler sunmaktadır (Ekstein, 1966). Nesneyle bağ kuramamanın terk edilmek olarak içselleştirildiği bu aşamada duraklamanın yaşandığı dönemin kritikliğinden ötürü kişi ileride nesneyi bu referans değerle algılar, istediği şekilde yanında olmadığında da yas tutmak, üzülmek gibi kişinin kendine temas etmesini gerektiren duygulanımları deneyimleyemez. Kişinin kullandığı savunma düzenekleri kendisini bastırmaya çalıştığı erken dönem nesne ilişkilerini yine ve yeniden deneyimlediği bir döngüye mahsur bırakır. Bakım verenin ihtiyaç duyduğunda orada olabileceğini bilmek ve hissetmek bebeğin hayatının ilerleyen gelişim dönemlerinde ihtiyaç duyduğu temel yapıyı oluşturur; bu da egonun işlevlerini belirler (Simpson, 1990).

2.3.3. Kendilik Psikolojisi (Heinz Kohut)

Kendilik psikolojisinin kurucularından görülen Kohut' a göre (1971), sağlıklı bir kendiliğin oluşabilmesi kritik dönemde kendiliğin bir uzantısı gibi düşünülen nesneyi içselleştirişe göre şekillenir. Uyumlu, tutarlı ve bütünlüklü bir kendilik algısı için kendilik nesnelerinin yani bakım verenlerin bebeğin saldırganlığını, hayal kırıklıklarını yumuşatabilmesi ve tolere edebilmesi gerektiğini savunur.

Kohut (1971), sağlıklı bir kendilik algısının oluşmasının narsistik gelişim sürecinin tamamlanmasından geçtiğini öne sürmüştür. Ebeveyn tarafından kaygılarının yatıştırıldığı, hazzın sürdürüldüğü böylelikle bebeğin değerli ve beğenildiğini hissettiği bu evre bebeğin ancak aynalanması ile mümkündür (Ardalı & Erten, 1999). Ebeveyni idealize etmek, ebeveyni kendilik nesnesi olarak gören bebek için kendi tüm güçlülüğünü de oluşturmuş olur. Aynalanma sürecinde kendini sınırsız ve güçlü görmek, onay almak, takdir edilmek ve annenin gözündeki parlamanın nedenin kendisi olduğuna inanmak büyüklenmeci bir kendilik gelişimine yol açar. İhtiyaçlarını sınırsızca karşılayabilecek bir kendilik nesnesi bulan bebek, onu içe alarak omnipotent duruma geçer. Bebeğin tüm güçlü hissettiği bu evrede annenin kendisinin tüm ihtiyaçlarını anında ve istediği şekilde algılayamadığını fark etmesi ile bir hayal kırıklığı yaşanır. Bu optimal hayal kırıklığının yaşaması çocuğun nesneye dair ihtiyaçlarını stabil ve gerçekçi bir basamağa çekmesine kendi duygularını düzenleyebilmeye dair beceriler geliştirmesine yol açar (Türkçapar, 1995).

Erken dönemde idealize edilmiş ebeveyn imagosuna dair optimal bir hayal kırıklığı yaşanmaması veya travmatik bir deneyimin oluşu, (annenin bakım vermemesi, empatik olmaması, depresyonda olması, bakım verenin aşırı eleştirel oluşu gibi) gelişim sürecinin kesintiye uğramasına neden olur. İkincil narsisim sürecine geçemeyen çocuk değersizlik, utanç ve boşluk duygusu deneyimler. Çocuğun yeteri kadar aynalandığı, kendilik nesnelerinin idealize edilebildiği ardından optimal narsistik bir kırılmanın yaşanması gereken bu evrelerin tamamlanamaması durumunda büyüklenmeci kendilik, kendiliğe entegre edilir, gerçeklik gerçekçi bir şekilde değerlendirilemez, özgüven geliştiremez ve derinlikli duygusal ilişkiler kuramaz hale gelmektedir. Kohut, çalışmalarında kendilik bozukluğu olan kişilerde madde bağımlığı, narsistik davranış

bozuklukları, cinsel sapkınlıklar, şiddete eğilim ve depresyonun sıklıkla görüldüğünü ortaya sunmaktadır (Kohut, 1977).

Yaşamın ilk dönemlerinde algılanan ebeveyn tutumu ideal ebeveyn imagosu ile uyumlu olmadığında egonun işlevleri süreci gelişimsel bir sekteye uğrar. Bu gelişimsel duraklama hem ilelebet bir nesne arayışına neden olabileceği gibi, kişinin klinik semptomlar göstermesine de yol açar. Bellak'ın (1988)' de geliştirmiş olduğu Ego İşlevleri ölçeği ego fonksiyonundaki dejenerasyon düzeyini 120 soru- 12 alt boyut üzerinden ölçtüğünden kişinin hangi alanlarda ego işlevlerini iyi yerine getirebildiği hangi ego fonksiyonlarını ise sürdürmekte zorlandığı rahatlıkla anlaşılabilmektedir.

2.4. Araştırmanın Amacı

Çalışmadaki temel amaç 18-28 yaş arasındaki genç yetişkinlerin algıladıkları anne baba tutumlarının ego fonksiyonları üzerindeki etkisini incelemektir. Bu çalışmanın amaçları içerisinde aşağıdaki sorulara cevap bulmak yer almaktadır:

1- Algılanan ebeveyn tutumlarının düzeyi anneyi algılayışa göre nasıldır?
2- Algılanan ebeveyn tutumlarının düzeyi babayı algılayışa göre nasıldır?
3- Algılanan ebeveyn tutumlarının düzeyleri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
4- Algılanan ebeveyn tutumlarının düzeyi kişinin eğitim düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?
5- Tüm katılımcı grubunda algıladıkları anne tutumlarının ego fonksiyonları düzeyine etkisi var mıdır?
6- Tüm katılımcı grubunda algıladıkları baba tutumlarının ego fonksiyonları düzeyine etkisi var mıdır?
7- Algılanan ebeveyn tutumları ve demografik değişkenler arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
8- Ego fonksiyonları ve demografik değişkenler arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
9- Algılanan ebeveyn tutumlarının ego fonksiyonları üzerine anlamlı bir etkisi olmakta mıdır?

2.5. Araştırmanın Önemi

Alan yazın değerlendirildiğinde Young'un ebeveynlik Tutumu Ölçeğinin şimdiye dek ebeveynlik tutumlarını ölçmede kullanılan diğer ölçeklerden daha kapsamlı alt boyutları içerdiğini ve kişinin her bir ebeveyninin kendisi ile kurduğu ilişkinin niteliğini değerlendirebilmesine imkân tanıdığından; algılanan ebeveynlik tutumları ile psikolojik semptomlar arasında güçlü ve de anlamlı bir ilişki çıkacağı ve her bir alt ölçeğin çeşitli semptom ve davranış ile ilişkilendirilebileceği düşünülmektedir. Şimdiye kadar yapılmış çalışmalar ebeveynlik tutumlarının öfke, okul başarısı, depresyon, benlik saygısı ve diğer pek çok olgu ile ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Bu noktada yapılan çalışmalardan farklı olarak bu çalışmanın algılanan ebeveyn tutumlarının kişinin gündelik yaşamında ortaya çıkabilecek yakınmalarını yordayabilmesi, bütünlüklü bir kendilik algısına sahip olma ve dış uyaranlara uyumlanabilme becerileri üzerinde ilişkili bulunacağı ön görülmektedir. Bu çalışma gelişimsel açıdan önemli bir dönem olan erken çocukluk döneminde karşılaşılabilecek olumsuz olan ebeveyn algısının genç yetişkinlik döneminde ego işlevlerinde ortaya çıkmasına neden olabilecek zayıflıkları ve bunun belirleyicilerini ortaya koyması açısından önemli bir soruna cevap arayacaktır. Bu kapsamda, araştırmadan elde edilen bulguların;

1- Ebeveynlerin çocuklarına karşı benimseyecekleri tutumları şekillendirebilmesi bakımından katkı sağlayacağı,
2- Ebeveynlere dair olan eğitim çalışmalarına bilgi sunacağı,
3- Üniversitelerin çocuk gelişimi, özel eğitim, psikoloji ve rehberlik bölümlerinde verilen ders içeriklerinin yeniden yapılandırılmasına zemin oluşturabileceği,
4- Konu ile ilgili yapılacak yeni çalışmalara yardımcı olacağı umulmaktadır.

2.6. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmanın varsayımları aşağıda sıralanmıştır:

1. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan katılımcıların, Sosyodemografik Bilgi Formu, Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Young Ebeveynlik Ölçeği'nde bulunan maddeleri doğru ve gerçek durumlarını ortaya koyacak şekilde cevapladıkları varsayılmıştır.

2.7.Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıda sıralanmıştır:

1. Araştırmadan sonucunda elde edilen veriler online anket aracılığıyla toplanan veriler ile sınırlıdır.
2. Bu araştırmanın evreni İstanbul ilindeki 170 kişi ile sınırlıdır.
3. Çalışma sonucunda toplanan bulgular Sosyo-demografik Bilgi Formu, Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Young Ebeveynlik Ölçeği ile toplanan verilerle sınırlıdır.

BÖLÜM 3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada "ilişkisel tarama modeli" kullanılmıştır. Bu tarama modeli çoklu değişkenler arasındaki ilişki olup olmadığını ve varsa bunun miktarını ölçmeye yaramaktadır.

3.2. Evren ve Örneklem

İstanbul'da yaşayan 170 katılımcı basit rastgele yöntemle seçilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

3.3.1 Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan sosyo-demografik bilgi formu ile cinsiyet, eğitim durumu, anne-baba hayatta mı vb. sorular yöneltilmiştir.

3.3.2.Ego Fonksiyonları Ölçeği

Şizofreni gibi özellikle kişinin gerçeklik algısını etkileyen ruhsal hastalıklarda veya kişinin diğer alanlardaki işlevselliğini gösteren cinsel tutumları veya saldırgan davranışları, insanlarla arasına mesafe koyma gibi pek çok parametreyle birleşir böylelikle ego işlevlerinin değerlendirilmesi birçok alanda ortaya çıkan şikayetlerle değerlendirilerek klinik belirtilerin okunmasına yardımcı olur. Bellak (1973) tarafından geliştirilen Ego Fonksiyonlar Değerlendirme Ölçeği (Ego Function Assessment) (EFA), özellikle şizofreni gibi gerçeklik algısında bozulmalar meydana gelen hastalarda klinik şikayetlerinin hangi ego işlevi ile alakalı olabileceğini ve bu işlevlerdeki bozulma düzeyinin tespit edilmesine olanak sağlar. Bu ölçeğin geliştirime amacı; Ego Fonksiyonları Değerlendirme Ölçeği'nin Türkiye standartlarına uygun geçerlik, güvenirlik ve norm çalışmasının oluşturulmasıdır. Bu çalışmada; 213'ü şizofren, 213'ü psikiyatrik tanı almamış olacak şekilde toplamda 426 katılımcı ile 01 Ocak–30 Mayıs 2013 tarihleri arasında bire bir yüz yüze görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada Kişisel Bilgi Formu, Ego Fonksiyonları Değerlendirme Ölçeği, Wonderlic Personnel Testi, Sıfat Listesi ve Belirti Tarama Listesi'nden yararlanılmıştır. EFA ölçeğinin toplam bir skoru olmayıp 12 alt boyutu vardır. Bu yüzden her grup için her bir alt boyut ayrıca çalışılmıştır. Bu ölçekte dilin eşdeğerliği üzerine çalışılmış ve dilin eşdeğerliği olduğu anlaşıldıktan sonra geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yapılmasına başlanmıştır. Araştırmada; psikiyatrik tanısı olmayan ve şizofreni tanısı almış kişiler istatistiksel olarak birbirlerinden ayrı olarak incelenmiştir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizinde ölçeğin orijinaliyle uyumlu olduğu anlaşılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayılarının şizofreni grubunda Cronbach alfa .919 ile .743 arasında değişirken normal grupta .820 ile .641 arasında değişmiştir. Test-tekrar test güvenirlik katsayıları ise şizofreni grubunda .815 ile .503 arasında farklılık gösterirken normal grupta .768 ile .510 arasında değişim göstermiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ortaya koymaktadır (Çevik, 2013).

3.3.3. Young Ebeveynlik Ölçeği

Young'ın (1994) geliştirdiği Young Ebeveynlik Ölçeği, kişinin yaşamının erken döneminde oluşan ve uyum bozan şemaların temelini kuran çok çeşitli ebeveynlik stillerini ve bunların etkilerini değerlendirme amacına hizmet eder. Young Ebeveynlik Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını Sheffiled ve arkadaşları (2005) üniversite evreninde sağlamıştır. YEÖ 72 sorudan içerir ve katılımcıların geriye dönük olarak çocukluk geçmişinde anne ve babasının tutumlarını 6'lı likert tipi ölçek üzerinden puanlamasını istemektedir. YEÖ'nin Türkiye'de geçerlik ve güvenirlik çalışmasını Soygüt, Çakır ve Karaosmanoğlu (2008) üniversite örneklemi üzerinden yapmıştır. Faktör analizi yapılmış olup, sonucunda yetmiş iki maddeden oluşan ölçeğin 64 madde şeklinde değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür. Ebeveynlik boyutlarının; "kuralcı/kalıplayıcı", "küçümseyici/kusur bulucu", "duygusal bakımdan yoksun bırakıcı", "sömürücü/istismar edici", "aşırı koruyucu/evhamlı", "koşullu/başarı odaklı", "aşırı izin verici/ sınırsız", "kötümser/endişeli", "cezalandırıcı" ve "duygularını bastıran/değişime kapalı" kategorize edilmesi uygun bulunmuştur (Soygüt ve ark. 2008). Ölçeğin "birleşen geçerliği" ölmek için YEBÖ anne ve baba formu alt boyutlarının Belirti Tarama Listesi (SCL-90-R) GSI indeksi ile korelasyon düzeylerine bakılmış ve hem anne hem de baba formu için ilişkilerin beklendik yönde ve istatistiki açıdan anlamlı sonuçlar

sunduğu görülmüştür. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı ise ebeveynlik boyutları bakımından anne formunda ,53 ile ,86; baba formunda ise ,61 ile ,89 arasında farklılık göstermektedir. Formların alt boyutlarının toplam iç tutarlık katsayısı ayrı ayrı ,90 olarak görülmüştür. Yapılan çalışmada ise ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı anne formu için α=,91 ve baba formu için α=,92 olarak görülmüştür. Ölçeğin alt boyutlara göre Cronbach Alfa değerleri ise anne formunda α=,48-,88; baba formunda α=,55-,90 arasında değişmektedir. Cezalandırıcı alt boyut anne formunda α=,30, baba formunda α=,20 katsayıları elde edilmiştir.

3.4. İşlem

Bu çalışma kapsamında 18-28 yaş grubundaki arasındaki genç yetişkinlerin algıladıkları anne baba tutumlarının ego fonksiyonları üzerindeki etkisini incelemek amacı ile hazırlanmıştır. Hazırlanan çalışma uygulanmadan önce katılımcılardan gerekli izinler alınmış ve gerekli bilgiler sağlanmıştır. Çalışma, veri toplama araçlarının katılımcılara araştırmacı tarafından uygulanması yoluyla başlatılmıştır. Çalışmaların tamamlanmasının ardından çalışmanın istatistiksel analizi yapılmıştır.

3.5.Verilerin Analizi

Bu araştırmanın verileri sayısal değerler olarak bilgisayara girilmiş ve ardından SPSS (Statistical Program for Social Sciences-SPSS 25.0) üzerinden istatistiki analize tabi tutulmuştur. Verilerin normal dağılım standartlarına uyup uymadığı analize başlanmadan evvel değerlendirilmiştir. Çalışmadaki değişkenlerin örneklem grubundaki normallik dağılımının anlaşılması için yapılan analizde Basıklık-Çarpıklık değerlerine bakılıp kontrol edilerek tüm ölçeklerin normal dağılım içerisinde olduğu sonucu görülmüştür. Tüm ölçek ve alt ölçeklerdeki değerlerin -2, +2 arasında bulunması normal dağılımın olduğunu göstermektedir (George & Mallery, 2010). Yapılan analiz çalışmasında güvenilirlik standartlarının %95 olması temel alınmıştır. Niceliksel veriler kıyaslanırken parametrik iki grup arasındaki farklılığı analize sokmak için iki bağımsız değişken testi olan T-Testi yönteminden yararlanılmıştır. Niceliksel veriler kıyaslanırken parametrik çoklu grup arasındaki farklılığı analiz edebilmek için ANOVA testinden yarar sağlanmıştır. Ölçekler arasındaki korelasyon Pearson Korelasyon analizi ile çalışılmıştır.

BÖLÜM 4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın kendinin hazırlamış olduğu demografik bilgi formuna göre edinilen sonuçlar bulunmaktadır.

Tablo 4. 1 Örneklem Grubunun Demografik Örneklem Grubunun Demografik Değişkenlere Göre

		f	%
Cinsiyet	Kadın	130	76,5
	Erkek	40	23,5
	Total	170	100,0
Eğitim Durumu	Lise	15	8,8
	Lisans	114	67,1
	Yüksek Lisans	41	24,1
	Total	170	100,0
Anne-Baba Hayatta Mı	Annem ve babam hayatta	159	93,5
	Babam öldü	9	5,3
	Annem öldü	1	0,6
	Annem ve Babam Öldü	1	0,6
	Total	170	100,0
Aile Durumu	Çekirdek aile	134	78,8
	Geniş aile	11	6,5
	Boşandılar	23	13,5
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	1,2
	Total	170	100,0
Siz Küçükken Ailenin Geliri	Çok kötü	5	2,9
	Kötü	16	9,4
	Orta	78	45,9
	Orta-İyi	57	33,5
	Çok İyi	14	8,2
	Total	170	100,0

Tabloda görüldüğü üzere, örneklemin %76.5'i kadın, %23.5'i erkek, %8.8'i lise mezunu, %67.1'i lisans mezunu, %24.1'i yüksek lisans mezunu, %93.5'inin anne ve

babası hayatta, %5.3'inin babası sağ değil, %0.6'sının annesi sağ değil, %0.6'sının hem annesi hem babası sağ değil, %78.8'i çekirdek aileye sahip, %6.5'i geniş aileye sahip, %13.5'i boşanmış aileye sahip, %1.2'si başka bir ailede büyümüş, çocukken ailesinin maddi gelir durumunun %2.9'u çok kötü %9.4'ü kötü,%45.9'u orta, %33.5'i orta-iyi, %8.2'si çok iyidir.

Tablo 4.2 Örneklemin Yaşa Göre Betimsel İstatistikleri

	N	**Min**	**Max**	**$\bar{X}$**	**Ss.**
Yaş	170	18	28	24,57	2,76

Tabloda görüldüğü üzere, örneklemin yaş ortalaması 24,57(ss=2,76), en küçük yaş 18, en büyük yaş 28'dir.

Tablo 4. 3 Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Alt Boyutlarının Betimsel İstatistikleri

	N	**$\bar{X}$**	**Ss.**
Gerçeği Değerlendirme Yetisi	170	14,75	4,10
Yargılama	170	19,44	3,72
Düşünce Süreçleri	170	20,08	4,45
Yaratıcılık	170	27,08	4,07
Gerçeklik Duygusu	170	16,41	3,79
Nesne İlişkileri	170	21,46	3,72
Duygu Dürtü Denetimi	170	19,29	4,23
Savunmaların İşleyişi	170	20,69	4,55
Otonom Fonksiyonlar	170	21,49	4,15
Uyarıcı Eşiği	170	21,81	4,86
Sentez Yeteneği	170	25,81	3,88
Hakim Olma Başarma	170	27,52	4,61

Tabloda görüldüğü üzere örneklemin Gerçeği Değerlendirme Yetisi ortalaması 14,75(ss=4,10), Yargılama ortalaması 19,44(ss=3,72), Düşünce Süreçleri ortalaması 20,08(ss=4,45), Yaratıcılık ortalaması 27,08(ss=4,07), Gerçeklik Duygusu ortalaması

16,41(ss=3,79), Nesne İlişkileri ortalaması 21,46(ss=3,72), Duygu Dürtü Denetimi ortalaması 19,29(ss=4,23), Savummaların İşleyişi ortalaması 20,69(ss=4,55), Otonom Fonksiyonlar ortalaması 21,49(ss=4,15), Uyarıcı Eşiği ortalaması 21,81(ss=4,86), Sentez Yeteneği ortalaması 25,81(ss=3,88), Hakim Olma Başarma ortalaması 27,52(ss=4,61)'dir.

Tablo 4. 4 Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne ve Alt Boyutlarının Betimsel İstatistikleri

	N	**$\bar{X}$**	**Ss.**
Kuralcı/Kalıplayıcı-Anne	170	40,73	17,29
Küçümseyici/Kusur Bulucu-Anne	170	17,69	10,47
Sömürücü/İstismar Edici-Anne	170	9,54	3,01
Aşırı Koruyucu/Evhamlı-Anne	170	22,44	7,80
Koşullu/Başarı Odaklı-Anne	170	17,76	6,86
Aşırı İzin Verici-Anne	170	11,58	5,13
Kötümser Endişeli-Anne	170	8,81	4,18
Cezalandırıcı-Anne	170	10,62	4,55
Değişime Kapalı/Duyguları Bastıran-Anne	170	8,63	3,86
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne	170	21,62	10,66

Tabloda görüldüğü üzere, Kuralcı/Kalıplayıcı alt boyutu ortalaması 40,73(ss=17,29), Küçümseyici/Kusur Bulucu alt boyutunun ortalaması 17,69(ss=10,47), Sömürücü/İstismar Edici alt boyutunun ortalaması 9,54(ss=3,01), Aşırı Koruyucu/Evhamlı alt boyutunun ortalaması 22,44(ss=7,80), Koşullu/Başarı Odaklı alt boyutunun ortalaması 17,76(ss=6,86), Aşırı İzin Verici alt boyutunun ortalaması 11,58(ss=5,13), Kötümser/Endişeli alt boyutunun ortalaması 8,81(ss=4,18), Cezalandırıcı alt boyutunun ortalaması 10,62(ss=4,55), Değişime Kapalı/ Duyguları Bastıran alt boyutunun ortalaması 8,63(ss=3,86), Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı alt boyutunun ortalaması 21,62(ss=10,66)'dir.

Tablo 4. 5 Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba ve Alt Boyutlarının Betimsel İstatistikleri

	N	$\bar{X}$	Ss.
Kuralcı/Kalıplayıcı-Baba	170	37,02	17,47
Küçümseyici/Kusur Bulucu-Baba	170	17,42	10,79
Sömürücü/İstismar Edici-Baba	170	9,72	3,71
Aşırı Koruyucu/Evhamlı-Baba	170	17,98	6,97
Koşullu/Başarı Odaklı-Baba	170	16,32	6,34
Aşırı İzin Verici-Baba	170	12,11	5,56
Kötümser Endişeli-Baba	170	8,09	4,41
Cezalandırıcı-Baba	170	10,10	4,11
Değişime Kapalı/Duyguları Bastıran-Baba	170	10,09	3,82
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba	170	27,92	11,57

Tabloda görüldüğü üzere, Kuralcı/Kalıplayıcı alt boyutu ortalaması 37,02(ss=17,47), Küçümseyici/Kusur Bulucu alt boyutunun ortalaması 17,42(ss=10,79), Sömürücü/İstismar Edici alt boyutunun ortalaması 9,72(ss=3,71), Aşırı Koruyucu/Evhamlı alt boyutunun ortalaması 17,98(ss=6,97), Koşullu/Başarı Odaklı alt boyutunun ortalaması 16,32(ss=6,34), Aşırı İzin Verici alt boyutunun ortalaması 12,11(ss=5,56), Kötümser/Endişeli alt boyutunun ortalaması 8,09(ss=4,41), Cezalandırıcı alt boyutunun ortalaması 10,10(ss=4,11), Değişime Kapalı/ Duyguları Bastıran alt boyutunun ortalaması 10,09(ss=3,82), Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı alt boyutunun ortalaması 27,92(ss=11,57)'dir

Tablo 4. 6 Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Alt Boyuları Puanlarıyla Yaş Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Yaş
Gerçeği Değerlendirme Yetisi	r	-,190*
	p	0,013
	N	170
Yargılama	r	-,254**
	p	0,001
	N	170
Düşünce Süreçleri	r	-,392**
	p	0,000
	N	170
Yaratıcılık	r	-,241**
	p	0,002
	N	170
Gerçeklik Duygusu	r	-,393**
	p	0,000
	N	170
Nesne İlişkileri	r	-0,122
	p	0,114
	N	170
Duygu Dürtü Denetimi	r	-,259**
	p	0,001
	N	170
Savunmaların İşleyişi	r	-,276**
	p	0,000
	N	170
Otonom Fonksiyonlar	r	-,265**
	p	0,000
	N	170
Uyarıcı Eşiği	r	-,212**
	p	0,006
	N	170
Sentez Yeteneği	r	0,066
	p	0,390
	N	170
Hakim Olma Başarma	r	0,056
	p	0,469
	N	170

Tablodan anlaşılacağı üzere **Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Alt Boyutları** ile **Yaş** arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için uygulanan Pearson Korelasyon analizinin sonucuna göre;

Gerçeği Değerlendirme alt boyutu ile Yaş arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-190$, $p<.01$).

Yargılama alt boyutu ve Yaş arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-254$, $p<.01$).

Düşünce Süreçleri alt boyutu ile Yaş arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-392$, $p<.01$).

Yaratıcılık ve alt boyutu olan Yaş arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki görülmüştür ($r=-241$, $p<.01$).

Gerçeklik Duygusu alt boyutu ile Yaş arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı ilişkiye rastlanmıştır ($r=-392$, $p<.01$).

Duygu/Dürtü Denetimi alt boyutu ile Yaş arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişkiyle karşılaşılmıştır ($r=-259$, $p<.01$).

Savunmaların İşleyişi alt boyutu ile Yaş arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($r=-276$, $p<.01$).

Otonom Fonksiyonlar alt boyutu ve Yaş negatif olarak zayıf düzeyde anlamlı ilişki göstermiştir ($r=-265$, $p<.01$).

Uyarıcı Eşiği alt boyutu, Yaş'la negatif olarak zayıf düzeyde anlamlı ilişki göstermektedir ($r=-212$, $p<.01$).

Tablo 4. 7 Young Ebevyenlik Ölçeği-Anne ve Alt Boyuları Puanlarıyla Yaş Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Yaş
Kuralcı/Kalıplayıcı-Anne	r	-0,122
	p	0,113
	N	170
KüçümseyiciKusur Bulucu-Anne	r	-0,049
	p	0,529
	N	170
Sömürücü/İstismar Edici-Anne	r	0,049
	p	0,530
	N	170
Aşırı Koruyucu/Evhamlı-Anne	r	0,009
	p	0,904
	N	170
Koşullu/Başarı Odaklı-Anne	r	-,202**
	p	0,008
	N	170
Aşırı İzin Verici-Anne	r	0,143
	p	0,063
	N	170
Kötümser/Endişeli-Anne	r	-0,008
	p	0,922
	N	170
Cezalandırıcı-Anne	r	-0,037
	p	0,627
	N	170
Değişime KapalıDuyguları Bastıran-Anne	r	0,058
	p	0,454
	N	170
Duygusal BakımdanYoksun Bırakıcı-Anne	r	0,090
	p	0,242
	N	170

Tabloda görüldüğü üzere **Young Ebeyenlik Ölçeği-Anne ve Alt Boyuları** ile **Yaş** arasındaki ilişkiyi ölçmek amacıyla yapılan Pearson Korelasyon analizi sonucunda;

Koşullu/Başarı Odaklı-Anne alt boyutu ile Yaş arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=-202$, $p<.01$).

Tablo 4. 8 Young Ebevyenlik Ölçeği-Baba ve Alt Boyuları Puanlarıyla Yaş Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

		Yaş
Kuralcı/Kalıplayıcı-Baba	r	0,017
	p	0,822
	N	170
Küçümseyici/Kusur Bulucu-Baba	r	,164*
	p	0,033
	N	170
Sömürücü/İstismar Edici-Baba	r	,234**
	p	0,002
	N	170
Aşırı Koruyucu/Evhamlı-Baba	r	0,040
	p	0,606
	N	170
Koşullu/Başarı Odaklı-Baba	r	-0,084
	p	0,276
	N	170
Aşırı İzin Verici-Baba	r	,218**
	p	0,004
	N	170
Kötümser/Endişeli-Baba	r	0,123
	p	0,111
	N	170
Cezalandırıcı-Baba	r	-0,049
	p	0,526
	N	170
Değişime KapalıDuyguları Bastıran-Baba	r	0,002
	p	0,974
	N	170
Duygusal BakımdanYoksun Bırakıcı-Baba	r	,247**
	p	0,001
	N	170

Tabloda görüldüğü üzere **Young Ebeyenlik Ölçeği-Baba ve Alt Boyuları** ile **Yaş** arasındaki ilişkiyi ölçmek amacıyla yapılan Pearson Korelasyon analizi sonucunda;

Küçümseyici/Kusur Bulucu-Baba alt boyutu ile Yaş arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur (r=164, p<.05).

Sömürücü/İstismar Edici-Baba alt boyutu ile Yaş arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur (r=234, p<.01).

Aşırı İzin Verici-Baba alt boyutu ile Yaş arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur (r=218, p<.01).

Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba alt boyutu ile Yaş arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur (r=247, p<.01).

Tablo 4. 9 Örneklemin Cinsiyet Değişkenine Ego Fonksiyonları Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları İçin Uygulanan Bağımsız t-Testi Analizi Sonuç Tablosu

Cinsiyet		**N**	**X̄**	**Ss.**	**t**	**Sd.**	**p**
Gerçeği Değerlendirme Yetisi	Kadın	130	14,62	4,18	-0,788	168	0,432
	Erkek	40	15,20	3,81			
Yargılama	Kadın	130	19,30	3,63	-0,854	168	0,394
	Erkek	40	19,88	4,00			
Düşünce Süreçleri	Kadın	130	20,27	4,37	0,987	168	0,325
	Erkek	40	19,48	4,71			
Yaratıcılık	Kadın	130	27,00	3,89	-0,474	168	0,636
	Erkek	40	27,35	4,67			
Gerçeklik Duygusu	Kadın	130	16,78	3,68	2,340	168	0,020
	Erkek	40	15,20	3,96			
Nesne İlişkileri	Kadın	130	21,85	3,85	2,538	168	0,012
	Erkek	40	20,18	2,92			
Duygu Dürtü Denetimi	Kadın	130	19,45	4,13	0,886	168	0,377
	Erkek	40	18,78	4,58			
Savunmaların İşleyişi	Kadın	130	21,35	4,54	3,552	168	0,000
	Erkek	40	18,53	3,94			
Otonom Fonksiyonlar	Kadın	130	21,88	4,02	2,226	168	0,027
	Erkek	40	20,23	4,38			
Uyarıcı Eşiği	Kadın	130	22,62	4,71	4,092	168	0,000
	Erkek	40	19,18	4,44			
Sentez Yeteneği	Kadın	130	25,82	3,53	0,057	168	0,954
	Erkek	40	25,78	4,89			
Hakim Olma Başarma	Kadın	130	27,20	4,35	-1,657	168	0,099
	Erkek	40	28,58	5,31			

Analizden elde edilen sonuçlara göre, örneklem grubunun Gerçeği Değerlendirme Yetisi Alt Boyutundan gelen puanlar, cinsiyet değişkeniyle ilişkisinin anlamlı bir sonuç gösterip göstermediğinin anlaşılması için bağımsız Grup t test yapılmış olup çıkan sonuçtan, istatistiki olarak p>0.05 düzeyinde anlamlı olarak bir farklılık görülmemiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, örneklemin Yargılama Alt Boyutundan aldığı skorların, cinsiyet değişkeniyle ilişkisinin anlamlı bir sonuç gösterip göstermediğinin anlaşılması için bağımsız Grup t test yapılmış olup çıkan sonuçtan, istatistiki olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı olarak bir farklılık görülmemiştir.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Düşünce Süreçleri Alt Boyutundan gelen puanların, cinsiyet değişkeniyle ilişkisinin anlamlı bir sonuç gösterip göstermediğinin anlaşılması için bağımsız Grup t test yapılmış olup çıkan sonuçtan, istatistiki olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı olarak bir farklılık görülmemiştir.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Yaratıcılık Alt Boyutundan gelen puanların, cinsiyet değişkeniyle ilişkisinin anlamlı bir sonuç gösterip göstermediğinin anlaşılması için bağımsız Grup t test yapılmış olup çıkan sonuçtan, istatistiki olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı olarak bir farklılık görülmemiştir.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Gerçeklik Duygusu Alt Boyutundan gelen puanların cinsiyet değişkeniyle anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini anlamak üzerine uygulanan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın grubunun yüksek puan almasından ötürü istatistiki olarak $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Nesne İlişkileri Alt Boyutundan gelen puanların cinsiyet değişkeniyle anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini anlamak üzerine uygulanan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın grubunun yüksek puan almasından ötürü istatistiki olarak $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Duygu Dürtü Denetimi Alt Boyutundan gelen puanların, cinsiyet değişkeniyle ilişkisinin anlamlı bir sonuç gösterip göstermediğinin anlaşılması için bağımsız Grup t test yapılmış olup çıkan sonuçtan, istatistiki olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı olarak bir farklılık görülmemiştir.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Savunmaların İşleyişi Alt Boyutundan gelen puanların cinsiyet değişkeniyle anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini anlamak üzerine uygulanan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın

grubunun yüksek puan almasından ötürü istatistiki olarak $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Otonom Fonksiyonlar Alt Boyutundan gelen puanların cinsiyet değişkeniyle anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini anlamak üzerine uygulanan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın grubunun yüksek puan almasından ötürü istatistiki olarak $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Uyarıcı Eşiği Alt Boyutundan gelen puanların cinsiyet değişkeniyle anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini anlamak üzerine uygulanan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın grubunun yüksek puan almasından ötürü istatistiki olarak $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Sentez Yeteneği Alt Boyutundan gelen puanların, cinsiyet değişkeniyle ilişkisinin anlamlı bir sonuç gösterip göstermediğinin anlaşılması için bağımsız Grup t test yapılmış olup çıkan sonuçtan, istatistiki olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı olarak bir farklılık görülmemiştir.

Analizden elde edilen sonuçlara göre, Hakim Olma Başarma Alt Boyutundan gelen puanların, cinsiyet değişkeniyle ilişkisinin anlamlı bir sonuç gösterip göstermediğinin anlaşılması için bağımsız Grup t test yapılmış olup çıkan sonuçtan, istatistiki olarak $p>0.05$ düzeyinde anlamlı olarak bir farklılık görülmemiştir.

Tablo 4. 10 Örneklemin Cinsiyet Değişkenine Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne ve Alt Boyutları Puanları İçin Uygulanan Bağımsız t-Testi Analizi Sonuç Tablosu

Cinsiyet		**N**	**$\bar{X}$**	**Ss.**	**t**	**Sd.**	**p**
Kuralcı/Kalıplayıcı-Anne	Kadın	130	43,49	17,87	3,912	168	0,000
	Erkek	40	31,75	11,42			
Küçümseyici/Kusur Bulucu-Anne	Kadın	130	18,62	10,76	2,106	168	0,037
	Erkek	40	14,68	8,94			
Sömürücü/İstismar Edici-Anne	Kadın	130	9,68	3,00	1,167	168	0,245
	Erkek	40	9,05	3,05			
Aşırı Koruyucu/Evhamlı-Annenne	Kadın	130	22,72	8,19	0,844	168	0,400
	Erkek	40	21,53	6,37			
Koşullu/Başarı Odaklı-Anne	Kadın	130	18,42	7,28	2,305	168	0,022
	Erkek	40	15,60	4,76			
Aşırı İzin Verici-Anne	Kadın	130	11,07	4,68	-2,353	168	0,020
	Erkek	40	13,23	6,17			
Kötümser/Endişeli-Anne	Kadın	130	9,35	4,14	3,127	168	0,002
	Erkek	40	7,05	3,86			
Cezalandırıcı-Anne	Kadın	130	10,86	4,79	1,231	168	0,220
	Erkek	40	9,85	3,60			
Değişime Kapalı/Duyguları Bastıran-Anne	Kadın	130	8,90	4,16	1,655	168	0,100
	Erkek	40	7,75	2,52			
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne	Kadın	130	22,33	10,72	1,580	168	0,116
	Erkek	40	19,30	10,25			

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Kuralcı/Kalıplayıcı Alt Boyutundan almış oldukları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın grubun daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel açıdan $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Küçümseyici/Kusur Bulucu Alt Boyutundan almış oldukları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın grubun daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel açıdan $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Sömürücü/İstismar Edici Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde

farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Aşırı Koruyucu/Evhamlı Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Koşullu/Başarı Odaklı Alt Boyutundan almış oldukları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın grubun daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel açıdan $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Aşırı İzin Verici Alt Boyutundan almış oldukları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Erkek grubun daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel açıdan $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Kötümser/Endişeli Alt Boyutundan almış oldukları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Kadın grubun daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel açıdan $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Cezalandırıcı Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Değişime Kapalı/Duyguları Bastıran Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan p>0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablo 4. 11 Örneklemin Cinsiyet Değişkenine Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba ve Alt Boyutları Puanları İçin Uygulanan Bağımsız t-Testi Analizi Sonuç Tablosu

Cinsiyet		**N**	**$\bar{X}$**	**Ss.**	**t**	**Sd.**	**p**
Kuralcı/Kalıplayıcı-Baba	Kadın	130	35,48	16,63	-2,091	168	0,038
	Erkek	40	42,03	19,36			
Küçümseyici/Kusur Bulucu-Baba	Kadın	130	16,21	9,14	-2,685	168	0,008
	Erkek	40	21,35	14,38			
Sömürücü/İstismar Edici-Baba	Kadın	130	9,37	3,48	-2,272	168	0,024
	Erkek	40	10,88	4,23			
Aşırı Koruyucu/Evhamlı-Baba	Kadın	130	18,15	6,95	0,597	168	0,551
	Erkek	40	17,40	7,10			
Koşullu/Başarı Odaklı-Baba	Kadın	130	16,05	6,29	-1,028	168	0,306
	Erkek	40	17,23	6,53			
Aşırı İzin Verici-Baba	Kadın	130	11,65	5,28	-1,958	168	0,052
	Erkek	40	13,60	6,25			
Kötümser/Endişeli-Baba	Kadın	130	8,13	4,12	0,195	168	0,846
	Erkek	40	7,98	5,32			
Cezalandırıcı-Baba	Kadın	130	9,95	3,74	-0,880	168	0,380
	Erkek	40	10,60	5,15			
Değişime Kapalı/Duyguları Bastıran-Baba	Kadın	130	10,32	4,07	1,448	168	0,149
	Erkek	40	9,33	2,78			
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba	Kadın	130	27,30	10,93	-1,257	168	0,211
	Erkek	40	29,93	13,39			

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Kuralcı/Kalıplayıcı Alt Boyutundan almış oldukları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Erkek grubun daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel açıdan p<0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Küçümseyici/Kusur Bulucu Alt Boyutundan almış oldukları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucunda,

gruplar arasında Erkek grubun daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel açıdan $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Sömürücü/İstismar Edici Alt Boyutundan almış oldukları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucunda, gruplar arasında Erkek grubun daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel açıdan $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Aşırı Koruyucu/Evhamlı Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Koşullu/Başarı Odaklı Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Aşırı İzin Verici Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Kötümser/Endişeli Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Cezalandırıcı Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan $p>0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Değişime Kapalı/Duyguları Bastıran Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir

şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan p>0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunun Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı Alt Boyutundan almış oldukları puanların, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız Grup t testi sonucundan, istatistiksel açıdan p>0.05 düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablo 4. 12 Örneklemin Ailenin Çocukluktaki Maddi Durumu Değişkenine Göre Ego Fonksiyonları Ölçeği Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

		N	$\bar{X}$	Ss.		K.T	Sd.	$\bar{X}$ Square	F	p
Gerçeği Değerlendirme Yetisi	Çok kötü	5	14,80	4,49	G.Arası	288,057	4	72,014	4,664	0,001
	Kötü	16	18,63	4,50	G.İçi	2547,566	165	15,440		
	Orta	78	14,03	3,69	Toplam	2835,624	169			
	Orta-İyi	57	14,53	3,52						
	Çok İyi	14	15,29	5,69						
	Toplam	170	14,75	4,10						
Yargılama	Çok kötü	5	21,40	1,14	G.Arası	240,082	4	60,021	4,721	0,001
	Kötü	16	22,69	3,94	G.İçi	2097,706	165	12,713		
	Orta	78	19,41	3,56	Toplam	2337,788	169			
	Orta-İyi	57	18,65	3,64						
	Çok İyi	14	18,36	3,30						
	Toplam	170	19,44	3,72						
Düşünce Süreçleri	Çok kötü	5	18,80	2,95	G.Arası	117,358	4	29,340	1,499	0,205
	Kötü	16	22,38	2,66	G.İçi	3229,489	165	19,573		
	Orta	78	20,14	4,16	Toplam	3346,847	169			
	Orta-İyi	57	19,75	4,93						
	Çok İyi	14	18,93	5,55						
	Toplam	170	20,08	4,45						
Yaratıcılık	Çok kötü	5	28,00	6,89	G.Arası	100,056	4	25,014	1,527	0,197
	Kötü	16	29,31	3,05	G.İçi	2702,791	165	16,381		
	Orta	78	26,65	3,94	Toplam	2802,847	169			
	Orta-İyi	57	27,05	4,35						
	Çok İyi	14	26,71	3,00						
	Toplam	170	27,08	4,07						
Gerçeklik Duygusu	Çok kötü	5	17,20	2,17	G.Arası	52,652	4	13,163	0,912	0,458
	Kötü	16	17,75	2,52	G.İçi	2380,524	165	14,427		
	Orta	78	16,04	3,68	Toplam	2433,176	169			
	Orta-İyi	57	16,65	4,18						

	Çok İyi	14	15,71	4,34						
	Toplam	170	16,41	3,79						
Nesne İlişkileri	Çok kötü	5	26,80	3,42	G.Arası	195,186	4	48,797	3,764	0,006
	Kötü	16	22,69	3,03	G.İçi	2139,025	165	12,964		
	Orta	78	21,42	3,46	Toplam	2334,212	169			
	Orta-İyi	57	20,77	2,87						
	Çok İyi	14	21,14	6,63						
	Toplam	170	21,46	3,72						
Duygu Dürtü Denetimi	Çok kötü	5	20,20	2,05	G.Arası	43,564	4	10,891	0,602	0,662
	Kötü	16	20,44	5,09	G.İçi	2985,730	165	18,095		
	Orta	78	19,19	4,53	Toplam	3029,294	169			
	Orta-İyi	57	18,86	3,52						
	Çok İyi	14	20,00	4,88						
	Toplam	170	19,29	4,23						
Savunmaların İşleyişi	Çok kötü	5	21,00	4,18	G.Arası	196,271	4	49,068	2,447	0,048
	Kötü	16	24,00	4,38	G.İçi	3308,206	165	20,050		
	Orta	78	20,28	4,72	Toplam	3504,476	169			
	Orta-İyi	57	20,35	3,93						
	Çok İyi	14	20,43	5,32						
	Toplam	170	20,69	4,55						
Otonom Fonksiyonlar	Çok kötü	5	24,80	2,17	G.Arası	182,693	4	45,673	2,761	0,029
	Kötü	16	23,56	3,76	G.İçi	2729,784	165	16,544		
	Orta	78	21,15	3,97	Toplam	2912,476	169			
	Orta-İyi	57	20,77	4,36						
	Çok İyi	14	22,71	4,14						
	Toplam	170	21,49	4,15						
Uyarıcı Eşiği	Çok kötü	5	22,60	3,36	G.Arası	70,917	4	17,729	0,746	0,562
	Kötü	16	22,00	5,25	G.İçi	3923,677	165	23,780		
	Orta	78	22,32	4,76	Toplam	3994,594	169			
	Orta-İyi	57	20,91	4,68						
	Çok İyi	14	22,07	6,16						
	Toplam	170	21,81	4,86						
Sentez Yeteneği	Çok kötü	5	22,60	3,78	G.Arası	314,376	4	78,594	5,820	0,000
	Kötü	16	22,50	3,61	G.İçi	2228,218	165	13,504		
	Orta	78	26,19	3,54	Toplam	2542,594	169			
	Orta-İyi	57	26,79	4,08						
	Çok İyi	14	24,57	2,44						
	Toplam	170	25,81	3,88						
Hakim Olma Başarma	Çok kötü	5	24,60	2,70	G.Arası	193,471	4	48,368	2,345	0,057
	Kötü	16	25,13	5,34	G.İçi	3402,935	165	20,624		
	Orta	78	27,99	4,44	Toplam	3596,406	169			
	Orta-İyi	57	28,12	4,92						
	Çok İyi	14	26,29	2,40						
	Toplam	170	27,52	4,61						

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Gerçeği Değerlendirme Alt Boyutunda anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır [F=4.664, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta

Levene’s testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.211). Yapılan Scheffe testi doğrultusunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan yüksek puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir fark görülmüştür (p<.05).

Örneklemde yer alan, ailenin çocukluktaki maddi/finansal durumu değişkeniyle Yargılama Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki bulunmaktadır [F=4.721, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene’s testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.207). Yapılan Scheffe testi doğrultusunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan yüksek puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir fark görülmüştür (p<.05).

Analizden edinilen sonuçlara göre, Düşünce Süreçleri Alt Boyutu sıralama ortalamalarının ailenin kişinin çocukluğundaki maddi durumu değişkeniyle anlamlı bir farklılık sunup sunmadığını anlamak için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı çıkmamıştır (p>0.05).

Analizden edinilen sonuçlara göre, Yaratıcılık Alt Boyutu sıralama ortalamalarının ailenin kişinin çocukluğundaki maddi durumu değişkeniyle anlamlı bir farklılık sunup sunmadığını anlamak için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı çıkmamıştır (p>0.05).

Analizden edinilen sonuçlara göre, Gerçeklik Duygusu Alt Boyutu sıralama ortalamalarının ailenin kişinin çocukluğundaki maddi durumu değişkeniyle anlamlı bir farklılık sunup sunmadığını anlamak için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı çıkmamıştır (p>0.05).

Örneklemde yer alan ailenin çocukluktaki finansal durumu değişkenine göre Nesne İlişkileri Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki bulunmaktadır [F=3.764, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene’s testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.127). Yapılan Scheffe testi doğrultusunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan yüksek puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir fark görülmüştür (p<.05).

Analizden edinilen sonuçlara göre, Duygu/Dürtü Denetimi Alt Boyutu sıralama ortalamalarının ailenin kişinin çocukluğundaki maddi durumu değişkeniyle anlamlı bir farklılık sunup sunmadığını anlamak için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı çıkmamıştır ($p>0.05$).

Örneklemde yer alan ailenin çocukluktaki finansal durumu değişkenine göre Savunmaların İşleyişi Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki görülmektedir [$F=2.447$, $p<.05$]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($p=.578$). Yapılan Scheffe testi doğrultusunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan yüksek puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir fark görülmüştür ($p<.05$).

Örneklemde yer alan ailenin çocukluktaki finansal durumu değişkenine göre Otonom Fonksiyonlar Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki vardır [$F=2.761$, $p<.05$ Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($p=.211$). Yapılan Scheffe testi doğrultusunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan yüksek puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir fark görülmüştür ($p<.05$).

Analizden edinilen sonuçlara göre, Uyarıcı Eşiği Alt Boyutu sıralama ortalamalarının ailenin kişinin çocukluğundaki maddi durumu değişkeniyle anlamlı bir farklılık sunup sunmadığını anlamak için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı çıkmamıştır ($p>0.05$).

Örneklemde yer alan ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Sentez Yeteneği Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki vardır [$F=5.820$, $p<.05$]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür ($p=.385$). Yapılan Scheffe testi doğrultusunda Orta Geliri olan grup, diğer gruplardan yüksek puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir fark görülmüştür ($p<.05$).

Analizden edinilen sonuçlara göre, Hakim Olma Başarma Alt Boyutu sıralama ortalamalarının ailenin kişinin çocukluğundaki maddi durumu değişkeniyle anlamlı bir farklılık sunup sunmadığını anlamak için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA)

grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı çıkmamıştır (p>0.05).

Tablo 4. 13 Örneklemin Ailenin Çocukluktaki Maddi Durumu Değişkenine Göre Young Ebevyenlik Ölçeği-Anne Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

		N	X̄	Ss.		K.T	Sd.	X̄ Square	F	p
Kuralcı/Kalıplayıcı-Anne	Çok kötü	5	50,00	10,77	G.Arası	1853,071	4	463,268	1,571	0,184
	Kötü	16	35,56	14,14	G.İçi	48660,482	165	294,912		
	Orta	78	40,22	17,30	Toplam	50513,553	169			
	Orta-İyi	57	43,56	18,66						
	Çok İyi	14	34,64	14,27						
	Toplam	170	40,73	17,29						
Küçümseyici Kusur Bulucu-Anne	Çok kötü	5	34,20	16,39	G.Arası	2667,980	4	666,995	6,936	0,000
	Kötü	16	25,00	14,17	G.İçi	15866,114	165	96,158		
	Orta	78	16,46	9,87	Toplam	18534,094	169			
	Orta-İyi	57	17,04	8,10						
	Çok İyi	14	13,00	6,76						
	Toplam	170	17,69	10,47						
Sömürücü/İstismar Edici-Anne	Çok kötü	5	14,80	4,49	G.Arası	242,755	4	60,689	7,765	0,000
	Kötü	16	11,63	4,06	G.İçi	1289,533	165	7,815		
	Orta	78	8,95	2,33	Toplam	1532,288	169			
	Orta-İyi	57	9,21	2,79						
	Çok İyi	14	9,86	2,88						
	Toplam	170	9,54	3,01						
Aşırı Koruyucu/Evhamlı-Anne	Çok kötü	5	17,40	8,35	G.Arası	563,490	4	140,873	2,393	0,053
	Kötü	16	24,75	5,01	G.İçi	9714,298	165	58,875		
	Orta	78	22,06	8,20	Toplam	10277,788	169			
	Orta-İyi	57	23,75	7,69						
	Çok İyi	14	18,29	6,62						
	Toplam	170	22,44	7,80						
Koşullu/Başarı Odaklı-Anne	Çok kötü	5	24,20	5,36	G.Arası	620,150	4	155,037	3,488	0,009
	Kötü	16	17,06	7,08	G.İçi	7334,962	165	44,454		
	Orta	78	17,81	6,73	Toplam	7955,112	169			
	Orta-İyi	57	18,58	6,88						
	Çok İyi	14	12,64	5,02						
	Toplam	170	17,76	6,86						
Aşırı İzin Verici-Anne	Çok kötü	5	19,80	10,85	G.Arası	828,925	4	207,231	9,428	0,000
	Kötü	16	15,88	5,57	G.İçi	3626,581	165	21,979		
	Orta	78	11,65	4,92	Toplam	4455,506	169			
	Orta-İyi	57	9,81	3,63						

	Çok İyi	14	10,50	2,62						
	Toplam	170	11,58	5,13						
Kötümser/Endişeli-Anne	Çok kötü	5	15,40	2,07	G.Arası	444,164	4	111,041	7,306	0,000
	Kötü	16	11,13	3,83	G.İçi	2507,813	165	15,199		
	Orta	78	8,72	3,83	Toplam	2951,976	169			
	Orta-İyi	57	8,47	4,44						
	Çok İyi	14	5,71	1,73						
	Toplam	170	8,81	4,18						
Cezalandırıcı-Anne	Çok kötü	5	14,60	2,07	G.Arası	256,399	4	64,100	3,261	0,013
	Kötü	16	12,75	4,73	G.İçi	3243,507	165	19,658		
	Orta	78	10,03	4,15	Toplam	3499,906	169			
	Orta-İyi	57	11,04	4,83						
	Çok İyi	14	8,43	4,48						
	Toplam	170	10,62	4,55						
Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-Anne	Çok kötü	5	3,80	0,84	G.Arası	189,141	4	47,285	3,345	0,012
	Kötü	16	10,06	4,55	G.İçi	2332,512	165	14,136		
	Orta	78	8,90	3,47	Toplam	2521,653	169			
	Orta-İyi	57	8,67	4,12						
	Çok İyi	14	7,07	3,29						
	Toplam	170	8,63	3,86						
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne	Çok kötü	5	27,60	17,78	G.Arası	2016,139	4	504,035	4,841	0,001
	Kötü	16	31,00	12,02	G.İçi	17180,008	165	104,121		
	Orta	78	20,76	10,29	Toplam	19196,147	169			
	Orta-İyi	57	20,84	8,32						
	Çok İyi	14	16,71	11,47						
	Toplam	170	21,62	10,66						

Tablodan anlaşılacağı gibi Kuralcı/Kalıplayıcı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Küçümseyici/Kusur Bulucu Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [$F=6.936$, $p<.05$]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır ($p=.094$). Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur($p<.05$).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Sömürücü/İstismar Edici Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [$F=7.65$, $p<.05$].

Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.185). Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Tablodan anlaşılacağı gibi Aşırı Koruyucu/Evhamlı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Koşullu/Başarı Odaklı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=3.488, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.309). Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Aşırı İzin Verici Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=9.428, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.165).Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Kötümser/Endişeli Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=7.306, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.112).Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Cezalandırıcı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=3.261, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.072).Yapılan

Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Cezalandırıcı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=3.261, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.072).Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Değişime Kapalu/Duyguları Bastıran Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=3.334, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.066).Yapılan Scheffe testi sonucunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=4.841, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.199).Yapılan Scheffe testi sonucunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Tablo 4. 14 Örneklemin Ailenin Çocukluktaki Maddi Durumu Değişkenine Göre Young Ebevyenlik Ölçeği-Baba Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

		N	$\bar{X}$	Ss.		K.T	Sd.	$\bar{X}$ Square	F	p
Kuralcı/Kalıplayıcı-Baba	Çok kötü	5	37,40	15,42	G.Arası	2605,929	4	651,482	2,195	0,072
	Kötü	16	37,06	15,39	G.İçi	48981,977	165	296,860		
	Orta	78	36,00	16,99	Toplam	51587,906	169			
	Orta-İyi	57	41,02	18,45						
	Çok İyi	14	26,29	15,63						
	Toplam	170	37,02	17,47						
Küçümseyici/Kusur Bulucu-Baba	Çok kötü	5	34,80	16,99	G.Arası	2395,615	4	598,904	5,724	0,000
	Kötü	16	19,81	8,15	G.İçi	17263,732	165	104,629		
	Orta	78	15,82	9,90	Toplam	19659,347	169			
	Orta-İyi	57	18,84	11,39						
	Çok İyi	14	11,57	4,82						
	Toplam	170	17,42	10,79						
Sömürücü/İstismar Edici-Baba	Çok kötü	5	14,60	4,51	G.Arası	183,840	4	45,960	3,540	0,008
	Kötü	16	11,38	4,19	G.İçi	2142,165	165	12,983		
	Orta	78	9,54	3,21	Toplam	2326,006	169			
	Orta-İyi	57	9,21	3,78						
	Çok İyi	14	9,21	3,96						
	Toplam	170	9,72	3,71						
Aşırı Koruyucu/Evhamlı-Baba	Çok kötü	5	9,60	2,30	G.Arası	518,918	4	129,729	2,783	0,028
	Kötü	16	17,75	5,76	G.İçi	7690,988	165	46,612		
	Orta	78	18,81	6,88	Toplam	8209,906	169			
	Orta-İyi	57	18,32	7,49						
	Çok İyi	14	15,21	5,51						
	Toplam	170	17,98	6,97						
Koşullu/Başarı Odaklı-Baba	Çok kötü	5	14,60	2,30	G.Arası	341,854	4	85,464	2,182	0,073
	Kötü	16	16,25	5,79	G.İçi	6461,352	165	39,160		
	Orta	78	15,71	6,50	Toplam	6803,206	169			
	Orta-İyi	57	18,07	6,14						
	Çok İyi	14	13,36	6,64						
	Toplam	170	16,32	6,34						
Aşırı İzin Verici-Baba	Çok kötü	5	19,60	5,13	G.Arası	842,933	4	210,733	7,922	0,000
	Kötü	16	17,06	6,32	G.İçi	4389,161	165	26,601		

	Orta	78	12,00	5,68	Toplam	5232,094	169			
	Orta-İyi	57	10,67	4,38						
	Çok İyi	14	10,21	3,09						
	Toplam	170	12,11	5,56						
Kötümser/Endişeli-Baba	Çok kötü	5	11,60	5,86	G.Arası	339,729	4	84,932	4,752	0,001
	Kötü	16	11,00	5,40	G.İçi	2948,766	165	17,871		
	Orta	78	7,95	4,01	Toplam	3288,494	169			
	Orta-İyi	57	7,95	4,32						
	Çok İyi	14	4,93	2,64						
	Toplam	170	8,09	4,41						
Cezalandırıcı-Baba	Çok kötü	5	13,20	3,96	G.Arası	276,778	4	69,195	4,435	0,002
	Kötü	16	11,56	3,48	G.İçi	2574,522	165	15,603		
	Orta	78	9,32	3,85	Toplam	2851,300	169			
	Orta-İyi	57	11,11	4,22						
	Çok İyi	14	7,57	3,84						
	Toplam	170	10,10	4,11						
Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-Baba	Çok kötü	5	11,20	3,90	G.Arası	145,034	4	36,258	2,571	0,040
	Kötü	16	9,69	2,47	G.İçi	2326,643	165	14,101		
	Orta	78	10,60	3,77	Toplam	2471,676	169			
	Orta-İyi	57	10,11	4,21						
	Çok İyi	14	7,21	2,55						
	Toplam	170	10,09	3,82						
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba	Çok kötü	5	38,20	11,61	G.Arası	2494,868	4	623,717	5,112	0,001
	Kötü	16	36,44	9,19	G.İçi	20131,979	165	122,012		
	Orta	78	27,71	11,55	Toplam	22626,847	169			
	Orta-İyi	57	26,67	10,15						
	Çok İyi	14	20,79	13,27						
	Toplam	170	27,92	11,57						

Tablodan anlaşılacağı gibi Kuralcı/Kalıplayıcı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Küçümseyici/Kusur Bulucu Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [$F=5.724$, $p<.05$]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır ($p=.109$). Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer

gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur($p<.05$).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Sömürücü/İstismar Edici Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [$F=3.540$, $p<.05$]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır ($p=.489$). Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur($p<.05$).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Aşırı Koruyucu/Evhamlı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [$F=2.783$, $p<.05$]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır ($p=.185$). Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur($p<.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Koşullu/Başarı Odaklı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Aşırı İzin Verici Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [$F=7.922$, $p<.05$]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır ($p=.072$).Yapılan Scheffe testi sonucunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur($p<.05$).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Kötümser/Endişeli Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [$F=4.752$, $p<.05$]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır

(p=.143).Yapılan Scheffe testi sonucunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Cezalandırıcı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=4.435, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.817).Yapılan Scheffe testi sonucunda Çok Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Değişime Kapalu/Duyguları Bastıran Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=2.571, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.053).Yapılan Scheffe testi sonucunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Örneklem grubun ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=5.112, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.222).Yapılan Scheffe testi sonucunda Kötü Geliri olan grup, diğer gruplardan daha fazla puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Tablo 4. 15 Örneklemin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Ego Fonksiyonları Ölçeği Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

		N	$\bar{X}$	Ss.		K.T	Sd.	$\bar{X}$ Square	F	p
Gerçeği Değerlendirme Yetisi	Lise	15	15,27	3,31	G.Arası	315,286	2	157,643	10,446	0,000
	Lisans	114	15,55	4,45	G.İçi	2520,337	167	15,092		
	Yüksek Lisans	41	12,34	1,81	Toplam	2835,624	169			
	Toplam	170	14,75	4,10						
Yargılama	Lise	15	20,27	2,76	G.Arası	185,912	2	92,956	7,214	0,001
	Lisans	114	19,99	4,01	G.İçi	2151,876	167	12,885		
	Yüksek Lisans	41	17,59	2,37	Toplam	2337,788	169			
	Toplam	170	19,44	3,72						
Düşünce Süreçleri	Lise	15	22,13	4,14	G.Arası	631,705	2	315,852	19,427	0,000
	Lisans	114	21,03	4,24	G.İçi	2715,142	167	16,258		
	Yüksek Lisans	41	16,71	3,35	Toplam	3346,847	169			
	Toplam	170	20,08	4,45						
Yaratıcılık	Lise	15	29,53	4,78	G.Arası	162,019	2	81,010	5,123	0,007
	Lisans	114	27,23	3,81	G.İçi	2640,828	167	15,813		
	Yüksek Lisans	41	25,78	4,13	Toplam	2802,847	169			
	Toplam	170	27,08	4,07						
Gerçeklik Duygusu	Lise	15	18,20	3,51	G.Arası	416,741	2	208,370	17,257	0,000
	Lisans	114	17,16	3,69	G.İçi	2016,436	167	12,074		
	Yüksek Lisans	41	13,68	2,77	Toplam	2433,176	169			
	Toplam	170	16,41	3,79						
Nesne İlişkileri	Lise	15	21,53	2,77	G.Arası	95,067	2	47,534	3,545	0,031
	Lisans	114	21,92	3,85	G.İçi	2239,145	167	13,408		
	Yüksek Lisans	41	20,15	3,37	Toplam	2334,212	169			
	Toplam	170	21,46	3,72						
Duygu Dürtü Denetimi	Lise	15	20,13	3,40	G.Arası	309,170	2	154,585	9,491	0,000
	Lisans	114	20,04	4,34	G.İçi	2720,124	167	16,288		
	Yüksek Lisans	41	16,90	3,29	Toplam	3029,294	169			
	Toplam	170	19,29	4,23						
Savunmaların İşleyişi	Lise	15	20,60	4,50	G.Arası	335,526	2	167,763	8,841	0,000
	Lisans	114	21,58	4,51	G.İçi	3168,950	167	18,976		
	Yüksek Lisans	41	18,24	3,84	Toplam	3504,476	169			
	Toplam	170	20,69	4,55						
Otonom Fonksiyonlar	Lise	15	22,67	3,70	G.Arası	160,134	2	80,067	4,858	0,009
	Lisans	114	21,94	4,20	G.İçi	2752,343	167	16,481		
	Yüksek Lisans	41	19,80	3,78	Toplam	2912,476	169			

	Toplam	170	21,49	4,15						
Uyarıcı Eşiği	Lise	15	22,47	5,69	G.Arası	375,723	2	187,861	8,669	0,000
	Lisans	114	22,67	4,89	G.İçi	3618,872	167	21,670		
	Yüksek Lisans	41	19,17	3,41	Toplam	3994,594	169			
	Toplam	170	21,81	4,86						
Sentez Yeteneği	Lise	15	24,87	4,73	G.Arası	202,207	2	101,103	7,214	0,001
	Lisans	114	25,24	3,53	G.İçi	2340,387	167	14,014		
	Yüksek Lisans	41	27,73	3,92	Toplam	2542,594	169			
	Toplam	170	25,81	3,88						
Hakim Olma Başarma	Lise	15	28,27	3,83	G.Arası	96,985	2	48,492	2,314	0,102
	Lisans	114	27,00	4,52	G.İçi	3499,421	167	20,955		
	Yüksek Lisans	41	28,71	4,96	Toplam	3596,406	169			
	Toplam	170	27,52	4,61						

Örneklem grubun eğitim durumu değişkenine göre Gerçeği Değerlendirme Yetisi Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki görülmektedir [F=10.446, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.212). Yapılan Scheffe testi doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görüşmüştür (p<.05).

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Yargılama Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki görülmüştür [F=7.214, p<.05].]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.167). Yapılan Scheffe testi doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görüşmüştür (p<.05).

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Düşünce Süreçleri Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki görülmüştür [F=19.427, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.288). Scheffe testi yapılmış olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05).

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Yaratıcılık Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki görülmüştür [F=5.123, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=360). Scheffe testi yapılmış

olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05)

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Gerçeklik Duygusu Alt anlamlı bir ilişki görülmüştür [F=17.257, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.075). Scheffe testi yapılmış olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05)

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Nesne İlişkileri Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki görülmektedir [F=3.545, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.152). Scheffe testi yapılmış olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05)

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Duygu/Dürtü Denetimi Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki vardır [F=9.491, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.762). Scheffe testi yapılmış olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05)

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Savunmaların İşleyişi Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki vardır [F=8.841, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.723). Scheffe testi yapılmış olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05)

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Otonom Fonksiyonlar Alt Boyutunda anlamlı bir ilişkisi vardır [F=4.858, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.661). Scheffe testi

yapılmış olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05)

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Uyarıcı Eşiği Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki görülmektedir [F=8.669, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.169). Scheffe testi yapılmış olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla az puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05)

Çalışma grubunun eğitim durumu değişkeniyle Sentez Yeteneği Alt Boyutunda anlamlı bir ilişki görülmüştür [F=7.214, p<.05].]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin yönteminin uygulanmasına karar verebilmek adına başta Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının eşit olduğu görülmüştür (p=.158). Scheffe testi yapılmış olup bu doğrultusunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplara kıyasla fazla puan aldığından ötürü istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki görülmüştür (p<.05).

Yapılan Analiz çıktıları doğrultusunda, Hakim Olma Başaramama Alt Boyutu ortalama sonuçlarının eğitim durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir (p>0.05).

Tablo 4. 16 Örneklemin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

		N	**X̄**	**Ss.**		**K.T**	**Sd.**	**X̄ Square**	**F**	**p**
Kuralcı/KalıplayıcıAnne	Lise	15	52,33	19,82	G.Arası	2367,958	2	1183,979	4,107	0,018
	Lisans	114	40,2	17,53	G.İçi	48145,595	167	288,297		
	Yüksek Lisans	41	37,95	14,09	Toplam	50513,553	169			
	Toplam	170	40,73	17,29						
Küçümseyici Kusur Bulucu-Anne	Lise	15	20,73	12,04	G.Arası	152,046	2	76,023	0,691	0,503
	Lisans	114	17,39	10,61	G.İçi	18382,048	167	110,072		
	Yüksek Lisans	41	17,44	9,52	Toplam	18534,094	169			
	Toplam	170	17,69	10,47						
Sömürücü İstismar	Lise	15	10,47	3,56	G.Arası	14,737	2	7,368	0,811	0,446

Edici-Anne	Lisans	114	9,41	3	G.İçi	1517,551	167	9,087		
	Yüksek Lisans	41	9,54	2,85	Toplam	1532,288	169			
	Toplam	170	9,54	3,01						
Aşırı Koruyucu Evhamlı-Anne	Lise	15	22,87	9,23	G.Arası	50,607	2	25,303	0,413	0,662
	Lisans	114	22,06	7,84	G.İçi	10227,182	167	61,241		
	Yüksek Lisans	41	23,32	7,22	Toplam	10277,788	169			
	Toplam	170	22,44	7,8						
Koşullu/Başarı Odaklı-Anne	Lise	15	21,87	7,6	G.Arası	283,055	2	141,527	3,081	0,049
	Lisans	114	17,47	6,82	G.İçi	7672,057	167	45,94		
	Yüksek Lisans	41	17,05	6,34	Toplam	7955,112	169			
	Toplam	170	17,76	6,86						
Aşırı İzin Verici-Anne	Lise	15	12,13	6,89	G.Arası	47,069	2	23,535	0,892	0,412
	Lisans	114	11,21	4,92	G.İçi	4408,437	167	26,398		
	Yüksek Lisans	41	12,39	5,01	Toplam	4455,506	169			
	Toplam	170	11,58	5,13						
Kötümser/Endişeli-Anne	Lise	15	11,13	4,07	G.Arası	99,498	2	49,749	2,913	0,057
	Lisans	114	8,75	4,18	G.İçi	2852,478	167	17,081		
	Yüksek Lisans	41	8,15	4,02	Toplam	2951,976	169			
	Toplam	170	8,81	4,18						
Cezalandırıcı-Anne	Lise	15	14,4	3,74	G.Arası	246,077	2	123,039	6,315	0,002
	Lisans	114	10,42	4,48	G.İçi	3253,828	167	19,484		
	Yüksek Lisans	41	9,8	4,46	Toplam	3499,906	169			
	Toplam	170	10,62	4,55						
Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-Anne	Lise	15	10	3,16	G.Arası	35,19	2	17,595	1,182	0,309
	Lisans	114	8,6	4,01	G.İçi	2486,463	167	14,889		
	Yüksek Lisans	41	8,22	3,64	Toplam	2521,653	169			
	Toplam	170	8,63	3,86						
DuygusalBakımdan YoksunBırakıcıA	Lise	15	25,80	11,33	G.Arası	406,081	2	203,040	1,805	0,168
	Lisans	114	21,74	11,15	G.İçi	18790,066	167	112,515		
	Yüksek Lisans	41	19,76	8,59	Toplam	19196,147	169			
	Toplam	170	21,62	10,66						

Örneklem grubun eğitim durumu değişkenine göre Kuralcı/Kalıplayıcı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=4.107, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.057). Yapılan Scheffe testi sonucunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplardan daha az puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Tablodan anlaşılacağı gibi Küçümseyici/Kusur Bulucu Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip

göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Tablodan anlaşılacağı gibi Sömürücü/İstismar Edici Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Tablodan anlaşılacağı gibi Aşırı Koruyucu/Evhamlı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Örneklem grubun eğitim durumu değişkenine göre Koşullu/Başarı Odaklı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=3.081, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.407). Yapılan Scheffe testi sonucunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplardan daha az puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Tablodan anlaşılacağı gibi Aşırı İzin Verici Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Tablodan anlaşılacağı gibi Kötümser/Endişeli Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Örneklem grubun eğitim durumu değişkenine göre Kuralcı/Kalıplayıcı Alt Boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır [F=6,315, p<.05]. Post Hoc çoklu karşılaştırma tekniğinin kullanılacağına karar vermek için öncelikle Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olduğu saptanmıştır (p=.565). Yapılan Scheffe testi sonucunda Yüksek Lisans Mezunu olan grup, diğer gruplardan daha az puan aldığından dolayı istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur(p<.05).

Tablodan anlaşılacağı gibi Değişime Kapalı/Duyguları Bastıran Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Tablodan anlaşılacağı gibi Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır(p>0.05).

Tablo 4. 17 Örneklemin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

		N	$\bar{X}$	Ss.		K.T	Sd.	$\bar{X}$ Square	F	p
Kuralcı/ Kalıplayıcı-Baba	Lise	15	37,40	15,66	G.Arası	508,367	2	254,184	0,831	0,437
	Lisans	114	35,90	16,17	G.İçi	51079,539	167	305,866		
	Yüksek Lisans	41	40,00	21,27	Toplam	51587,906	169			
	Toplam	170	37,02	17,47						
Küçümseyici Kusur Bulucu-Baba	Lise	15	19,67	14,14	G.Arası	567,137	2	283,569	2,480	0,087
	Lisans	114	16,14	9,70	G.İçi	19092,210	167	114,325		
	Yüksek Lisans	41	20,15	11,89	Toplam	19659,347	169			
	Toplam	170	17,42	10,79						
Sömürücü/İstismar Edici-Baba	Lise	15	10,07	4,28	G.Arası	46,595	2	23,298	1,707	0,185
	Lisans	114	9,37	3,50	G.İçi	2279,411	167	13,649		
	Yüksek Lisans	41	10,59	4,00	Toplam	2326,006	169			
	Toplam	170	9,72	3,71						
AşırıKoruyucu	Lise	15	16,07	7,33	G.Arası	104,459	2	52,229	1,076	0,343

Evhamlı-Baba	Lisans	114	18,48	6,99	G.İçi	8105,447	167	48,536		
	Yüksek Lisans	41	17,27	6,76	Toplam	8209,906	169			
	Toplam	170	17,98	6,97						
Koşullu/Başarı Odaklı-Baba	Lise	15	16,13	6,29	G.Arası	70,707	2	35,354	0,877	0,418
	Lisans	114	15,94	6,02	G.İçi	6732,499	167	40,314		
	Yüksek Lisans	41	17,46	7,22	Toplam	6803,206	169			
	Toplam	170	16,32	6,34						
Aşırı İzin Verici-Baba	Lise	15	12,60	5,74	G.Arası	58,732	2	29,366	0,948	0,390
	Lisans	114	11,70	5,53	G.İçi	5173,362	167	30,978		
	Yüksek Lisans	41	13,05	5,59	Toplam	5232,094	169			
	Toplam	170	12,11	5,56						
Kötümser/Endişeli-Baba	Lise	15	7,07	3,24	G.Arası	81,758	2	40,879	2,129	0,122
	Lisans	114	7,81	3,98	G.İçi	3206,736	167	19,202		
	Yüksek Lisans	41	9,27	5,63	Toplam	3288,494	169			
	Toplam	170	8,09	4,41						
Cezalandırıcı-Baba	Lise	15	11,80	4,62	G.Arası	61,680	2	30,840	1,846	0,161
	Lisans	114	9,75	3,72	G.İçi	2789,620	167	16,704		
	Yüksek Lisans	41	10,44	4,81	Toplam	2851,300	169			
	Toplam	170	10,10	4,11						
Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-Baba	Lise	15	9,53	2,53	G.Arası	22,885	2	11,443	0,780	0,460
	Lisans	114	9,94	3,88	G.İçi	2448,791	167	14,663		
	Yüksek Lisans	41	10,71	4,05	Toplam	2471,676	169			
	Toplam	170	10,09	3,82						
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba	Lise	15	26,93	13,27	G.Arası	166,905	2	83,452	0,621	0,539
	Lisans	114	27,42	11,63	G.İçi	22459,942	167	134,491		
	Yüksek Lisans	41	29,66	10,85	Toplam	22626,847	169			
	Toplam	170	27,92	11,57						

Tablodan anlaşılacağı gibi Kuralcı/Kalıplayıcı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Küçümseyici/Kusur Bulucu Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Sömürücü/İstismar Edici Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA)

grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Aşırı Koruyucu/Evhamlı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Koşullu/Başarı Odaklı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Aşırı İzin Verici Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Kötümser/Endişeli Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Cezalandırıcı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Değişime Kapalı/Duyguları Bastıran Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablodan anlaşılacağı gibi Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı Alt Boyutu sıralamalar ortalamalarının eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0.05$).

Tablo 4. 18 Örneklemin Aile Durumu Durumu Değişkenine Göre Ego Fonksiyonları Ölçeği Ve Alt Boyutları Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek İçin Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

		N	$\bar{X}$	Ss.		K.T	Sd.	$\bar{X}$ Square	F	p
Gerçeği Değerlendirme Yetisi	Çekirdek aile	134	14,97	4,22	G.Arası	79,237	3	26,412	1,591	0,194
	Geniş aile	11	15,18	2,82	G.İçi	2756,387	166	16,605		
	Boşandılar	23	13,70	3,73	Toplam	2835,624	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	10,00	0,00						
	Toplam	170	14,75	4,10						
Yargılama	Çekirdek aile	134	19,43	3,91	G.Arası	46,179	3	15,393	1,115	0,345
	Geniş aile	11	21,09	2,66	G.İçi	2291,609	166	13,805		
	Boşandılar	23	18,83	2,95	Toplam	2337,788	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	17,50	0,71						
	Toplam	170	19,44	3,72						
Düşünce Süreçleri	Çekirdek aile	134	20,03	4,49	G.Arası	23,162	3	7,721	0,386	0,764
	Geniş aile	11	21,00	3,90	G.İçi	3323,685	166	20,022		
	Boşandılar	23	20,17	4,74	Toplam	3346,847	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	17,50	0,71						
	Toplam	170	20,08	4,45						
Yaratıcılık	Çekirdek aile	134	27,21	4,25	G.Arası	119,692	3	39,897	2,468	0,064
	Geniş aile	11	28,82	4,07	G.İçi	2683,155	166	16,164		
	Boşandılar	23	25,30	2,27	Toplam	2802,847	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	29,50	0,71						
	Toplam	170	27,08	4,07						
Gerçeklik Duygusu	Çekirdek aile	134	16,45	3,81	G.Arası	67,107	3	22,369	1,569	0,199
	Geniş aile	11	18,00	3,90	G.İçi	2366,069	166	14,253		
	Boşandılar	23	15,26	3,57	Toplam	2433,176	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	18,50	0,71						
	Toplam	170	16,41	3,79						

Nesne İlişkileri	Çekirdek aile	134	21,41	3,62	G.Arası	74,646	3	24,882	1,828	0,144
	Geniş aile	11	21,45	3,88	G.İçi	2259,566	166	13,612		
	Boşandılar	23	21,22	4,08	Toplam	2334,212	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	27,50	0,71						
	Toplam	170	21,46	3,72						
Duygu Dürtü Denetimi	Çekirdek aile	134	19,02	4,06	G.Arası	120,517	3	40,172	2,293	0,080
	Geniş aile	11	21,91	4,81	G.İçi	2908,777	166	17,523		
	Boşandılar	23	19,26	4,69	Toplam	3029,294	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	23,50	0,71						
	Toplam	170	19,29	4,23						
Savunmaların İşleyişi	Çekirdek aile	134	20,61	4,52	G.Arası	27,041	3	9,014	0,430	0,732
	Geniş aile	11	19,82	4,58	G.İçi	3477,436	166	20,948		
	Boşandılar	23	21,39	5,00	Toplam	3504,476	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	22,50	0,71						
	Toplam	170	20,69	4,55						
Otonom Fonksiyonlar	Çekirdek aile	134	21,25	4,21	G.Arası	74,086	3	24,695	1,444	0,232
	Geniş aile	11	20,91	3,33	G.İçi	2838,391	166	17,099		
	Boşandılar	23	23,13	4,07	Toplam	2912,476	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	22,00	0,00						
	Toplam	170	21,49	4,15						
Uyarıcı Eşiği	Çekirdek aile	134	21,63	4,69	G.Arası	82,284	3	27,428	1,164	0,325
	Geniş aile	11	21,45	4,37	G.İçi	3912,310	166	23,568		
	Boşandılar	23	22,52	6,01	Toplam	3994,594	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	27,50	0,71						
	Toplam	170	21,81	4,86						
Sentez Yeteneği	Çekirdek aile	134	25,81	4,01	G.Arası	61,205	3	20,402	1,365	0,255
	Geniş aile	11	26,45	2,07	G.İçi	2481,389	166	14,948		
	Boşandılar	23	25,91	3,68	Toplam	2542,594	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	20,50	0,71						
	Toplam	170	25,81	3,88						
Hakim Olma Başarma	Çekirdek aile	134	27,62	4,68	G.Arası	36,664	3	12,221	0,570	0,636
	Geniş aile	11	27,00	4,36	G.İçi	3559,742	166	21,444		
	Boşandılar	23	27,57	4,53	Toplam	3596,406	169			
	Başka Bir Ailede Büyüdüm	2	23,50	0,71						
	Toplam	170	27,52	4,61						

Analiz sonuçları doğrultusunda, Gerçeği Değerlendirme Yetisi Alt ortalama sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Analiz sonuçları doğrultusunda, Yargılama Alt Boyutu ortalama sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Analiz sonuçları doğrultusunda, Düşünce Süreçleri Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Analiz sonuçları doğrultusunda, Yaratıcılık Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Analiz sonuçları doğrultusunda Gerçeklik Duygusu Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Yukarıda görüleceği gibi, Nesne İlişkileri Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Yukarıda görülebileceği gibi Duygu Dürtü Denetimi Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Analiz sonuçlarına göre, Savunmaların İşleyişi Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Analiz sonuçlarına göre, Otonom Fonksiyonlar Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek

yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Yukarıdan anlaşılabileceği gibi, Uyarıcı Eşiği Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Yukarıdan anlaşılabileceği gibi Sentez Yeteneği Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Analiz sonuçlarına göre Hakim Olma Başarma Alt Boyutu sonuçlarının aile durumu değişkeniyle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının belirlenmesi için uygulanan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık istatistiki açıdan anlamlı değerlendirilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4. 19 Örneklemin Ego Fonksiyonları Ölçeği ile Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne Puanları Arasındaki İlişki İçin Pearson Korelasyon Analizi Sonuç Tablosu

		Kuralcı Kalıplayıcı	Küçümseyici Kusur Bulucu	Sömürücü İstismar Edici	Aşırı Koruyucu Evhamlı	Koşullu Başarı Odaklı	Aşırı İzin Verici	Kötümser Endişeli	Cezalandırıcı	Değişime Kapalı Duyguları Bastıran	Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı
Gerçeği Değerlendirme Yetisi	r	0,028	0,074	0,083	0,080	-0,009	0,109	,186*	0,058	,200**	0,038
	p	0,718	0,339	0,281	0,297	0,906	0,157	0,015	0,456	0,009	0,627
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Yargılama	r	0,010	0,085	0,101	-0,058	0,134	,175*	0,104	0,068	0,044	-0,015
	p	0,896	0,271	0,189	0,453	0,081	0,023	0,178	0,375	0,567	0,841
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Düşünce Süreçleri	r	0,110	0,135	0,031	0,147	0,051	0,117	,197*	0,081	0,130	0,115
	p	0,154	0,079	0,691	0,056	0,509	0,129	0,010	0,294	0,091	0,135
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Yaratıcılık	r	-0,058	0,043	0,015	-0,080	0,068	,190*	0,060	0,002	0,109	-0,074
	p	0,455	0,577	0,849	0,301	0,381	0,013	0,434	0,976	0,157	0,336
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Gerçeklik Duygusu	r	,272**	,235**	,162*	0,086	,169*	0,066	,269**	,223**	0,139	0,033
	p	0,000	0,002	0,035	0,264	0,027	0,394	0,000	0,003	0,071	0,673
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Nesne İlişkileri	r	,312**	,366**	,299**	,161*	,292**	,350**	,324**	,252**	0,015	,198**
	p	0,000	0,000	0,000	0,036	0,000	0,000	0,000	0,001	0,848	0,010
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Duygu Dürtü Denetimi	r	,199**	,185*	0,119	0,083	0,147	0,126	,292**	0,149	0,003	0,035
	p	0,009	0,015	0,121	0,282	0,056	0,102	0,000	0,053	0,972	0,649
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Savunmaları nİşleyişi	r	,218**	,255**	,195*	,240**	0,074	0,075	,272**	,207**	0,142	,201**
	p	0,004	0,001	0,011	0,002	0,341	0,331	0,000	0,007	0,065	0,009
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Otonom Fonksiyonlar	r	,180*	,320**	,274**	0,113	0,115	,222**	,327**	,248**	0,108	,244**
	p	0,019	0,000	0,000	0,141	0,136	0,004	0,000	0,001	0,162	0,001
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Uyarıcı Eşiği	r	,290**	,272**	0,145	,257**	,205**	-0,015	,252**	,168*	,225**	,192*
	p	0,000	0,000	0,060	0,001	0,007	0,849	0,001	0,029	0,003	0,012
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Sentez Yeteneği	r	-0,081	-0,129	-,222**	0,075	0,028	-0,147	-0,027	-0,141	0,004	-,373**
	p	0,293	0,095	0,004	0,329	0,712	0,056	0,729	0,067	0,956	0,000
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Hakim Olma Başarma	r	-0,136	-,220**	-,247**	-0,119	0,014	-0,134	-,178*	-,170*	-0,057	-,406**
	p	0,077	0,004	0,001	0,124	0,855	0,082	0,020	0,027	0,462	0,000
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170

Tabloda görüldüğü üzere **Ego Fonksiyonları Ölçeği ile** Young Ebeveynlik Ölçeği-Anne arasındaki ilişki düzeyini anlamak içim uygulanan Peaarson Korelasyon analizi doğrultusunda;

Gerçeği Değerlendirme Yetisi ile Kötümser Endişeli-Anne skoru zayıf seviyede ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.186, p<.05).

Gerçeği Değerlendirme Yetisi ile Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-Anne skoru zayıf seviyede ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.200, p<.05).

Yargılama ile Aşırı İzin Verici-Anne skoru düşük seviyede ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.175, p<.05).

Düşünce Süreçleri ile Kötümser Endişeli-Anne skoru düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.197, p<.05).

Yaratıcılık ve Aşırı İzin Verici-Anne puanı arasında zayıf seviyede ve pozitif yönlü ilişki görülmektedir (r=.190, p<.05).

Gerçeklik Duygusu ile Kuralcı Kalıplayıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.272, p<.05).

Gerçeklik Duygusu ile Küçümseyici Kusur Bulucu- skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.235, p<.05).

Gerçeklik Duygusu ile Sömürücü İstismar Edici-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.162, p<.05).

Gerçeklik Duygusu ile Koşullu Başarı Odaklı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.169, p<.05).

Gerçeklik Duygusu ile Kötümser Endişeli- skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.269, p<.05).

Gerçeklik Duygusu ile Cezalandırıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.223, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Kuralcı Kalıplayıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.312, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Küçümseyici Kusur Bulucu-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.366, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Sömürücü İstismar Edici-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.299, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Aşırı Koruyucu Evhamlı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.161, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Koşullu Başarı Odaklı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.292, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Aşırı İzin Verici-Anne skorları orta düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.350, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Kötümser Endişeli-Anne skorları orta düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.324, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Cezalandırıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.252, p<.05).

Nesne İlişkileri ile Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.198, p<.05).

Duygu Dürtü Denetimi ile Kuralcı Kalıplayıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.199, p<.05).

Duygu Dürtü Denetimi ile Küçümseyici Kusur Bulucu-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.185, p<.05).

Duygu Dürtü Denetimi ile Kötümser Endişeli-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.292, p<.05).

Savunmaların İşleyişi ile Kuralcı Kalıplayıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.218, p<.05).

Savunmaların İşleyişi ile Küçümseyici Kusur Bulucu-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.255, p<.05).

Savunmaların İşleyişi ile Sömürücü İstismar Edici-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.195, p<.05).

Savunmaların İşleyişi ile Aşırı Koruyucu Evhamlı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.240, p<.05).

Savunmaların İşleyişi ile Kötümser Endişeli-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.272, p<.05).

Savunmaların İşleyişi ile Cezalandırıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.207, p<.05).

Savunmaların İşleyişi ile Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.201, p<.05).

Otonom Fonksiyonlar ile Kuralcı Kalıplayıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.180, p<.05).

Otonom Fonksiyonlar ile Küçümseyici Kusur Bulucu-Anne skorları orta düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.320, p<.05).

Otonom Fonksiyonlar ile Sömürücü İstismar Edici-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.274, p<.05).

Otonom Fonksiyonlar ile Aşırı İzin Verici-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.222, p<.05).

Otonom Fonksiyonlar ile Kötümser Endişeli-Anne skorları orta düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.327, p<.05).

Otonom Fonksiyonlar ile Cezalandırıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.248, p<.05).

Otonom Fonksiyonlar ile Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.244, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ile Kuralcı Kalıplayıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.290, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ile Küçümseyici Kusur Bulucu-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.272, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ile Aşırı Koruyucu Evhamlı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.257, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ile Koşullu Başarı Odaklı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.205, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ile Kötümser Endişeli-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.252, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ile Cezalandırıcı- skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.168, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ile Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.225, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ile Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir r (r=.192, p<.05).

Sentez Yeteneği ile Sömürücü İstismar Edici-Anne skorları düşük düzeyde ve negatif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-222, p<.05).

Sentez Yeteneği ile Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne skorları orta düzeyde ve negatif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-373, p<.05).

Hakim Olma Başarma ile Küçümseyici Kusur Bulucu-Anne skorları düşük düzeyde ve negatif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-220, p<.05).

Hakim Olma Başarma ile Sömürücü İstismar Edici- skorları düşük düzeyde ve negatif doğrultuda ilişki görülmektedir r (r=.-247, p<.05).

Hakim Olma Başarma ile Kötümser Endişeli-Anne skorları düşük düzeyde ve negatif doğrultuda ilişki görülmektedir r (r=.-178, p<.05).

Hakim Olma Başarma ile Cezalandırıcı-Anne skorları düşük düzeyde ve negatif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-170, p<.05).

Hakim Olma Başarma ile Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Anne skorları orta düzeyde ve negatif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-406, p<.05).

Tablo 4. 20 Örneklemin Ego Fonksiyonları Ölçeği ile Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba Puanları Arasındaki İlişki İçin Pearson Korelasyon Analizi Sonuç Tablosu

		Kuralcı Kalıplayıcı	Küçümseyici Kusur Bulucu	Sömürücü İstismar Edici	AşırıKoruyucu Evhamlı	Koşullu Başarı Odaklı	Aşırı İzin Verici	Kötümser Endişeli	Cezalandırıcı	Değişime Kapalı Duyguları Bastıran	Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı
Gerçeği Değerlendirme Yetisi	r	0,062	0,084	0,044	0,070	0,075	,162*	,152*	,260**	-0,024	0,062
	p	0,424	0,275	0,571	0,367	0,328	0,034	0,047	0,001	0,757	0,421
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Yargılama	r	-0,131	-0,134	-0,102	-0,114	0,023	,164*	0,053	0,042	-0,047	-0,072
	p	0,089	0,081	0,184	0,138	0,763	0,032	0,489	0,586	0,544	0,350
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Düşünce Süreçleri	r	-0,036	-0,062	-,180*	0,072	-0,069	0,108	-0,034	0,016	0,090	-0,027
	p	0,642	0,419	0,019	0,351	0,369	0,160	0,656	0,835	0,245	0,727
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Yaratıcılık	r	-0,041	-0,051	-0,121	-0,076	-0,002	0,134	0,040	0,025	-0,086	-,165*
	p	0,592	0,505	0,115	0,327	0,977	0,081	0,604	0,750	0,267	0,032
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Gerçeklik Duygusu	r	-0,048	-0,094	-0,124	0,102	0,014	0,139	0,013	0,084	0,011	-,192*
	p	0,535	0,221	0,106	0,186	0,853	0,071	0,868	0,277	0,892	0,012
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Nesne İlişkileri	r	0,074	0,089	0,110	0,138	0,119	,244**	0,090	0,104	,178*	0,057
	p	0,335	0,249	0,153	0,073	0,123	0,001	0,243	0,179	0,020	0,459
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Duygu Dürtü Denetimi	r	0,010	-0,063	-0,127	0,146	-0,008	0,107	0,011	0,024	0,006	-0,125
	p	0,893	0,411	0,100	0,058	0,916	0,165	0,891	0,758	0,934	0,103
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Savunmaların İşleyişi	r	0,090	0,102	0,001	,238**	0,056	0,078	0,136	0,071	0,123	0,037
	p	0,244	0,186	0,988	0,002	0,472	0,313	0,077	0,356	0,110	0,628
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Otonom Fonksiyonlar	r	-0,032	0,081	-0,042	0,039	-0,036	,160*	0,037	0,077	0,085	0,059
	p	0,682	0,297	0,587	0,615	0,642	0,037	0,636	0,319	0,271	0,448
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Uyarıcı Eşiği	r	0,057	0,099	-0,061	,267**	0,138	-0,044	0,093	0,015	0,141	-0,009
	p	0,462	0,201	0,426	0,000	0,073	0,572	0,228	0,844	0,067	0,907
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Sentez Yeteneği	r	,185*	0,060	0,055	0,147	,245**	-0,057	0,061	0,144	-0,032	-,233**
	p	0,016	0,439	0,476	0,056	0,001	0,457	0,428	0,061	0,679	0,002
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
Hakim Olma Başarma	r	0,086	-0,068	-0,027	-0,026	,161*	-0,073	-0,045	0,045	-0,119	-,265**
	p	0,263	0,379	0,726	0,739	0,036	0,346	0,564	0,557	0,123	0,000
	N	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170

Tabloda görüldüğü üzere **Ego Fonksiyonları Ölçeği ve** Young Ebeveynlik Ölçeği-Baba arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için yapılan uygulanan Peaarson Korelasyon analizi sonucuna göre;

Gerçeği Değerlendirme Yetisi ve Aşırı İzin Verici-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.162, p<.05).

Gerçeği Değerlendirme Yetisi ve Kötümser Endişeli-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.152, p<.05).

Gerçeği Değerlendirme Yetisi ve Cezalandırıcı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.260, p<.05).

Yargılama ve Aşırı İzin Verici-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.164, p<.05).

Düşünce Süreçleri ve Sömürücü İstismar Edici-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-180, p<.05).

Yaratıcılık ve Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-165, p<.05).

Gerçeklik Duygusu ve Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-192, p<.05).

Nesne İlişkileri ve Aşırı İzin Verici-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.244, p<.05).

Nesne İlişkileri ve Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.178, p<.05).

Savunmaların İşleyişi ve Aşırı Koruyucu Evhamlı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.238, p<.05).

Otonom Fonksiyonlar ve Aşırı İzin Verici-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir r (r=.160, p<.05).

Uyarıcı Eşiği ve Aşırı Koruyucu Evhamlı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.267, p<.05).

Sentez Yeteneği ve Kuralcı Kalıplayıcı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.185, p<.05).

Sentez Yeteneği ve Koşullu Başarı Odaklı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.245, p<.05).

Sentez Yeteneği ve Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-233, p<.05).

Hakim Olma Başarma ve Koşullu Başarı Odaklı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.161, p<.05).

Hakim Olma Başarma ve Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-Baba skoru arasında düşük düzeyde ve pozitif doğrultuda ilişki görülmektedir (r=.-265, p<.05).

Tablo 4. 21 Örneklemin Young Ebeveyn Ölçeğinin(Anne) Ego Fonksiyonları Ölçeğine Etkisini Ölçmek İçin Yapılan Çoklu Regresyon Analizi

	B	Standart Hata	Beta	t	p	R2	F	p
(Sabit)	230,437	13,102		17,588	0,000	0.138	2.555	0.007
Kuralcı Kalıplayıcı-A	0,042	0,220	0,024	0,189	0,850			
Küçümseyici Kusur Bulucu-A	0,444	0,482	0,155	0,921	0,358			
Sömürücü İstismar Edici-A	0,133	1,018	0,013	0,130	0,896			
Aşırı Koruyucu Evhamlı-A	0,130	0,319	0,034	0,407	0,685			
Koşullu Başarı Odaklı-A	0,065	0,464	0,015	0,139	0,890			
Aşırı İzin Verici-A	0,739	0,543	0,127	1,362	0,175			
KötümserEndişeli-A	1,847	0,841	0,258	2,195	0,030			
Cezalandırıcı-A	-0,397	0,885	-0,060	-0,449	0,654			
Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-A	0,700	0,660	0,090	1,060	0,291			
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-A	-0,746	0,311	-0,266	-2,403	0,017			

Tabloda görüldüğü üzere, **Young Ebeveyn Ölçeğinin(Anne),** Ego Fonksiyonları için anlamlı yordayıcı olduğu anlaşılmaktadır (R2=.138, p<.0.05). Bu değişkenler birlikte ego fonksiyonlarındaki toplam varyansın neredeyse %14'üne karşılık gelmektedir. Beta katsayısı değerleri açısından etki güçleri Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı(β=-266), Kötümse/Endişeli(β=.258), şeklindedir. Bu bakımdan ego fonksiyonlarını en açıklayan değişken Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı Tutum olduğu görülmektedir.

Tablo 4. 22 Örneklemin Young Ebeveyn Ölçeğinin(Baba) Ego Fonksiyonları Ölçeğine Etkisini Ölçmek İçin Yapılan Çoklu Regresyon Analizi

	B	Standart Hata	Beta	t	p	R2	F	p
(Sabit)	225,555	13,326		16,925	0,000	0.146	2.725	0.004
Kuralcı Kalıplayıcı-B	-0,178	0,261	-0,104	-0,681	0,497			
Küçümseyici Kusur Bulucu-B	-0,444	0,421	-0,160	-1,055	0,293			
Sömürücü İstismar Edici-B	-1,043	0,807	-0,129	-1,293	0,198			
Aşırı Koruyucu Evhamlı-B	0,541	0,399	0,126	1,356	0,177			
Koşullu Başarı Odaklı-B	0,668	0,531	0,142	1,258	0,210			
Aşırı İzin Verici-B	1,645	0,487	0,306	3,377	0,001			
Kötümser Endişeli-B	-0,008	0,701	-0,001	-0,011	0,991			
Cezalandırıcı-B	2,120	0,832	0,291	2,547	0,012			
Değişime Kapalı Duyguları Bastıran-B	0,685	0,672	0,088	1,020	0,309			
Duygusal Bakımdan Yoksun Bırakıcı-B	-0,505	0,297	-0,195	-1,698	0,091			

Tabloda görüldüğü üzere, **Young Ebeveyn Ölçeğinin(Baba),** Ego Fonksiyonları için anlamlı yordayıcı olduğu görülmektedir.(R2=.146, p<.0.05). Bu birlikte ego fonksiyonlarındaki toplam varyansın neredeyse %15'ine karşılılık gelmektedir. Beta katsayısı değerleri açısından etki güçleri Aşırı İzin Verici(β=306), Cezalandırıcı(β=.291), şeklindedir. Bu sonuca göre ego fonksiyonlarını en açıklayan değişken Aşırı İzin Verici Tutum olduğu görülmektedir.

BÖLÜM 5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Yapılan çalışmanın bu bölümünde algılanan ebeveyn tutumunun genç yetişkinlerde ego fonksiyonuna etkisi incelenmiş olup elde edilen bulgular doğrultusunda ve ilgili literatür ışığında ele alınıp yorumlanmıştır. Bu bölümde alan yazında yapılan diğer benzer çalışmalar da sunulmuş ve literatüre farklı bir açıdan katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Yapılan çalışmada örneklem grubunun %76,5'i (130) kadın, %23,5'i erkek (40) olmak üzere toplamda 170 katılımcıdan oluşmaktadır. Yapılan çalışmada demografik bilgi formunda bireylerin eğitim durumu, aile durumu, çocukken ailesinin maddi durumu ve anne babanın hayatta olup olmadığa dair demografik sorular yöneltilmiştir. Katılımcıların %93,5'inin anne ve babası hayatta, %5,3'inin babası sağ değil, %0,6'sının annesi sağ değil, %0,6'sının hem annesi hem babası sağ değil, %8,8'i lise mezunu, %67,1'i lisans mezunu, %24,1'i yüksek lisans mezunu, %78,8'i çekirdek aileye sahip, %6,5'i geniş aileye sahip, %13,5'i boşanmış aileye sahip, %1,2'si başka bir ailede büyümüş, çocukken ailesinin maddi gelir durumunun %2,9'u çok kötü %9,4'ü kötü, %45,9'u orta, %33,5'i orta-iyi, %8,2'si çok iyi olarak bulunmuştur. Yapılan çalışma genç yetişkinler üzerinde incelenmiş olup yaş ortalaması 24,57 olarak bulunmuştur. En küçük yaşın 18 olduğu, en büyük yaşın ise 28 olduğu tespit edilmiştir.

5.1. Ego Fonksiyonlarına Yönelik Bulguların Tartışma ve Yorumu

Ego fonksiyonları ölçeğinden gelen sonuçlar doğrultusunda en yüksek puan ortalamasına sahip alt boyut 27,52 ile hâkim olma başarma olarak tespit edilmiştir. En düşük puan ortalamasına sahip alt boyut ise 14,75 ile gerçeği değerlendirme yetisi olarak bulunmuştur. Diğer alt boyutlar yargılama ortalaması 19,44 olarak, duygu dürtü denetimi ortalaması 19,29 olarak, düşünce süreçleri ortalaması 20,08 olarak, yaratıcılık ortalaması 27,08 olarak, gerçeklik duygusu ortalaması 16,41 olarak, otonom fonksiyonlar ortalaması

21,49 olarak, nesne ilişkileri ortalaması 21,46 olarak, savunmaların işleyişi ortalaması 20,69 olarak, uyarıcı eşiği ortalaması 21,81 olarak, sentez yeteneği ortalaması 25,81 olarak bulunmuştur.

Ego fonksiyonları ölçeği alt boyutları ile yaş demografik değişkeninin betimsel istatistikleri incelendiğinde gerçeği değerlendirme alt boyutu, yargılama alt boyutu, yaratıcılık alt boyutu, savunmaların işleyişi alt boyutu, duygu ve dürtü denetimi alt boyutu, otonom fonksiyonlar alt boyutu, uyarıcı eşiği alt boyutu ile yaş düşük düzeyde ve negatif doğrultuda bir ilişki olduğu göstermiştir. Düşünce süreçleri alt boyutu ile gerçeklik duygusu alt boyutunun yaş demografik değişkeni ile orta düzeyde negatif yönlü bir ilişkisi olduğu görülmüştür.

Ego fonksiyonları ölçeği alt boyutları ile cinsiyet demografik değişkeninin betimsel istatistikleri incelendiğinde gerçeklik duygusu, savunmaların işleyişi, otonom fonksiyonlar ve nesne ilişkileri alt boyutları puan ortalaması incelendiğinde istatiksel açıdan kadınlarda daha fazla olduğu görülmüştür. Diğer alt boyutlarda herhangi bir farklılık saptanmamıştır.

Güneri (2008) tarafında yapılan çalışmada şizofreni ve bipolar hastalar incelenmiştir. Şizofreni hastalarının ego fonksiyonları düzeyinde anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Yapılan aynı çalışmada ego fonksiyonları ile cinsiyet demografik değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmüştür. Yapılan mevcut çalışmanın literatür ile farklı sonuçlar gösterdiği görülmektedir. Yapılan çalışma 170 katılımcıdan oluşmaktadır. Bu katılımcıların 130'u kadındır. Bu doğrultuda kadın katılımcı sayısının fazla olması nedeniyle cinsiyete ilişkin farklılıklarda kadınların daha fazla puan alması olağan görülmektedir. Örneklem sayısının eşit oranda dağılması cinsiyete bulgusuna ilişkin sonuçları değiştireceğini düşündürmektedir.

Ego fonksiyonları ölçeği alt boyutları ile bireyin çocuklukta ailesinin maddi durumu demografik değişkeninin betimsel istatistikleri incelendiğinde gerçeği değerlendirme, savunmaların işleyişi, otonom fonksiyonlar ve yargılama alt boyutlarına göre ailenin maddi durumu kötü geliri olan gruplarda daha fazla puan almıştır. Nesne ilişkileri alt boyutunda ise bireyin çocukluktaki ailesinin maddi durumu çok kötü olan grubun puan ortalamasının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Sentez yeteneği alt boyutunda da anlamlı farklılıklar görülmüştür ve orta düzeye gelire sahip olan bireylerin

puan ortalamasının diğer gruplara göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Diğer alt boyutlar ile ailenin maddi durumu arasındaki ilişki incelendiğinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Çengel (2019) tarafından yapılan çalışmada yaygın anksiyete bozukluğu ve panik bozukluğa sahip bireylerin sorunlu internet kullanımlarının problem ile başa çıkma becerisi ile ego fonksiyonlarıyla ilişkisi incelenmiştir. Yaygın anksiyete bozukluğuna sahip bireylerin ego fonksiyonları ölçeğinden aldıkları toplam puanın 226,24 olduğu, panik bozukluğa sahip bireylerin ise ego fonksiyonları ölçeğinden aldıkları toplam puanın 236, 30 olduğu tespit edilmiştir. YAB bulunan bireyler depresyonlu grup ve depresyonu olmayan grup olarak ayrıldı ve ego fonksiyonları incelendiğinde anlamlı bir farklılık tespit edildi. Panik bozuklu olan grupta depresyonu olan bireyler ile depresyonu olmayan bireylerin ego fonksiyonları arasında belirgin bir farklılığın olmadığı görüldü. Deney grubu ile kontrol grubu karşılaştırıldığında gerçeği değerlendirme, otonom fonksiyonlar, savunmaların işleyişi, duygu ve dürtü denetimi, uyarıcı eşiği alt boyutları deney grubunda daha az kullanıldığı tespit edilmiştir.

Egoda işlevlerin bozulmasındaki sebeplerden biri bireyin öedipal dönemdeki ilişkilerinde çatışmalar yaşanması olarak ortaya çıkmaktadır. Enerji salınımı, libido dış dünya ile yaşanan bir çatışma sonucunda bireyin narsistik bir fiksasyon yaşaması olarak nitelendirilmiştir. Libido sonucunda yaşanan katarsis bireyin kendilik imgesi olarak oluşmaktadır (Ceylan ve Çetin, 2005). Psikoanalitik kurama göre ego fonksiyonlarının işlevleri dürtülerin bireyde kontrol edilmesi ve denetim altında tutulması, gerçekliğin özgün bir şekilde yorumlanması olarak tanımlanmaktadır (Freud, 1999).

Hâkim olma fonksiyonu bireyin gerçekleştirdiği durumu ve gösterdiği performansı, kişinin başarma beklentisi ile kendisi hakkındaki algıları ve yeterlilik duyguları ile arasındaki uyumu belirtmektedir (Bellak ve Meyers, 1975). Salwa ve arkadaşları (2010) tarafından yapılan bir çalışmada madde kullanımı olan bireylerin hâkim olma fonksiyonlarında yeterli bir işleve sahip olmadığı saptanmıştır.

Şık (2019) tarafından yapılan çalışmada işkolik ve işkolik olmayan kişilerin ego durumları incelenmiştir. İşkolik bireylerin iş hayatlarında ve günlük hayatlarında en çok kullandıkları ego durumları uyumlu çocuk, bakım veren ebeveyn modeli ve eleştiri yapan ebeveyn modeli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uyumlu çocuk ego durumuna sahip

bireyler ebeveynlerinden sevgi görmek ve onay almak için ailenin ve çevrenin taleplerine göre uyumlu bir hareket göstermektedirler. Eleştiri yapan ebeveyn ego modeli cezalandırıcı ve güçlü, eleştirel davranan, inatçı kişilik özellikleri göstermektedir. Bakım veren ebeveyn ego durumu ise çocuğa destek veren, korumacı kişilik özelliği gösteren bireylerdir. Poussard (2007)'a göre ego durumlarını belirleyebilmek için çocukluk çağını araştırmak gerekmektedir.

Ego fonksiyonları ölçeği alt boyutları ile bireyin eğitim durumu demografik değişkeninin betimsel istatistikleri incelendiğinde gerçeği değerlendirme yetisi, yargılama, düşünce süreçleri, yaratıcılık, gerçeklik duygusu, nesne ilişkileri, duygu ve dürtü denetimi, savunmaların işleyişi, otonom fonksiyonlar, uyarıcı eşiği ve sentez yeteneği alt boyutlarında yüksek lisans mezunu olan grubun diğer gruplardan daha az puan aldıkları tespit edilmiştir. Yüksek lisans mezunu bireylerin entelektüel seviyelerinin daha yüksek olduğu varsayılarak ego fonksiyonları işlevlerinde yeterli düzeyde işlevsellik gösterdiği varsayılmaktadır. Eğitim düzeyi arttıkça ego fonksiyonlarının işlevlerin olumlu şekilde kullanılacağı düşünülmektedir. Hâkim olma alt boyutunda bireylerin eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

5.2. Ebeveyn Tutumlarına Yönelik Bulguların Tartışma ve Yorumu

Young ebeveynlik anne ölçeğinden gelen sonuçlarda en yüksek puan ortalamasına sahip alt boyut kuralcı kalıplayıcı anne 40,73 olarak bulunmuştur. En düşük puan ortalamasına sahip alt boyut ise değişime kapalı duyguları bastıran anne 8,63 olarak bulunmuştur. Young ebeveynlik baba ölçeğinden gelen sonuçlar doğrultusunda en yüksek puan ortalamasına sahip alt boyut 37,02 ile kuralcı kalıplayıcı baba olarak tespit edilmiştir. En düşük puan ortalamasına sahip alt boyut ise 8,09 puanla kötümser endişeli baba olarak tespit edilmiştir. Yapılan çalışmanın Türkiye sınırlarında içinde yaşayan ve Türk örf adet ve geleneklerine göre yetişen bireyler oldukları göze alınarak sosyokültürel yapı ve toplum normları nedeniyle kuralcı ve kalıplayıcı ebeveyn tutumunun en yüksek puan ortalamasına sahip olması olağan görünmektedir. Sosyal öğrenme ile kuralcılığı öğrenen bireyler ebeveyn olduklarında çocukluklarına da kuralcı ebeveyn tutumu sergilediklerini düşündürmektedir. Kuralcı ve kalıplayıcı ebeveyn tutumu sergileyen

ebeveynlerin çocuklarında düşük benlik saygısı oluşmaktadır. Kuralcı ve kalıplayıcı ebeveyn tutumuna maruz kalan çocuklar yetişkinlik çağlarında ilişkilerinde duygusal ve sosyal açıdan uyumsuz ve daha az beceriye sahip olabilmektedir (Duyan ve ark.,2018). Duyguları bastıran annenin en düşük puan ortalamasına sahip olması ise kadınların ev hayatında çocukla ilgili sorumlulukların toplum tarafından daha çok olduğuna dair nitelendirmesi olduğu varsayılmaktadır. Çoğunlukla babaların çalışması annelerin çocuk ile ilgilenmesi ya da çalışan annelerin doğum iznine ayrılması ile bebekle ya da çocukla daha çok vakit geçirmesinin duyguları rahatlıkla açığa çıkarmasına öncülük edeceğini düşündürmektedir. En düşük puan ortalamasına sahip baba alt boyutunun kötümser endişeli baba olduğu görülmektedir. Anne ve babaların toplumdaki rolleri, sosyokültürel yapılar ve hayat şartları göz önüne alındığında daha çok endişeye sahip olabilecek kişinin anne olacağını düşündürmektedir. Bu bağlamda en düşük puan ortalamasına sahip alt boyutun kötümser endişeli baba çıkması olağan kabul edilmektedir.

Young ebeveynlik anne ölçeğinden elde edilen bulgulara göre sadece koşullu başarı odaklı anne alt boyutu ve yaş arasında negatif doğrultuda düşük düzeyde anlamlı ilişki görülmüştür. Diğer alt boyutlarla yaş demografik değişkeni herhangi bir ilişki sunmamıştır. Young ebeveynlik baba ölçeğinden elde edilen bulgulara göre küçümseyici kusur bulucu baba, sömürücü istismar edici baba, aşırı izin verici baba ve duygusal bakımdan yoksun bırakıcı baba alt boyutları ile yaş arasında pozitif doğrultuda ve zadüşükyıf düzeyde ilişki olduğu göstermiştir. Diğer alt boyutlar ile yaş demografik değişkeni arasında herhangi bir ilişki görülmemiştir. Koşullu başarı odaklı ebeveyn tutumuna sahip olan aileler çocuklarının üstün başarıya, yüksek statüye odaklanmasına neden olmaktadır. Aşırı başarı odaklı olma durumu çocukların yetişkinlik yaşlarında başarı uğruna başka bireyleri ve diğer bireylerin ihtiyaçlarını göz ardı etme, benmerkezcilik gibi durumlara neden olmaktadır. Bu durum sonucunda birey fazla hırs gösterip kendi istek ve arzularına göre hareket etmektedir (Young ve ark., 2009).

Young ebeveynlik anne ölçeğinin cinsiyet demografik değişkeninin betimsel analizine göre kuralcı kalıplayıcı anne, küçümseyici kusur bulucu anne, koşullu başarı odaklı anne, aşırı izin verici anne, kötümser endişeli anne alt boyutları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Young ebeveynlik baba ölçeğinin cinsiyet demografik değişkeninin analizine göre kuralcı kalıplayıcı baba, küçümseyici kusur bulucu baba, sömürücü istismar edici baba alt boyutları ile cinsiyet

demografik değişkeni arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Diğer alt boyutlar ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Kuralcı kalıplayıcı alt boyut ile küçümseyici kusur bulucu alt boyut, yapılan çalışmada hem erkek katılımcılarda hem de kadın katılımcılarda yüksek puan alan grup olarak değerlendirilmiştir. Bu bağlamda kültürümüzde kuralcılığın çocuk üzerinde otorite figürü olma eğitimi ve baskınlığı gösterme eğilimi nesilden nesile aktarılan kültürel bir yapı olduğu düşünülmektedir. Anne ve babalarından kuralcılık ve aşırı otorite göre bireyler yetişkinlik yaşlarında ve kendileri de ebeveyn olduklarında bu tutumları sosyal öğrenme yoluyla yeni nesillere aktardıkları düşünülmektedir. Eski Türk toplumunda birçok davranış "ayıp" "diğer insanlar ne der" düşünceleri ile olumsuz karşılanmıştır ve yapılan doğru davranışlar da yeterince takdir edilmemiştir. Yine eski jenerasyon ebeveynler göz önünde bulundurulduğunda çocuğun takdir edilmesi ya da sevgi gösterilmesi çocuğun "şımarması" ya da "ayıplanması" olarak nitelendirileceğini düşündürdüğü için pekiştirilmek yerine küçümseme davranışının baskın olduğu varsayılmaktadır. Kuralcı ve kalıplayıcı ebeveyn tutumu ile yetişen bireyler davranıştan mutluluk ve sevinç duyma, ilişkilerinde yakınlık kurabilme ve kendini rahatça ifade edebilmek için istediklerini bastırmaya ve kabul ettiği kurallara ve ahlaki değerlere karşı isteneni yapmaya dair odak içerisinde olmaya eğilimlidirler (Young ve ark., 2009). Alan yazında yapılan bir çalışmada ebeveyn tutumlarının belirli demografik değişkenlere göre incelemesi yapılmıştır. Aşırı koruyucu ebeveyn tutumu, otoriter baskın ebeveyn tutumu, aşırı izin verici ebeveyn tutumu cinsiyete göre belirli farklılıklar göstermez iken demokratik tutuma sahip bireyler çoğunlukla kadınlar olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda annelerin babalardan daha fazla demokratik tutum gösterdiği tespit edilmiştir (Aydoğdu ve Dilekmen, 2016). Russell ve arkadaşları (1998) yaptıkları çalışmaya göre annelerin babalardan daha fazla demokratik tutum gösterdikleri tespit edilmiştir. Göllü (2019) tarafından yapılan çalışmada yetişkinlerin ilişki doyumu, erken dönem uyumsuz şemaları ile algılanan ebeveyn tutumlarının ilişkisi araştırılmıştır. Yapılan çalışmaya göre ebeveyn tutumu anne ölçeği ile cinsiyet demografik değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ebeveyn tutumu baba ölçeğinde ise koşullu başarı odaklı baba, kötümser baba, küçümseyici kusur bulucu baba ve cezalandırıcı baba alt boyutları kadın katılımcılara göre anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur.

Young ebeveynlik anne ölçeğinin ailenin çocukluktaki madde durumu demografik değişkeninin analizine göre küçümseyici kusur bulucu anne, sömürücü istismar edici

anne, koşullu başarı odaklı anne, aşırı izin verici anne, kötümser endişeli anne, cezalandırıcı anne, değişime kapalı anne ve duygusal bakımdan yoksun bırakıcı anne boyutlarında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Duygusal bakımdan yoksun bırakıcı ebeveyn çocuğun ihtiyaçlarını karşılamayan kişi olarak değerlendirilmektedir. Duygusal yoksunluk kavramı ise bireyin duygusal ihtiyaçlarının kişi tarafından yeterince veya hiç karşılanamayacağına olan inancı olarak tanımlanmaktadır (Young ve ark., 2009). Diğer alt boyutlar ile ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Young ebeveynlik baba ölçeğinin ailenin çocukluktaki madde durumu demografik değişkeninin analizine göre küçümseyici kusur bulucu baba, sömürücü istismar edici baba, aşırı koruyucu evhamlı baba, aşırı izin verici baba, kötümser endişeli baba, cezalandırıcı baba, değişime kapalı duyguları bastıran baba ve duygusal bakımdan yoksun bırakıcı baba alt boyutların istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Diğer alt boyutların ailenin çocukluktaki maddi durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Conger ve arkadaşlarının (1993) yaptığı çalışmada ailenin sosyoekonomik düzeyinin azalmasıyla ile birlikte ebeveyn tutumlarında olumsuz artışlar olacağını gözlemlemişlerdir. Aydoğdu ve Dilekmen (2016) tarafından yapılan çalışmada ailelerin gelir düzeyinde azalış olması durumunda ebeveynlerde aşırı koruyucu ebeveyn tutumunun olduğu saptanmıştır. Alpoğuz (2014) yaptığı çalışmasında ilköğretim öğrencilerinin ve ailelerinin ebeveyn tutumlarını incelemiştir. Yapılan çalışmada sosyoekonomik düzey arttıkça demokratik tutumun arttığını, sosyoekonomik düzey azaldıkça otoriter ebeveyn tutumunun arttığını tespit etmiştir.

Young ebeveynlik anne ölçeğinin eğitim durumu demografik değişkeninin analizine göre kuralcı kalıplayıcı anne, koşullu başarı odaklı anne alt boyutlarında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Kuralcı kalıplayıcı anne alt boyutunda yüksek lisans mezunu olan bireylerin diğer gruplardan istatiksel olarak daha fazla puan aldıkları tespit edilmiştir. Koşullu başarı odaklı anne alt boyutunda da yüksek lisans mezunu olan grubun diğer gruplardan istatistiksel olarak daha fazla puan aldıkları görülmüştür. Yüksek lisans mezunu bireylerin ilkokul, ortaokul, lise, önlisans ve lisans mezunu bireylere göre eğitim seviyesinin daha üst düzeyde olduğu kabul edilmektedir. Bu bağlamda eğitim düzeyinin artması ile sosyokültürel seviyenin de arttığı düşünülmektedir. Ebeveynlerden birinin eğitim düzeyinin yüksek olması sonucunda kişiler kendi çocuklarının da eğitim

düzeylerinin yüksek olmasını isteyecekleri düşünülmektedir. Koşullu başarı odaklı anne ve kuralcı kalıplayıcı anne tutumuna sahip ebeveynlerin çocukları üzerinde başarılı olmaya yönelik kurallar koyma ve kalıplama davranışı içerisinde olması varsayılmaktadır. Young ebeveynlik baba ölçeğinin eğitim durumu demografik değişkeninin analizine göre ebeveynlik tutumları baba alt boyutları ile eğitim düzeyi arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Alayazında yapılan çalışmalar incelendiğinde yapılan mevcut çalışma ile benzer ve farklı sonuçlar ortaya çıkardığı görülmektedir. Varlı (2020) yaptığı çalışmaya göre lisans mezunu annelerin demokratik ebeveyn tutumunun diğer eğitim durumuna sahip olan annelere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Babalara göre yapılan incelemede ise ön lisans mezunu bireylerin ilkokul ve ortaokul mezunu bireylere göre daha fazla demokratik ebeveyn tutumu sergiledikleri tespit edilmiştir. Yapılan mevcut çalışmada da yüksek lisans mezunu annelerin diğer eğitim düzeyine sahip bireylerden daha fazla puan aldıkları görülmüştür. Bu durum yapılan çalışma ile benzerlik göstermektedir. Alanyazında yapılan diğer çalışmalarda eğitim düzeyinin artması ile birlikte demokratik ebeveyn tutumunun arttığının, eğitim düzeyinin azalması ile ise baskın otoriter ve koruyucu ebeveyn tutumunun arttığı gözlenmektedir (Mızrakçı, 1994; Ayyıldız, 2005; Yaprak, 2007; Sak ve ark., 2015). Literatürde yapılan diğer çalışmalarda eğitim düzeyinin arttıkça demokratik ebeveyn tutumunun da arttığını destekler niteliktedir (Yaprak, 2007; Kaya ve ark., 2008; Bronstein ve Zlotnik, 2008; Alpoğuz, 2014). Yapılan bir diğer çalışmada anne ve babaların ebeveyn tutumlarının yaş demografik değişkenine göre ilişki incelenmiş ve anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Şen Akkoyun, 2019).

Young ebeveynlik anne ölçeğinin aile durumu demografik değişkeninin analizine göre aşırı koruyucu evhamlı anne alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Çekirdek aile yapısına sahip olan bireylerin diğer gruplardan daha fazla puan aldıkları tespit edilmiştir. Kötümser endişeli anne alt boyutuna sahip bireylerin geniş aile yapısında bulunanların diğer gruplardan anlamlı şekilde daha fazla puan aldığı tespit edilmiştir. Değişime kapalı duyguları bastıran anne alt boyutuna sahip bireylerin de geniş aile yapısına sahip olan grubun diğer gruplardan anlamlı olarak daha fazla puan aldığı tespit edilmiştir. Young ebeveynlik baba ölçeğinin aile durumu demografik değişkeninin analizine göre kuralcı kalıplayıcı baba alt boyutunda çekirdek aile yapısına sahip olan grubun diğer gruplardan anlamlı olarak daha fazla puan aldığı tespit edilmiştir. Kötümser

endişeli baba alt boyutunda geniş aile yapısına sahip olan grubun diğer gruplardan anlamlı olarak daha fazla puan aldıkları saptanmıştır. Diğer alt boyutlar ile aile durumu demografik değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Young ebeveynlik ölçeği anne ve baba alt boyutları ile ego fonksiyonları için yapılan regresyon analizi sonucunda young ebeveynlik baba alt boyutu ile anne alt boyutunun ego fonksiyonlarını anlamlı şekilde yordadığı görülmektedir. Anne alt boyutunda ego fonksiyonlarını en çok yordayan alt boyutun duygusal açıdan yoksun bırakıcı anne olduğu saptanmıştır. Baba alt boyutunda ise en çok yordayan alt boyutun aşırı izin verici tutum olduğu görülmüştür.

BÖLÜM 6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Yapılan bu çalışmada katılımcılar 170 kişiden oluşmaktadır. Çalışmada 130 kadın ve 40 erkek katılımcılardan elde edilen verilerden yararlanılmıştır. Bu bağlamda çalışmanın kadın ve erkek katılımcı sayısının eşit olmaması cinsiyet demografik değişkeni ile elde edilen bulgular özgün sonuç doğurmayacağını düşündürmektedir. Yapılacak gelecek çalışmalarda kadın erkek katılımcı sayısının araştırmanın sınırlı yanlarını ortaya koyması nedeniyle elde edilen bulgular yorumlanırken eşitliğin önemli olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Elde edilen veriler internet ortamında "Google Form" aracılığıyla elde edilmesi Türkiye'nin birçok yerinden katılımcıya ulaşmasına olanak sağlaması ile birlikte araştırmanın evrenini etkilemektedir. Gelecek çalışmalarda daha çok katılımcıya ulaşılması ve daha geniş bir örneklemde çalışmaların sürdürülmesi önerilmektedir. Demografik değişkenlerden birçok değişken, yapılan çalışmada farklı sonuçlar oluşturmuştur. Gelecek çalışmalar için cinsiyet, yaş, eğitim durumu, maddi durum, aile durumu gibi demografik değişkenlerin yanı sıra yeni değişkenlere de yer verilmesi ve meta analiz çalışmalarının oluşması, bu çalışmalardan yararlanılması önerilmektedir.

Yapılan çalışmada öz bildirim türü ölçeklerden yararlanılmıştır. Kişilerin kendisi hakkında kişisel yargılarını kapsaması nedeniyle yanlılık oluşabileceği düşünülmektedir. Kişinin kendini iyi göstermesi çabası gibi yanlılıklar olması durumunda sonuçları da yanlı bir şekilde etkilediği düşünülmektedir.

Aile bireylerine ve anne baba adaylarına ebeveyn tutumlarına yönelik psiko-eğitim verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Eğitim düzeyi düşük ailelere çocuklarına karşı yapıcı olmaları ve eşitliği sağlamaları amacıyla demokratik tutumu sergileyebilecekleri gerekli eğitimler ve seminerler verilmelidir.

Yapılan çalışmada kısıtlıklardan bir diğeri de ego fonksiyonları ile ilgili yeterince çalışma yapılmamış olmasıdır. İlgili literatür incelendiğinde ego fonksiyonları ile ilgili çok kısıtlı çalışmaya sahip olduğu görülmektedir. Yapılan mevcut çalışmayı destekler nitelikte ya da yapılan çalışmanın zıttı nitelikte yeterince çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum sonucunda yapılan mevcut çalışma ilgili literatür ışığında yeterince tartışılıp yorumlanamamıştır. Gelecek çalışmalar için ego fonksiyonların farklı değişkenler ile

ilişkisinin incelenmesi literatürde farklı boyutlarda yeni katkıların sağlayacağını düşündürmektedir.

Sonuç olarak araştırmanın farklılıkları, olumlu yanları ve kısıtlılıkları mevcut olsa da yapılacak olan yeni çalışmaların temeli için ışık tutacağı düşünülmektedir. Gelecek çalışmalarda uzun vadede nitelikli bir çalışma yapmak isteyen araştırmacılar için boylamsal çalışma ve algılanan ebeveyn tutumları ile ego fonksiyonlarını belirlemek amacıyla nitel yöntemlerin içinde barındırıldığı çalışmalar önerilmektedir. Yapılan mevcut çalışma ile literatüre yeni bir katkı sağlayacağı düşünülmekte ve algılanan ebeveyn tutumu, ego fonksiyonları ve ilgili araştırmalar için ışık tutacağı varsayılmaktadır.

EKLER

EK 1: SOSYO-DEMOGRAFİK VERİ FORMU

Kişisel Bilgi Formu

Sayın katılımcılar;

Aşağıda sizi tanımamıza yönelik bazı sorular bulunmaktadır. Sorulara içtenlikle cevap vermeniz araştırmanın güvenirliliği açısından önem taşımaktadır. Her soru için mümkün olduğunca samimi bir şekilde size uyan cevabı işaretleyiniz. Lütfen her maddeyi cevaplandırdığınızdan emin olun.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Çalışmaya katılmayı onaylıyorum.

- **Evet ( )**
- **Hayır ( )**

1. **Cinsiyet;**
   - Kadın
   - Erkek
2. **Eğitim Durumunuz;**
   - **Lise**
   - **Lisans**
   - **Yüksek Lisans**
3. **Anne-Baba Hayatta mı?**
   - Annem ve babam hayatta
   - Babam öldü
   - Annem öldü
   - Annem ve babam öldü
4. **Aile durumu;**
   - Çekirdek aile
   - Geniş aile
   - Boşanmış aile
   - Başka bir aile ile büyüdüm
5. **Siz küçükken ailenin geliri düzeyi?**
   - Çok kötü
   - Kötü
   - Orta
   - Orta-iyi
   - Çok-iyi

EK 2: EGO FONKSİYONLARI ÖLÇEĞİ

YÖNERGE **Her bir ifadeyi ne sıklıkla yaşadığınızı uygun yanıt aralığının karşısına "X" işareti koyarak belirtiniz.**	HİÇBİR ZAMAN	BAZEN	ÇOĞU ZAMAN	HER ZAMAN
1. Bir şey gerçek mi, yoksa hayal veya rüyamı olduğunu ayırt etmekte güçlük çekerim.				
2. Tehlikeli şeyler yaparım.				
3. Aklıma takılan olaylar ya da düşünceler konsantre olmamı engeller.				
4. Tedirgin olmadan, rahatça kendimi tuhaf düşüncelere bırakabilirim.				
5. Bedenimin bazı bölümleri sanki bana ait değilmiş gibi hissediyorum.				
6. "Benim hiç gerçek dostum yok" diye hissettiğim olur.				
7. İçimde beni sürekli hareket etmeye zorlayan bir güç var.				
8. Olaylar beni çok çabuk etkiler.				
9. Dilimin tutulup, konuşamadığım zamanlar olur.				
10. Işık, ses ve ısı değişikliklerine karşı aşırı duyarlıyımdır.				
11. Günlük rutin işlerdeki değişikliklere çabuk ayak uydururum.				
12. Yapabileceğimin en iyisini yaparım.				
13. Başka insanların tehlikeli bulduğu şeyleri yaparım.				
14. Başkalarının görmediği şeyler görürüm.				
15. En basit şeyleri bile hatırlamakta güçlük çekerim.				
16. Sanatsal bir etkinliğe veya üretime dönüştürülebilecek hayallerim, fantezilerim vardır.				
17. Bazen çevremdeki tanıdık şeyler bana yabancı gibi gelir.				
18. Kimseye ihtiyacım olmadığını düşünürüm.				
19. Her an hareket halinde olmam gerekir.				
20. Hiçbir nedeni olmadığı halde kendimi huzursuz ve sinirli hissederim.				
21. Utandığımda konuşacaklarımı şaşırırım.				
22. Çok gürültülü bir ortamda sinirli ve huzursuz olurum.				
23. Canım istemese de, yapmam gereken şeyleri yapabilirim.				
24. Sorumluluk almaktan hoşlanırım.				
25. Başkalarının işitmediği şeyler işitirim.				
26. Kurduğum arkadaşlıklarda hayal kırıklığı yaşarım.				
27. Duygusal bir sarsıntı geçirdiğimde, bazı şeyleri hatırlamakta güçlük çekerim.				
28. Önemli bir şeyler yapma kaygısı taşımadan da gevşeyip hoşça vakit geçirebilirim.				
29. Bazen içimde birden fazla kişi varmış gibi gelir.				
30. Biriyle yakınlaştığımda o kişi ile ilişkim bozulur.				
31. Olaylar beni aşırı heyecanlandırır.				
32. Endişeli bir insanım.				
33. Kendimi her zaman yaptığım işleri yapamayacak kadar bitkin hissederim.				
34. Olaylar çok fazla üzerime geldiğinde patlayacak gibi olurum.				

EK 2: EGO FONKSİYONLARI ÖLÇEĞİ

YÖNERGE Her bir ifadeyi ne sıklıkla yaşadığınızı uygun yanıt aralığının karşısına "X" işareti koyarak belirtiniz.	R ZAMA	BAZEN	ÇOĞU ZAMA N	HER ZAMA
35. Düşüncelerin ve insanlar hakkındaki duygularım sık sık değişir.				
36. Hayatımı kendi istediğim şekilde yaşarım.				
37. Nerede olduğum konusunda kafamın karıştığını söylerler.				
38. Olaylar beklemediğim şekilde gelişir.				
39. Dikkatimi olup bitenlere vermekte güçlük çekerim.				
40. Hayal kurmayı severim				
41. Dünyanın yok olacağı ya da parçalanacağı duygusuna kapılırım.				
42. İnsanların bana duygusal yakınlık göstermelerinden rahatsız olurum.				
43. Ruh halim sık sık değişir.				
44. Kendimi dağılmış hissediyorum.				
45. Yapmak istediğim bir işe başlamak bana zor gelir.				
46. Tenim aşırı duyarlıdır.				
47. Davranışlarımda ve söylediklerimde tutarlıyımdır.				
48. İşleri, çoğu insan kadar iyi yapabilirim.				
49. Kim olduğum konusunda kafamın karıştığını söylerler?				
50. Kendimi tehlikeli durumlar içerisinde bulurum.				
51. Bazen başkalarınca anlaşılmayan sözcükler kullandığım olur.				
52. İçimden geldiği gibi hareket ederim?				
53. Bazen yaşadığım bir olayı daha önceden de yaşamış olduğumu hissine kapılırım.				
54. Daha önceden sorunlu ilişkiler yaşadığım kişilere benzer kişiler bana çekici gelir.				
55. Sabırsız bir insanım.				
56. Yapılan esprileri anlamakta güçlük çekerim.				
57. Tembel olduğumu düşünürüm.				
58. En küçük bir ses veya ışık tüm geceyi uykusuz geçirmeme yol açar.				
59. Günlük yaşamımda planlı ve programlı bir insanım?				
60. Hoşuma gitmeyen şeyleri değiştirebilirim.				
61. Kim olduğum konusunda kafam karışır.				
62. İnsanlar yaptığım şeyleri yanlış anlarlar.				
63. Konuşurken bir konudan diğerine atladığımı fark ederim.				
64. Hobi olarak yaptığım işlerde (yemek yapmak, el işi, doğramacılık vs.) farklı yöntemlerle yeni bir şeyler yaratmaktan zevk alırım.				
65. Bedenimin bazı bölümleri bana tuhaf veya yabancı gelir.				
66. Kendimi başkalarının yerine koyup, onların neler hissettiklerini anlayabilirim.				
67. Birini öldürmeyi isteyecek kadar öfkelenebilirim.				
68. Kâbus dolu rüyalar görürüm.				
69. Başkalarının kendilerini kaybettikleri durumlarda kendime hâkim olabilirim.				
70. Ufak tefek bedensel ağrı ve yakınmalarım olur?				

EK 2: EGO FONKSİYONLARI ÖLÇEĞİ

YÖNERGE Her bir ifadeyi ne sıklıkla yaşadığınızı uygun yanıt aralığının karşısına "X" işareti koyarak belirtiniz.	R ZAMA	BAZEN	ÇOGU ZAMA N	HEK ZAMA
71. Gelecek hakkında planlar yapmak hoşuma gider.				
72. Karar vermede fazla zorlanmam.				
73. Nerede olduğum konusunda kafam karışır.				
74. Olaylarla başa çıkmada kendimi diğer insanlardan daha başarılı bulurum.				
75. Düşüncelerim sanki kontrolsüz olarak akıp giderler.				
76. Yaratıcı şeyler yapmaktan hoşlanırım (resim yapmak, heykel çalışmak, edebi bir şeyler yazmak vb.)				
77. Başım veya bedenimin bazı bölümleri bana büyümüş ya da küçülmüş gibi gelir.				
78. Benim için önemli olan birinden bir sure uzak kalırsam onu bir daha göremeyeceğimi hissine kapılırım.				
79. İçimde beni intihar etmeye zorlayan güçlü bir ister var.				
80. Başkalarının hakkımda söylediklerini kendime dert ederim.				
81. Sık sık etrafımdaki eşyalara çarparım.				
82. Baş ağrılarım olur?				
83. Birçok işi bir arada yürütebilirim.				
84. Şansım kötü gittiğinde bunu değiştirebilmek için bir şeyler yapabileceğime inanırım.				
85. İnsanlara bir şey anlatmaya çalıştığımda beni yanlış anlarlar.				
86. Çok fazla riske girdiğimi düşünürüm.				
87. Bazı düşüncelerin kafama dışarıdan yerleştirildiği duygusuna kapılırım.				
88. Olaylarda esprili veya komik yönler bulabilirim.				
89. Bedenimin içini boşmuş gibi hissederim.				
90. İlişkilerimde karşımdaki insana aşırı bağımlı olur ve yapışırım.				
91. İçimde, yanlış bulduğum bazı cinsel eylemleri yapma isteği olur.				
92. Aklımdan tuhaf ve ürkütücü düşünceler geçer.				
93. Başladığım işi bitirmekte zorluk çekerim.				
94. Aynı anda yapılacak bir sürü şey olduğunda, elim ayağıma dolaşır.				
95. Hayatımı hiçbir işi yarım bırakmayacak bir şekilde planlayabilirim.				
96. İşlerimi iyi yaptığım için takdir edilirim.				
97. Bana, anlattıklarımın saçma olduğunu söyleyenler oldu.				
98. İnsanları yanılttığımı fark edip şaşırdığım olur.				
99. Başkalarının anlayamayacaklarını sandığım düşüncelerim vardır.				
100. Oyun oynamaktan hoşlanırım.				
101. Hayatım bana bir rüya veya filmmiş gibi gelir.				
102. Önem verdiğim kişi bana tüm dikkatini ve ilgisini vermiyorsa kendimi reddedilmiş hissederim.				
103. Dürtü ve isteklerimi kontrol etmekte güçlük çekerim.				
104. Günlük sorunlarla baş edemediğim duygusuna kapılırım.				

EK 2: EGO FONKSİYONLARI ÖLÇEĞİ

YÖNERGE Her bir ifadeyi ne sıklıkla yaşadığınızı uygun yanıt aralığının karşısına "X" işareti koyarak belirtiniz.	R ZAMA	BAZEN	ÇOĞU ZAMA N	TEK ZAMA
105. Dikkatimi bir şeye vermekte güçlük çekerim.(televizyon seyretmek, kitap okumak, birisini dinlemek gibi)				
106. Tatilden sonra yeniden kendimi işe vermem uzun zaman alır.				
107. Geçmişteki hatalarımdan ders alırım.				
108. Hayatımda, ulaşmaya çalıştığım belirli hedefler vardır.				
109. Sorunlarımın gerçek olmadığını, bunları benim uydurduğumu söyleyenler oldu.				
110. İnsanlara aşırı güvendiğimi düşünürüm.				
111. Konuşurken cümlemi tamamlamakta güçlük çektiğim olur.				
112. Komik bir şeyler anlatıldığında kolayca gülebilirim.				
113. Kendimi bir önceki güne göre değişmiş, sanki aynı kişi değilmiş gibi hissederim.				
114. Başkalarına yardımcı olmaktan kişisel bir haz alırım.				
115. Kontrol edemediğim öfke nöbetlerim olur.				
116. Sorunlar üzerinde düşünmezsem bunların kendiliğinden geçeceğine inanırım.				
117. Kişilerin ya da yerlerin isimlerini unutuyorum.				
118. Uykularım hafiftir.				
119. Yaptığım planlarımı gerçekleştirebilirim.				
120. İnsanın kendi kaderini kendisinin tayin ettiğine inanırım.				

EK 3: YOUNG EBEVEYNLİK ÖLÇEĞİ

Young -E

Aşağıda anne ve babanızı tarif etmekte kullanabileceğiniz tanımlamalar verilmiştir. Lütfen her tanımlamayı dikkatle okuyun ve ebeveynlerinize ne kadar uyduğuna karar verin. 1 ile 6 arasında, çocukluğunuz sırasında annenizi ve babanızı tanımlayan en yüksek dereceyi seçin. Eğer sizi anne veya babanız yerine başka insanlar büyüttü ise onları da aynı şekilde derecelendirin. Eğer anne veya babanızdan biri hiç olmadı ise o sütunu boş bırakın

1 - Tamamı ile yanlış
2 - Çoğunlukla yanlış
3 - Uyan tarafı daha fazla
4 - Orta derecede doğru
5 - Çoğunlukla doğru
6 - Ona tamamı ile uyuyor.

	Anne	**Baba**	
1.	____	____	Beni sevdi ve bana özel birisi gibi davrandı.
2.	____	____	Bana vaktini ayırdı ve özen gösterdi.
3.	____	____	Bana yol gösterdi ve olumlu yönlendirdi.
4.	____	____	Beni dinledi, anladı ve duygularımızı karşılıklı paylaştık.
5.	____	____	Bana karşı sıcaktı ve fiziksel olarak şefkatliydi.
6.	____	____	Ben çocukken öldü veya evi terk etti.
7.	____	____	Dengesizdi, ne yapacağı belli olmazdı veya alkolikti.
8.	____	____	Kardeş(ler)imi bana tercih etti.
9.	____	____	Uzun süreler boyunca beni terk etti veya yalnız bıraktı.
10.	____	____	Bana yalan söyledi, beni kandırdı veya bana ihanet etti.
11.	____	____	Beni dövdü, duygusal veya cinsel olarak taciz etti.

EK 3: YOUNG EBEVEYNLİK ÖLÇEĞİ

12. ____ ____ Beni kendi amaçları için kullandı.
13. ____ ____ İnsanların canını yakmaktan hoşlanırdı.
14. ____ ____ Bir yerimi inciteceğim diye çok endişelenirdi.
15. ____ ____ Hasta olacağım diye çok endişelenirdi.
16. ____ ____ Evhamlı veya fobik/korkak bir insandı.
17. ____ ____ Beni aşırı korurdu.
18. ____ ____ Kendi kararlarıma veya yargılarıma güvenememe neden oldu
19. ____ ____ İşleri kendi başıma yapmama fırsat vermeden çoğu işimi o yaptı.
20. ____ ____ Bana hep daha çocukmuşum gibi davrandı.
21. ____ ____ Beni çok eleştirirdi.
22. ____ ____Bana kendimi sevilmeye layık olmayan veya dışlanmış bir gibi hissettirdi.
23. ____ ____ Bana hep bende yanlış bir şey varmış gibi davrandı.
24. ____ ____ Önemli konularda kendimden utanmama neden oldu.
25. ____ ____ Okulda başarılı olmam için gereken disiplini bana kazandırmadı.
26. ____ ____ Bana salakmışım veya beceriksizmişim gibi davrandı.
27. ____ ____ Başarılı olmamı gerçekten istemedi.
28. ____ ____ Hayatta başarısız olacağıma inandı.
29. ____ ____ Benim fikrim veya isteklerim önemsizmiş gibi davrandı.
30. ____ ____ Benim ihtiyaçlarımı gözetmeden kendisi ne isterse onu yaptı.
31. ____ ____Hayatımı o kadar çok kontrol altında tuttu ki çok az seçme özgürlüğüm oldu.
32. ____ ____ Her şey onun kurallarına uymalıydı.
33. ____ ____ Aile için kendi isteklerini feda etti.
34. ____ ____Günlük sorumluluklarının pek çoğunu yerine getiremiyordu ve ben her zaman kendi payıma düşenden fazlasını yapmak zorunda kaldım.
35. ____ ____ Hep mutsuzdu; destek ve anlayış için hep bana dayandı.
36. ____ ____ Bana güçlü olduğumu ve diğer insanlara yardım etmem gerektiğini hissettirdi.
37. ____ ____Kendisinden beklentisi hep çok yüksekti ve bunlar için kendini çok zorlardı.

EK 3: YOUNG EBEVEYNLİK ÖLÇEĞİ

38. ____ ____ Benden her zaman en iyisini yapmamı bekledi.
39. ____ ____Pek çok alanda mükemmeliyetçiydi; ona göre her şey olması gerektiği gibi olmalıydı.
40. ____ ____Yaptığım hiçbir şeyin yeterli olmadığını hissetmeme sebep oldu.
41. ____ ____Neyin doğru neyin yanlış olduğu hakkında kesin ve katı kuralları vardı.
42. ____ ____ Eğer işler düzgün ve yeterince hızlı yapılmazsa sabırsızlanırdı.
43. ____ ____ İşlerin tam ve iyi olarak yapılmasına, eğlenme veya dinlenmekten daha fazla önem verdi.
44. ____ ____ Beni pek çok konuda şımarttı veya aşırı hoşgörülü davrandı.
45. ____ ____ Diğer insanlardan daha önemli ve daha iyi olduğumu hissettirdi.
46. ____ ____ Çok talepkardı; her şeyin onun istediği gibi olmasını isterdi.
47. ____ ____ Diğer insanlara karşı sorumluluklarımın olduğunu bana öğretmedi.
48. ____ ____ Bana çok az disiplin veya terbiye verdi.
49. ____ ____ Bana çok az kural koydu veya sorumluluk verdi.
50. ____ ____ Aşırı sinirlenmeme veya kontrolümü kaybetmeme izin verirdi.
51. ____ ____ Disiplinsiz bir insandı.
52. ____ ____ Birbirimizi çok iyi anlayacak kadar yakındık.
53. ____ ____Ondan tam olarak ayrı bir birey olduğumu hissedemedim veya bireyselliğimi yeterince yaşayamadım.
54. ____ ____Onun çok güçlü bir insan olmasından dolayı büyürken kendi yönümü belirleyemiyordum.
55. ____ ____İçimizden birinin uzağa gitmesi durumunda, birbirimizi üzebileceğimizi hissederdim.
56. ____ ____ Ailemizin ekonomik sorunları ile ilgili çok endişeli idi.
57. ____ ____ Küçük bir hata bile yapsam kötü sonuçların ortaya çıkacağını hissettirirdi.
58. ____ ____ Kötümser bir bakışı açısı vardı, hep en kötüsünü beklerdi.
59. ____ ____ Hayatın kötü yanları veya kötü giden şeyler üzerine odaklanırdı.
60. ____ ____ Her şey onun kontrolü altında olmalıydı.
61. ____ ____ Duygularını ifade etmekten rahatsız olurdu.
62. ____ ____ Hep düzenli ve tertipliydi; değişiklik yerine bilineni tercih ederdi.

EK 3: YOUNG EBEVEYNLİK ÖLÇEĞİ

63. ____ ____ Kızgınlığını çok nadir belli ederdi.
64. ____ ____ Kapalı birisiydi; duygularını çok nadir açardı.
65. ____ ____ Yanlış bir şey yaptığımda kızardı veya sert bir şekilde eleştirdiği olurdu.
66. ____ ____ Yanlış bir şey yaptığımda beni cezalandırdığı olurdu.
67. ____ ____ Yanlış yaptığımda bana aptal veya salak gibi kelimelerle hitap ettiği olurdu.
68. ____ ____ İşler kötü gittiğinde başkalarını suçlardı.
69. ____ ____ Sosyal statü ve görünüme önem verirdi.
70. ____ ____ Başarı ve rekabete çok önem verirdi.
71. ____ ____Başkalarının gözünde benim davranışlarımın onu ne duruma düşüreceği ile çok ilgiliydi.
72. ____ ____Başarılı olduğum zaman beni daha çok sever veya bana daha çok özen gösterirdi.

KAYNAKÇA

Ainsworth, M. S. (1979). Infant–Mother Attachment. *American Psychologist, 34*(10), 932–937.

Alpoğuz, D. U. (2014). *Algılanan ana-baba tutumlarının ilköğretim öğrencilerinin okumaya yönelik tutumlarına ve Türkçe dersi akademik başarılarına etkisi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.

Aquilino, W. S. ve Supple, A. J. (2001). Long-term effects of parenting practices during adolescence on well-being outcomes in young adulthood. *Journal of Family Issues, 22*(3), 289-308.

Ardalı C., Erten, Y. (1999). *Psikanalizden Dinamik Psikoterapilere*. Alfa Yayınları, İstanbul.

Aydoğdu, F. ve Dilekmen, M. (2016). Ebeveyn Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 11*(2).

Ayyıldız, T. (2005). *Zonguldak il merkezinde- yaş çocuğu olan annelerin çocuk yetiştirme tutumları.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karaelmas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Zonguldak.

Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action: A social cognitive theory. Stanford University. New Jersey

Bartholomew, K., ve Horowitz, L. M. (1991). Attachment Styles Among Young Adults: A Test of A Four-Category Model. *Journal of Personality and Social Psychology, 61*. 226-244.

Beck, A. T. (1996). *Beyond Belief: A Theory of Modes, Personality and Psychopathology. In Frontiers of Cognitive Therapy*. P. Salkovskis (Ed.). NY: Guilford Press

Bellak, L., & Meyers, B. (1975). Ego function assessment and analysability. *International Review of Psycho-Analysis, 2*, 413-427.

Bellak, L., Chassan, J. B., Gediman, H. K., & Hurvich, M. (1973). Ego function assessment of analytic psychotherapy combined with drug therapy. *Journal of Nervous and Mental Disease*.

Bellak, L. (1988). *Ego Function Assessment (EFA) a manuel*. C. P. S., Incorporated.

Bem, D. J. ve McConnell, H. K. (1970). Testing the self-perception explanation of dissonance phenomena. *Journal of Personality and Social Psychology*, *14*(1), 23-31

Bronstein, M.H. ve Zlotnik, D. (2008). Parenting styles and their effects. M. M. Haith ve J.B.Benson (Ed.), *Infant and Early Childhood Development* ,496-509.

Ceylan, M. E., Çetin, M. (2005). *Araştırma ve Klinik Uygulamada Biyolojik Psikiyatri, 1.Cilt., 3. Baskı*. İstanbul: Yerküre Tanıtım ve Yayıncılık Hizmetleri A.Ş.

Conger, R. D., Conger, K. J., Elder, G. H., Lorenz, F. O., Simons, R. L., & Whitbeck, L. B. (1993). Family economic status and adjustment of early adolescent girls. *Developmental Psychology, 29*, 206-219.

Çengel, N. (2019). *Panik Bozukluk Ve Yaygın Anksiyete Bozukluğunda Problemli İnternet Kullanımının Problem Çözme Becerileri Ve Ego Fonksiyonları İle İlişkisi*. (Yayımlanmamış Tıpta Uzmanlık Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı.

Çevik, Y. (2013). *Ego Fonksiyonları Değerlendirme Ölçeği'nin Türkiye Koşullarına Uygun Geçerlik, Güvenirlik Çalışması*. Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Dereboy İ. F. (2000). Şizofreniye İlişkin Psikanalitik Yaklaşımlar. *Şizofreni Dizisi*, 11-19.

Iwaniec, D., Larkin, E. & McSherry, D. (2007). *Emotionally Harmful Parenting, Child Care in Practice*, 13:3, 203-220, DOI: 10.1080/13575270701353531

Duyan, V., Duru, S., & Karahan, G. (2018). *Aile ve Grup Çalışmaları Denetimli Serbestlik Uzmanları İçin Kılavuz.* Adalet Bakanlığı & UNICEF.

Ellis, A. (1994). *Reason and emotion in psychotherapy: A comprehensive method of treating human disturbances: Revised and updated.* Citadel Publication.

Erikson, E. (1968). *İnsanın Sekiz Çağ.* Ankara: Birey ve Toplum Yayıncılık. .

Freud, S. (1999). *Psikopatoloji*. İstanbul: Payel Yayınları.

Freud, S. (2019). *Haz İlkesinin Ötesinde Ben ve İd.* İstanbul: Metis Yayınları.

Geçtan, E. (1996). *Psikanaliz ve Sonrası*. Remzi Kitabevi

Goldstein, E. D. (1995). *Ego Psychology and Social Work Practice: 2nd Edition.* Simon and Schuster.

Gross, A. B. ve Keller, H. R. (1992). Long-term consequences of childhood physical and psychological maltreatment. *Aggressive Behavior, 18*(3), 171–185. https://doi.org/10.1002/1098-2337(1992)18:3<171:AID-AB2480180302>3.0.CO;2-I

Güneri, E. (2008). *Şizofreni ve bipolar affektif bozukluk-manik epizod-tanısı almış hastaların rorschach protokolleri açısından karşılaştırılması*. Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Hannush, M.J. (2002). *Becoming Good Parents: An Existential Journey.* State University of New York Press.

Kaya, A., Bozaslan, H. ve Genç, G. (2012). Üniversite öğrencilerinin anne-baba tutumlarının problem çözme becerilerine, sosyal kaygı düzeylerine ve akademik başarılarına etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, *18*, 208-225.

Klein, M. (2002). *Haset ve Şükran.* İstanbul: Metis Yayıncılık.

Kohut, H. (1977). *The Restoration of Self.* Chicago: The University of Chicago Press

Kohut, H. (1971). *The Analysis of The Self: A Systematic Approach to the Psychoanalytic Treatment of Narcissistic Personality Disorders.* Chicago: The University of Chicago Press

Mahler, M. S., Pine, F. & Bergman, A.(1975). *The Psychological Birth of the Human Infant.* Basic Books.

Manly, J. T., Kim, J. E., Rogosch, F. A., & Cicchetti, D. (2001). Dimensions of child maltreatment and children's adjustment: contributions of developmental timing and subtype. *Development and Psychopathology, 13*(4), 759–782.

Markus, H., Moreland, R. L. & Smith, J. (1985). Role of the self-concept in the perception of others. *Journal of Personality and Social Psychology*, *49*(6), 1494-1512.

Martin, R. ve Young, J. (2010). *Schema therapy. K. S. Dobson (Ed.), Handbook of cognitive behavioral therapy.* New York: Guilford Press.

Mızrakçı, Ş. (1994). *Annelerin çocuk yetiştirme tutumlarına etki eden faktörler:* Demografik *özellikleri, kendi yetiştiriliş tarzları, çocuk gelişimine ilişkin bilgi düzeyleri ve çocuğun mizacına ilişkin algıları* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi.

Piaget, J. (1936). *Origins of Intelligence in The Child*. NY: International Universities Press.

Poussard, M. J. (2007). *Benliğine Liderlik Etmek*. İstanbul: Arkadaş Yayıncılık.

Ekstein, R. (1966). The First Year of Life: A Psychoanalytic Study of Normal and Deviant Development of Object Relations by René A. Spitz, *International Journal of Group Psychotherapy*

Russell, A., Aloa, V., Feder, T., Glover, A., Miller, H. & Palmer, G. (1998). Sex-based differences in parenting. *Australian, Journal of Psychology*, 50, 89-99

Sadock B. J., Sadock, V. A. (2007). *Kişilik ve Psikopatoloji Kuramları. 8*(3). Güneş Kitabevi.

Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Atli, S. ve Şahin, B. K. (2015). Okul Öncesi Dönem: Anne Baba Tutumları, M*ersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *11*(3), 972-991.

Salwa, E., Amany, E., Rakhawy, M. E., Nahed, K. (2010). What Type of Ego Are We Dealing With, Here? Ego Functions in a Group of Substanc Abusers: A Metanalysis. *Egypt J Psychiatry. 30*(1):39-45.

Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 59*(5), 971–980.

Soygüt, G., Çakır, Z., Karaosmanoğlu, A. (2008). Ebeveynlik biçimlerinin değerlendirilmesi: Young Ebeveynlik Ölçeğinin psikometrik özelliklerine ilişkin bir değerlendirme. *Türk Psikoloji Dergisi 11*, 17-30.

Şen Akkoyun, Ç. (2019). *Algılanan ebeveynlik yaklaşımlarının, annelerin akılcı olmayan inançları ve kendi çocuklarına karşı gösterdikleri ebeveynlik tutumlarıyla ilişkisi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Klinik Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul.

Türkçapar, M. H. (1995). Kendilik psikolojisi ve temel kavramlar. *Türk Psikiyatri Dergisi.*

Varlı, B. (2020). *Okul Öncesi Dönemde Ebeveyn Tutumu ve Davranış Problemleri Arasındaki İlişkide Öz Düzenlemenin Aracı Rolü*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) İstanbul Şehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul.

William Stern, A. B. (1924). *Psychology of Early Childhood up to the Sixth Year of Age.* New York: George Allen.

Yaprak, B. (2007). *İlk öğretim öğrencilerinin algıladıkları anne-baba tutumunun diskriminant analiziyle belirlenmesi ve benlik saygısı ile olan ilişkisinin değerlendirilmesi üzerine bir uygulama.* (YayıMlanmamış yüksek lisans tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Yavuzer, H. (1990). *Ana baba okulu*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Young, J. (1994). *Young Parenting Inventory*.

Young, J. E., Klosko, J. S., & Weishaar, M. E. (2003). *Schema therapy: A practitioner's guide.* Guilford Press.

Young, J. E., Klosko, J. S., & Weishaar, M. E. (2009). *Şema Terapi.* İstanbul: Litera Yayınları.

Yörükoğlu, A. (2000). *Çocuk Ruh Sağlığı*. Ankara: Özgür Yayınları.